รายงาน

สถานการณ์โทษประหารชีวิต และการประหารชีวิต ในปี 2563

AMNESTY INTERNATIONAL THAILAND

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลเป็นขบวนการระดับโลกที่มีผู้ร่วมการรณรงค์ 10 ล้านคน เพื่อกระตุ้นให้ทุกคนในโลกได้รับการคุ้มครองด้านสิทธิมนุษยชน

เรามีวิสัยทัศน์ว่าผู้นำในโลกปฏิบัติตามคำมั่นสัญญา เคารพกฎหมายระหว่างประเทศ และต้องถูกตรวจสอบได้ เราเป็นหน่วยงานอิสระไม่ขึ้นกับรัฐบาล อุดมการณ์ทางการเมือง ไม่มีผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจหรือศาสนา และได้รับการสนับสนุนจากค่าสมาชิกและการบริจาคจากสาธารณะ

เราเชื่อว่า การให้กำลังใจและการแสดงความเห็นใจกับประชาชนทุกแห่งหนสามารถเปลี่ยนให้สังคมดีขึ้นได้

© Amnesty International 2020
Except where otherwise noted, content in this document is licensed under a Creative Commons (attribution, non-commercial, no derivatives, international 4.0) licence.
https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/legalcode
For more information please visit the permissions page on our website: www.amnesty.org
Where material is attributed to a copyright owner other than Amnesty International this material is not subject to the Creative Commons licence.
First published in 2020 by Amnesty International Ltd
Peter Benenson House, 1 Easton Street, London WC1X 0DW, UK

Index: ACT 50/3760/2021
Original language: English

amnesty.org

AMNESTY INTERNATIONAL THAILAND

สารบัญ

ประเทศที่มีการประหารชีวิตในปี 2563 4
หมายเหตุเกี่ยวกับสถิติการใช้โทษประหารชีวิตของแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล 6

การใช้โทษประหารชีวิตในปี 2563 8
แนวโน้มระดับโลก 8
การประหารชีวิต 11
การกำหนดโทษประหารชีวิต 14
การเปลี่ยนโทษ การอภัยโทษ และการล้างมลทิน 17
โทษประหารชีวิตในปี 2563: ละเมิดกฎหมายระหว่างประเทศ 18

ภาพรวมของภูมิภาค 20
ทวีปอเมริกา 20
เอเชีย-แปซิฟิก 33
ยุโรปและเอเชียกลาง 48
ตะวันออกกลางและแอฟริกาเหนือ 51
แอฟริกาทางตอนใต้ของทะเลทรายซาฮารา 67

ภาคผนวก I: การตัดสินให้ประหารชีวิตและการประหารชีวิตในปี 2563 78
การประหารชีวิตที่มีการบันทึกข้อมูลได้ในปี 2563 78
การตัดสินให้ประหารชีวิตที่มีการบันทึกข้อมูลได้ในปี 2563 79

ภาคผนวก II: ประเทศซึ่งยกเลิกโทษประหารและประเทศซึ่งยังคงบทลงโทษประหารชีวิต เมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2563 80

ภาคผนวก III: การให้สัตยาบันรับรองสนธิสัญญาระหว่างประเทศจนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2563 82

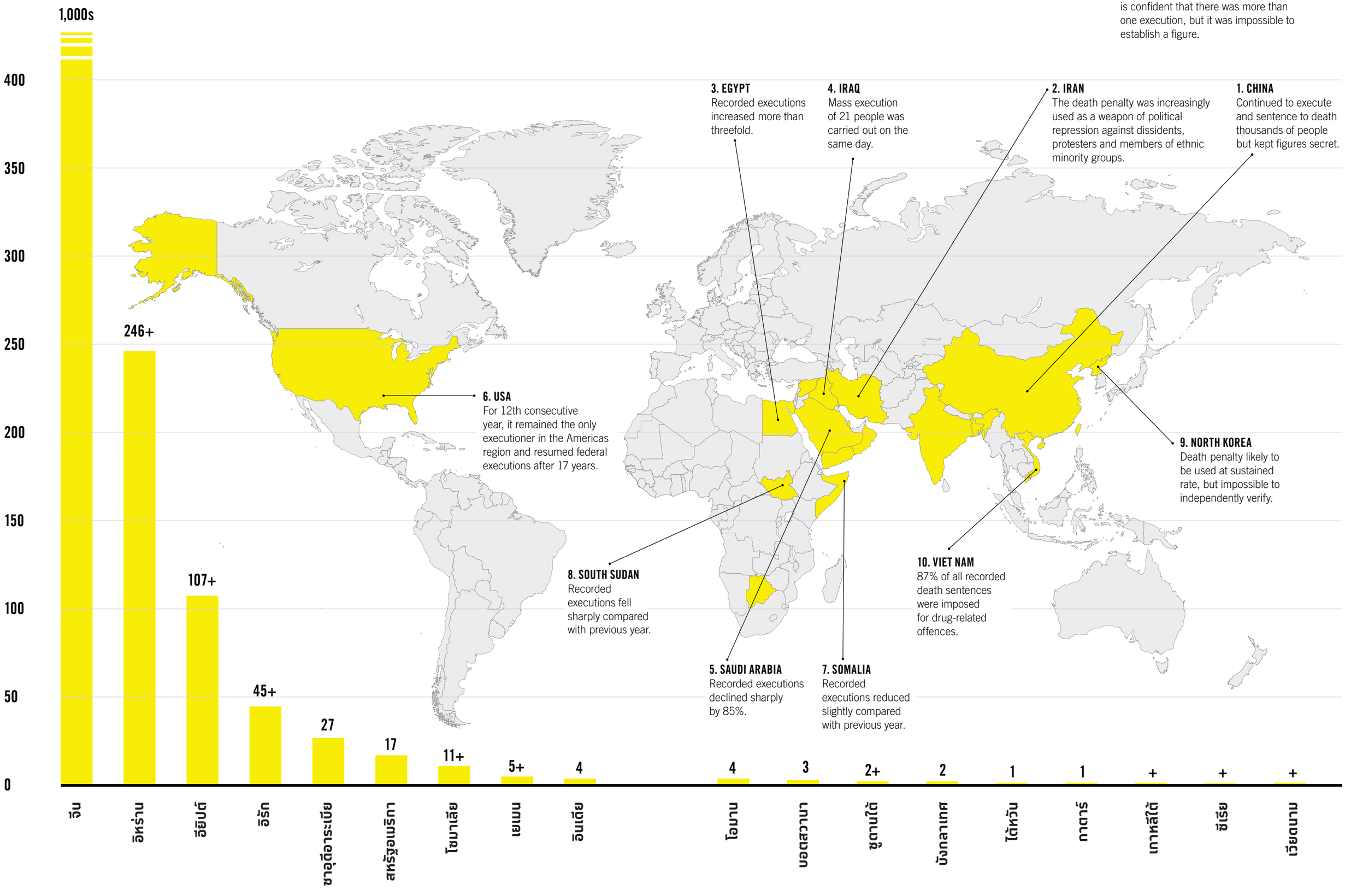
ภาคผนวก IV: ผลการออกเสียงมติที่ประชุมสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติที่ 75/183 วันที่ 16 ธันวาคม 2563 85

ประเทศที่ประหารชีวิตบุคคลในปี 2563

This map indicates the general locations of boundaries and jurisdictions and should not be interpreted as Amnesty International's view on disputed territories.

The 10 countries numbered on the map have persistently executed people in the past five years (2016-2020).

+ indicates that the figure that Amnesty International has calculated is a minimum. Where + is not preceded by a number, this means that Amnesty International is confident that there was more than one execution, but it was impossible to establish a figure.

หมายเหตุเกี่ยวกับสถิติการใช้โทษประหารชีวิตของแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล

รายงานฉบับนี้ครอบคลุมข้อมูลการใช้โทษประหารชีวิตตามคำสั่งศาลระหว่างเดือนมกราคม - ธันวาคม 2563 เช่นเดียวกับปีที่ผ่าน ๆ มา เป็นข้อมูลที่เก็บรวบรวมจากหลายแหล่ง ทั้งตัวเลขอย่างเป็นทางการ การตัดสินโทษประหารชีวิต ข้อมูลจากผู้ที่ถูกตัดสินลงโทษประหารชีวิต ครอบครัวและตัวแทนของพวกเขา ข้อมูลจากการรายงานข่าวของสื่อมวลชนและองค์กรภาคประชาสังคมในบางประเทศ แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลรายงานเฉพาะการประหารชีวิต การตัดสินให้ประหารชีวิต และแง่มุมอื่น ๆ ของการใช้โทษประหารชีวิตรวมทั้งการเปลี่ยนโทษและการล้างมลทิน โดยใช้สถิติที่น่าเชื่อถือมากที่สุด รัฐบาลในหลายประเทศไม่ตีพิมพ์เผยแพร่ข้อมูลการใช้โทษประหารชีวิต ทำให้ยากที่จะยืนยันข้อเท็จจริง ในประเทศจีนและเวียดนามถือว่าข้อมูลการใช้โทษประหารชีวิตเป็นข้อมูลลับทางราชการ ระหว่างปี 2563 เราแทบไม่ได้รับข้อมูลจากบางประเทศเลย โดยเฉพาะประเทศลาว และเกาหลีเหนือ (สาธารณรัฐประชาธิปไตยเกาหลี) เนื่องจากการควบคุมอย่างเข้มงวดของรัฐ

ด้วยเหตุดังกล่าว ในหลายประเทศ ตัวเลขการใช้โทษประหารชีวิตของแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลจึงเป็นตัวเลขขั้นต่ำ ตัวเลขที่แท้จริงมีแนวโน้มที่สูงกว่านี้ กรณีที่ทางองค์กรได้รับข้อมูลอย่างเป็นทางการเกี่ยวกับประเทศใดในปีนั้น ๆ จะมีการใส่เป็นหมายเหตุไว้ในรายงาน

ตั้งแต่ปี 2552 แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลยุติการตีพิมพ์ตัวเลขโดยประมาณเกี่ยวกับการใช้โทษประหารชีวิตในจีน การตัดสินใจดังกล่าวถือเป็นการสะท้อนถึงข้อกังวลว่าทางการจีนอาจนำตัวเลขการประเมินของแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ไปตีความอย่างไม่ถูกต้อง แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลประกาศชัดเจนเสมอมาว่า ตัวเลขที่สามารถตีพิมพ์ได้เกี่ยวกับประเทศจีนต่ำกว่าความเป็นจริงมาก เนื่องจากการควบคุมการเข้าถึงข้อมูล อีกทั้งจีนยังไม่ได้เผยแพร่ตัวเลขใด ๆ เกี่ยวกับโทษประหารชีวิต อย่างไรก็ตาม ข้อมูลที่มีอยู่ระบุว่า ในแต่ละปีมีการประหารชีวิตและการตัดสินประหารชีวิตบุคคลหลายพันคน แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลเรียกร้องอีกครั้งให้ทางการจีนเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้โทษประหารชีวิตในประเทศจีน

กรณีที่แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลได้รับและสามารถยืนยันข้อมูลใหม่ภายหลังการตีพิมพ์รายงานแล้ว จะมีการปรับปรุงข้อมูลตัวเลขในเว็บไซต์ www.amnesty.org/en/what-we-do/death-penalty

ในตารางและรายชื่อ เครื่องหมาย “+” ที่ตามหลังชื่อประเทศ อย่างเช่น มาเลเซีย (22+) หมายถึง แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลยืนยันว่ามีการประหารชีวิตหรือการตัดสินให้ประหารชีวิตในมาเลเซีย 22 ครั้งแต่เชื่อว่าอาจมีมากกว่า 22 ครั้ง ส่วนเครื่องหมาย “+” ที่อยู่หลังประเทศและไม่มีตัวเลขอยู่ด้านหน้า อย่างเช่น ซีเรีย (+) หมายถึงแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลประมวลข้อมูลจากหลักฐานและเชื่อว่ามีการประหารชีวิตหรือการตัดสินให้ประหารชีวิต (มากกว่าหนึ่งครั้ง) ในประเทศนั้น

เพียงแต่ไม่มีข้อมูลมากพอที่จะระบุตัวเลขขั้นต่ำที่น่าเชื่อถือได้ สำหรับการคำนวณตัวเลขรวมในระดับโลกและระดับภูมิภาค เครื่องหมาย “+” ให้นับว่าเป็น 2 รวมทั้งกรณีของประเทศจีน

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลคัดค้านโทษประหารชีวิตทุกกรณีโดยไม่มีข้อยกเว้น ไม่ว่าจะเป็นความผิดทางอาญาประเภทใด ไม่ว่าผู้กระทำผิดจะมีบุคลิกลักษณะใด ไม่ว่าจะมีความผิด หรือบริสุทธิ์ หรือไม่ว่าทางการจะใช้วิธีประหารชีวิตแบบใด รวมทั้งงานวิจัยมากมายจากนานาประเทศได้แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าโทษประหารชีวิตไม่มีความเชื่อมโยงใดๆ กับการเพิ่มขึ้น หรือลดลงของอาชญากรรม

การใช้โทษประหารชีวิต ในปี 2563

> **“ระบบยุติธรรมสมัยใหม่ต้องมีความแม่นยำ เป็นธรรม มีมนุษยธรรม และเหมาะสมแก่เวลามากพอ แต่จากการที่รัฐบาลกลางของเราได้รื้อฟื้นการประหารชีวิตเมื่อเร็ว ๆ นี้ แสดงให้เห็นหลักฐานที่เพิ่มขึ้นว่าโทษประหารชีวิตไม่ใช่การกระทำที่สอดคล้องกับคุณค่าข้างต้นเลย”**
>
> สตีเฟน เบรเยอร์ ผู้พิพากษาศาลฎีกาแห่งสหรัฐฯ 16 กรกฎาคม 2563[1]

แนวโน้มระดับโลก

ปี 2563 สะท้อนให้เห็นการลดลงของการใช้โทษประหารชีวิตในระดับโลก ในขณะที่มีการแพร่ระบาดของโรคโควิด – 19 ส่งผลให้จำนวนการประหารชีวิตลดลง และการกำหนดโทษประหารชีวิตก็ลดลง นอกจากนี้ยังทำให้แนวโน้มของการลงโทษที่โหดร้ายรุนแรงขึ้น

จำนวนการประหารชีวิตชีวิตเท่าที่ทราบลดลง 26% เมื่อเทียบกับจำนวนรวมในปี 2562 เป็นการลดลงอย่างต่อเนื่องนับแต่มีการบันทึกข้อมูลในปี 2558 และเป็นอีกครั้งหนึ่งที่มีตัวเลขต่ำสุดในรอบกว่า 10 ปี จำนวนประเทศที่ยังทำการประหารชีวิต (18) ลดลง 2 ประเทศเมื่อเทียบกับปี 2562 และยืนยันว่าการใช้การประหารชีวิตจำกัดอยู่เฉพาะประเทศส่วนน้อย

การลดลงอย่างมีนัยสำคัญส่วนใหญ่เชื่อมโยงกับการลดการประหารชีวิตโดยเฉพาะในสองประเทศ ซึ่งมีประวัติตัวเลขการประหารชีวิตในระดับสูง ได้แก่ อิรักและซาอุดีอาระเบีย และอีกส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการงดเว้นการประหารชีวิตอันเป็นผลมาจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด – 19 ในสหรัฐฯ จำนวนการประหารชีวิตในระดับรัฐบาลกลางถูกถ่วงดุลด้วยตัวเลขจากการชะลอ

---

[1]ศาลฎีกาแห่งสหรัฐฯ , *Barr v. Purkey*, (591 US 2020), 16 กรกฎาคม 2563, มีเสียงขัดแย้ง

การประหารชีวิตโดยรวมในระดับประเทศ หรือความล่าช้าในการขอหมายประหารในบางรัฐ อันเป็นผลมาจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด – 19 คำสั่งที่ช่วยยับยั้งการประหารชีวิตหกครั้งในสหรัฐฯ เมื่อปี 2563 เป็นผลมาจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด – 19 ในสิงคโปร์มีการระงับการประหารชีวิตอันเป็นผลมาจากการฟ้องคดี รวมทั้งผลกระทบจากมาตรการจำกัดเพื่อควบคุมโรคโควิด – 19 จำนวนการกำหนดโทษประหารชีวิตครั้งใหม่ระดับโลกเท่าที่แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลทราบ (อย่างน้อย 1,477 ครั้ง) ลดลง 36% เมื่อเทียบกับปี 2562 ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด – 19 ซึ่งส่งผลกระทบและทำให้เกิดความล่าช้าต่อกระบวนการยุติธรรมทางอาญาทั่วโลก

แต่ในขณะที่โลกต่อสู้เพื่อหาทางควบคุมการระบาดของไวรัสและเพื่อคุ้มครองชีวิตมนุษย์ มีการบันทึกจำนวนการประหารชีวิตที่เพิ่มขึ้นอย่างน่าตกใจในบางประเทศ อย่างเช่นอียิปต์ ที่มีจำนวนการประหารชีวิตต่อปีเพิ่มถึงกว่าสามเท่า ในขณะที่ในสหรัฐฯ รัฐบาลทรัมป์เห็นชอบและดำเนินการเมื่อเดือนกรกฎาคมให้รื้อฟื้นการประหารชีวิตของรัฐบาลกลางหลังหยุดไป 17 ปี ส่งผลให้มีการประหารชีวิตผู้ชาย 10 คนในช่วงห้าเดือนครึ่ง ในอินเดีย โอมาน กาตาร์ และไต้หวันก็ได้รื้อฟื้นการประหารชีวิตระดับรัฐเช่นกัน

ท่ามกลางโลกที่เป็นอัมพาตเนื่องจากการระบาดของโรค ความมุ่งมั่นของทางการในบางประเทศที่จะงดเว้นมาตรการด้านสาธารณสุข และเดินหน้าประหารชีวิต และกำหนดโทษประหารอย่างไม่หยุดยั้ง ยิ่งเพิ่มระดับความทารุณโหดร้ายของการใช้โทษประหารชีวิต และยิ่งทำให้ข้อเรียกร้องให้ยกเลิกโทษประหารเป็นเรื่องเร่งด่วนมากยิ่งขึ้น ในบรรดาตัวอย่างต่าง ๆ เจ้าหน้าที่สหรัฐฯ ในระดับรัฐและรัฐบาลกลาง ได้หาทางคัดค้านคำขอให้ระงับการประหารชีวิต เพื่อให้ที่ปรึกษาด้านจิตวิญญาณสามารถอยู่ร่วมกับชายคนหนึ่งในวาระสุดท้ายได้ และการเดินหน้าประหารชีวิตแบบนี้ ส่งผลให้ทนายความ เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ ผู้ต้องขัง และคนอื่น ๆ ที่เข้าร่วมในกระบวนการเสี่ยงต่อการติดไวรัส ในจีน ซึ่งแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลเชื่อว่ามีการประหารชีวิตบุคคลหลายพันคน และทางการเก็บตัวเลขเป็นความลับทางราชการ ทางการได้ประกาศมาตรการปราบปรามการกระทำอันเป็นอาชญากรรม ซึ่งกระทบต่อมาตรการป้องกันโรคโควิด – 19 โดยให้อำนาจในการเร่งการดำเนินคดีเป็นพิเศษ ซึ่งส่งผลให้มีการประหารชีวิตในกระบวนการอย่างรวดเร็วอย่างน้อยหนึ่งครั้ง

ในขณะที่ทางการในหลายประเทศงดการเข้าเยี่ยมในเรือนจำ และการเข้าร่วมการพิจารณาคดีในศาล สืบเนื่องจากโรคระบาด เป็นเหตุให้ผู้ต้องโทษประหารชีวิตต้องถูกทอดทิ้ง ไม่ได้ติดต่อกับสังคมเป็นเวลานาน และที่สำคัญ ยังถูกจำกัดการเข้าถึงผู้แทนทางกฎหมายของตนเอง โดยบางรัฐได้เดินหน้าประหารชีวิตบุคคลโดยไม่คำนึงว่า การระบาดของโรคไม่เพียงทำให้เกิดความเสี่ยงอย่างสูงต่อสุขภาพของผู้ต้องขัง และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในกระบวนการเท่านั้น หากยังกระทบต่อการเข้าถึงตัวแทนด้านกฎหมายและหลักประกันการพิจารณาที่เป็นธรรม ซึ่งถือเป็นหลักประกันสำคัญที่จะต้องปฏิบัติตามในคดีที่มีการใช้โทษประหารชีวิต

พัฒนาการในปี 2563 ยังยืนยันถึงแนวโน้มของช่วงหลายปีที่ผ่านมา ซึ่งมีความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่องในโลกเพื่อมุ่งสู่การยกเลิกโทษประหารชีวิต ในเดือนพฤษภาคม ประเทศซาดได้ยกเลิกโทษประหารชีวิตอย่างสิ้นเชิง นับเป็นประเทศในแอฟริกาประเทศที่ห้าที่ทำเช่นนี้ในช่วง

ทศวรรษที่ผ่านมา[2] ในเดือนกันยายน คาซัคสถานลงนามและในเดือนธันวาคมได้ดำเนินการ เพื่อให้สัตยาบันรับรองพิธีสารเลือกรับฉบับที่ 2 ของกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองที่มีเป้าหมายยกเลิกโทษประหารชีวิต ไม่มีข้อมูลการประหารชีวิตในประเทศบาห์เรน เบลารุส ญี่ปุ่น ปากีสถาน หรือซูดาน ซึ่งล้วนเป็นประเทศที่ทำการประหารชีวิตในปี 2562 ประเทศคาซัคสถาน สหพันธรัฐรัสเซีย ทาจิกีสถาน มาเลเซีย และแกมเบียยังคงปฏิบัติตามความตกลงชั่วคราวเพื่องดเว้นการประหารชีวิต ในสหรัฐฯ รัฐโคโลราโดกลายเป็นรัฐที่ 22 ของสหรัฐฯ ที่ยกเลิกโทษประหารชีวิต และผู้ว่าการรัฐได้มีความตกลงงดเว้นการประหารชีวิตในรัฐแคลิฟอร์เนีย รัฐโอเรกอน และเพนซิลเวเนียยังคงยึดมั่นตามความตกลงงดเว้นการประหารชีวิต ส่วนโอไฮโอได้สั่งเลื่อนการประหารชีวิตทั้งหมด

สัญญาณความก้าวหน้าอีกประการหนึ่ง ประเทศบาร์เบโดสได้ทำการปฏิรูปเพื่อยกเลิกโทษประหารชีวิตเชิงบังคับได้สำเร็จในเดือนมกราคม และในเดือนเมษายน ทางการซาอุดีอาระเบียประกาศจะยุติการใช้โทษประหารชีวิตกับผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปีขณะที่กระทำความผิด ในคดีที่ไม่เกี่ยวข้องกับกฎหมายต่อต้านการก่อการร้าย ในเดือนกรกฎาคมทางการซูดานยุติการใช้โทษประหารชีวิตกับข้อหาละทิ้งศาสนา

ในเดือนธันวาคม ที่ประชุมสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติ (UNGA) มีจำนวนประเทศมากสุดเป็นประวัติการณ์ (123) ที่สนับสนุนการรับรองมติทุกสองปี เรียกร้องให้จัดทำความตกลงชั่วคราวเพื่อยุติการประหารชีวิต โดยมีความมุ่งหมายที่จะยกเลิกโทษประหารชีวิตอย่างสิ้นเชิง[3] โดยมีเสียงสนับสนุนเพิ่มขึ้นถึง 19 เสียงเมื่อเทียบกับปี 2560 ซึ่งเป็นครั้งแรกที่มีการรับรองมติต่อที่ประชุมสมัชชาใหญ่ในประเด็นนี้ ประเทศจิบูตี จอร์แดน เลบานอน และเกาหลีใต้สนับสนุนข้อเรียกร้องขององค์การสหประชาชาติ ให้จัดทำความตกลงชั่วคราวเพื่อยุติการประหารชีวิตเป็นครั้งแรก ประเทศคองโก (สาธารณรัฐ) กินี นาอูรู และฟิลิปปินส์ซึ่งก่อนหน้านี้งดออกเสียงหรือออกเสียงคัดค้านมติเมื่อปี 2561 ก็หันมาสนับสนุนมติข้อนี้ ในขณะที่เยเมน และซิมบับเวได้เปลี่ยนจากการคัดค้านมาเป็นการงดออกเสียง[4]

แม้จะมีความถดถอยและความท้าทายเพิ่มเติมเนื่องจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด – 19 แต่การเดินทางของโลกที่มุ่งสู่การยกเลิกโทษประหารชีวิตในระดับโลกยังคงเกิดขึ้นต่อไปอย่างไม่หยุดยั้ง นับเป็นช่วงเวลาที่สำคัญอย่างยิ่งที่มีการดำเนินงานเพิ่มเติมเช่นนี้ ในทุกระดับเพื่อประกันว่าปี 2564 จะไม่ใช่ปีที่บั่นทอนความก้าวหน้าเหล่านี้

แอมเนสตี้อินเตอร์เนชันแนลต่อต้านโทษประหารชีวิตทุกกรณีโดยไม่มีข้อยกเว้น ไม่ว่าจะเป็นความผิดทางอาญาประเภทใด ไม่ว่าผู้กระทำผิดจะมีบุคลิกลักษณะใด ไม่ว่าจะมีความผิด หรือบริสุทธิ์อย่างไร หรือไม่ว่าทางการจะใช้วิธีประหารชีวิตแบบใด

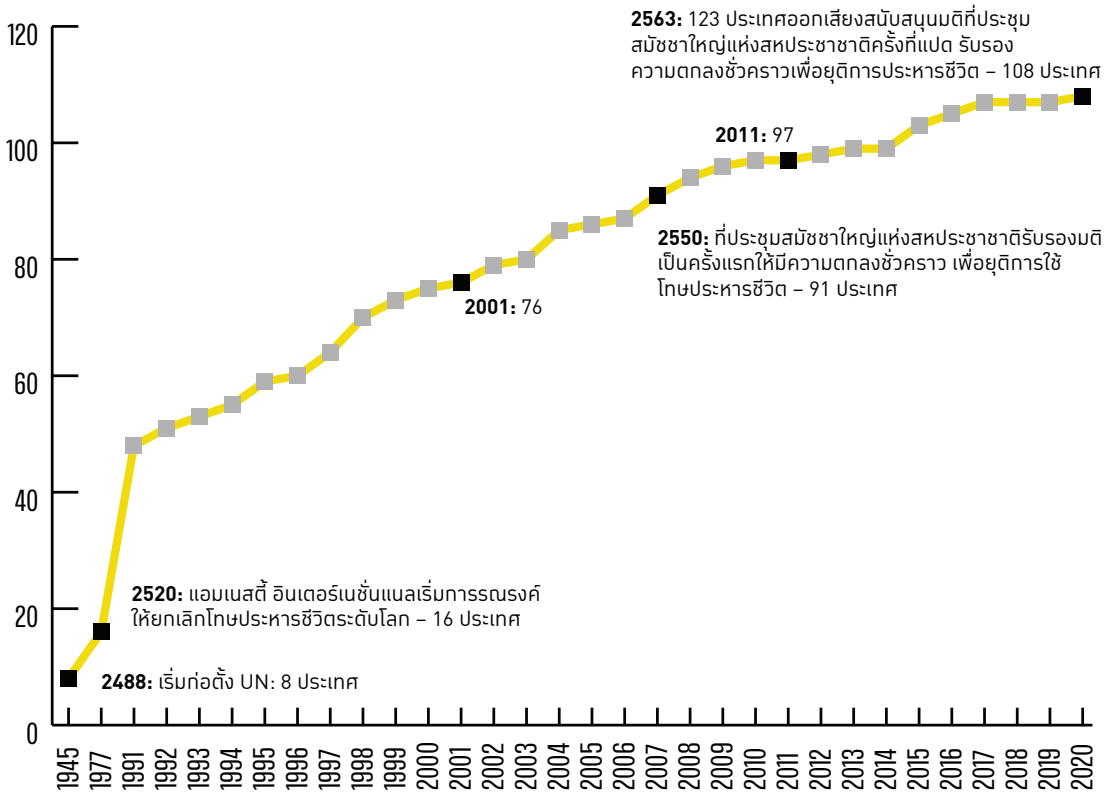
---

[2] โปรดดูรายชื่อประเทศที่ยกเลิกโทษประหารชีวิตและประเทศที่ยังคงใช้โทษประหารชีวิตในภาคผนวก II ของเอกสารนี้

[3] มติที่ประชุมสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติ 75/183 วันที่ 16 ธันวาคม 2563

[4] โปรดดู บันทึกการออกเสียงในภาคผนวก IV ของเอกสารนี้ และแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล "การต่อต้านโทษประหารชีวิตภายในองค์การสหประชาชาติยังคงเพิ่มขึ้น" 16 ธันวาคม 2563 amnesty.org/en/latest/news/2020/12/un-opposition-to-the-death-penalty-continues-to-grow/

จำนวนประเทศที่ยกเลิกโทษประหาร (2488-2563)

การประหารชีวิต

มีการประหารชีวิตอย่างน้อย 483 คน ในปี 2563 เป็นตัวเลขต่ำสุดที่แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลบันทึกได้อย่างน้อยในรอบทศวรรษ[5] การประหารชีวิตลดลง 26% เมื่อเทียบกับปี 2562 ซึ่งมีจำนวน 657 ครั้ง และลดลง 70% จากจำนวนการประหารชีวิตสูงสุด 1,634 ครั้งในปี 2558 ปี 2563 ยังนับเป็นปีที่สามติดต่อกันที่แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลบันทึกข้อมูลการประหารชีวิตต่ำสุดในรอบ 10 ปี

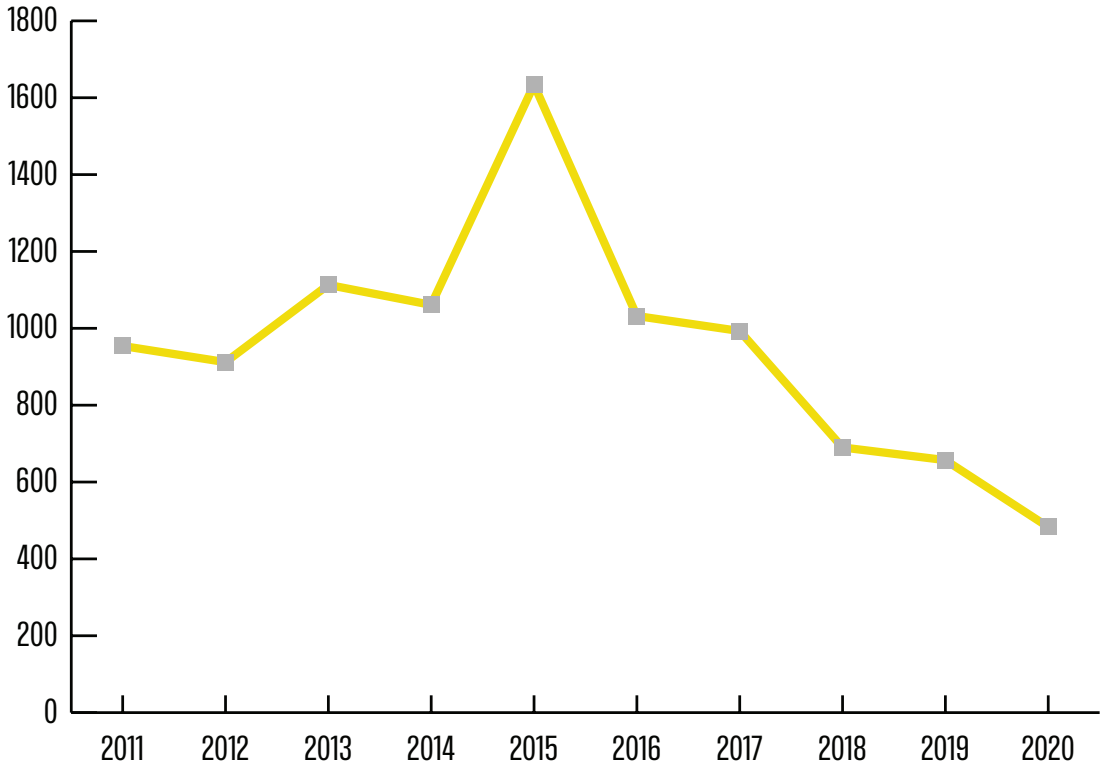
สี่ประเทศ ได้แก่ อิหร่าน (อย่างน้อย 246 ครั้ง) อียิปต์ (อย่างน้อย 107 ครั้ง) อิรัก (อย่างน้อย 45 ครั้ง) และซาอุดีอาระเบีย (27 ครั้ง) ซึ่งคิดเป็น 88% ของการประหารชีวิตเท่าที่ทราบทั้งหมด เช่นเดียวกับปีก่อนหน้านี้ จำนวนรวมระดับโลกที่บันทึกได้ยังไม่ครอบคลุมการประหารชีวิตหลายพันครั้งที่แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลเชื่อว่าเกิดขึ้นในประเทศจีน โดยที่ข้อมูลนี้ถูกเก็บ

[5] จำนวนรวมการประหารชีวิตที่รายงานในปี 2563 นับเป็นตัวเลขต่ำสุดครั้งหนึ่งเท่าที่แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลบันทึกได้ในแต่ละปี นับตั้งแต่เริ่มติดตามข้อมูลการใช้โทษประหารชีวิตในปี 2522 อย่างไรก็ดี การเปลี่ยนแปลงในด้านการเข้าถึงข้อมูล การเปลี่ยนแปลงแบบแผนของประเทศและวิธีการเก็บข้อมูลในช่วงหลายทศวรรษที่ผ่านมา ทำให้เกิดปัญหาท้าทายในแง่การเปรียบเทียบตัวเลขในระยะยาวได้อย่างแม่นยำ

เป็นความลับทางราชการ[6] ตัวเลขนี้ยังได้รับผลกระทบในการเข้าถึงข้อมูลที่จำกัดอย่างยิ่งของแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลในสองประเทศ ได้แก่ เกาหลีเหนือและเวียดนาม ซึ่งเชื่อว่ามีการใช้โทษประหารอย่างกว้างขวาง

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลบันทึกข้อมูลผู้หญิง 16 คน ที่เป็นส่วนหนึ่งของผู้ที่ถูกประหารชีวิตจาก 483 คนในปี 2563 (3%) ในประเทศต่าง ๆ ดังนี้ อียิปต์ (4) อิหร่าน (9) โอมาน (1) และซาอุดีอาระเบีย (2)

การประหารชีวิตระดับโลกที่บันทึกได้ (2554-2563)

สองประเทศยังเป็นผู้รับผิดชอบหลักต่อการลดลงของการประหารชีวิตในระดับโลกเมื่อเทียบกับปี 2562 ประเทศอิรักลดการประหารชีวิตลงกว่าครึ่งหนึ่ง (จาก 100 ครั้งในปี 2562 เป็น 45 ครั้งในปี 2563) และซาอุดีอาระเบียลดลง 85% จาก 184 ครั้งเป็น 27 ครั้ง ในทางตรงกันข้าม อียิปต์ได้เพิ่มจำนวนการประหารชีวิตเท่าที่ได้รับรายงานถึงสามเท่า (จาก 32 ครั้งเป็น 107 ครั้ง) และนับเป็นจำนวนสูงสุดตั้งแต่ปี 2556 ซึ่งตอนนั้นมีการประหารชีวิตอย่างน้อย 109 ครั้ง

[6] ในปี 2552 แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลยุติการตีพิมพ์ตัวเลขโดยประมาณเกี่ยวกับการใช้โทษประหารชีวิตในจีน ซึ่งถือว่าข้อมูลการใช้โทษประหารชีวิตเป็นความลับทางราชการ ทางหน่วยงานได้เรียกร้องให้ทางการจีนพิสูจน์ข้ออ้างของตนว่าประสบความสำเร็จตามเป้าหมายในการลดการใช้โทษประหารชีวิตด้วยการเผยแพร่ตัวเลขเหล่านี้ในรายงานของทางการเอง

ตัวเลขการประหารชีวิตระดับโลกที่บันทึกได้ในปี 2563

บังกลาเทศ (2) บอตสวานา (3) จีน (+) อียิปต์ (107+) อินเดีย (4) อิหร่าน (246+) อิรัก (45+) เกาหลีเหนือ (+) โอมาน (4) กาตาร์ (1) ซาอุดีอาระเบีย (27) โซมาเลีย (11+) ซูดานใต้ (2+) ซีเรีย (+) ไต้หวัน (1) สหรัฐฯ (17) เวียดนาม (+) เยเมน (5+)

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลบันทึกข้อมูลการประหารชีวิตใน 18 ประเทศ ลดลงสองประเทศเมื่อเทียบกับปี 2562 ไม่มีข้อมูลการประหารชีวิตเกิดขึ้นในประเทศเบลารุส ญี่ปุ่น ปากีสถาน สิงคโปร์ หรือซูดาน ซึ่งล้วนเป็นประเทศที่เคยประหารชีวิตในช่วงสองปีที่ผ่านมา รวมทั้งในบาห์เรนซึ่งเคยประหารชีวิตในปี 2562 แต่ไม่ได้ประหารชีวิตในปี 2561

อินเดีย โอมาน และกาตาร์ได้เริ่มประหารชีวิต หลังจากหยุดไปหลายปี ในขณะที่ไต้หวันได้ประหารชีวิตชายคนหนึ่งหลังหยุดไปหนึ่งปี หน่วยงานรัฐบาลกลางของสหรัฐฯ เริ่มประหารชีวิตหลังหยุดไปเกือบสองทศวรรษ โดยยังคงมีการระงับการประหารชีวิตในระดับรัฐเป็นเวลาหลายเดือน เช่นเดียวกับปี 2562 แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลสามารถยืนยันได้ว่ามีการประหารชีวิตตามคำสั่งศาลในซีเรีย แต่ไม่มีข้อมูลเพียงพอที่จะระบุตัวเลขขั้นต่ำได้อย่างน่าเชื่อถือ

วิธีการประหารชีวิตในปี 2563[7]

ตัดศีรษะ	ซาอุดีอาระเบีย							
ช็อตไฟฟ้า	สหรัฐฯ							
แขวนคอ	บังกลาเทศ	บอตสวานา	อียิปต์	อินเดีย	อิหร่าน	อิรัก	ซูดานใต้	ซีเรีย
ฉีดยา	จีน	สหรัฐฯ	เวียดนาม					
ยิงเป้า	จีน	อิหร่าน	เกาหลีเหนือ	โอมาน	กาตาร์	โซมาเลีย	ไต้หวัน	เยเมน

[7] เช่นเดียวกับปีก่อนหน้านี้ แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลไม่ได้รับรายงานว่ามีการประหารชีวิตด้วยการขว้างก้อนหินตามคำสั่งศาลในปี 2563

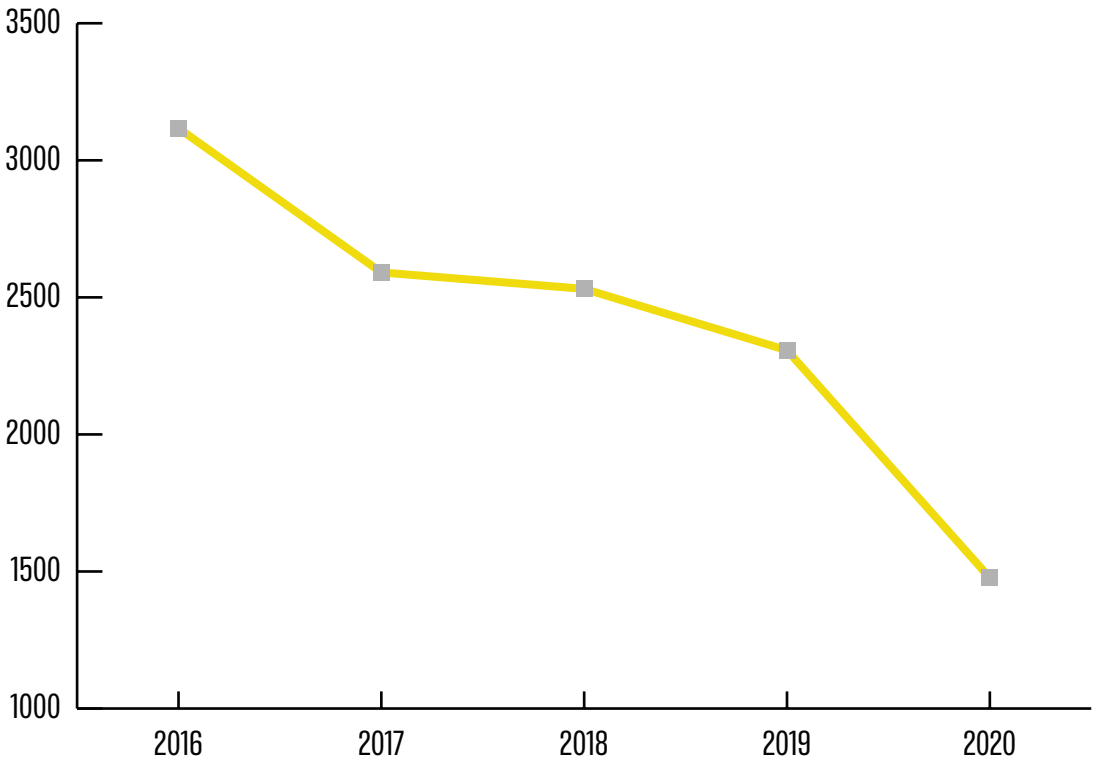
จำนวนประเทศที่มีการประหารชีวิต ในปี 2563 ซึ่งเป็นสมาชิกขององค์กรภาครัฐระหว่างประเทศ

- องค์กรรัฐอเมริกัน (Organization of American States): 1 ประเทศจาก 35 ประเทศ มีการประหารชีวิต ได้แก่ สหรัฐฯ
- องค์กรว่าด้วยความมั่นคงและความร่วมมือในยุโรป (Organization for Security and Co-operation in Europe): 1 ประเทศจาก 57 ประเทศมีการประหารชีวิต ได้แก่ สหรัฐฯ
- สหภาพแอฟริกา (African Union): 4 ประเทศจาก 55 ประเทศมีการประหารชีวิต ได้แก่ บอตสวานา อียิปต์ โซมาเลียและซูดานใต้
- สันนิบาตรัฐอาหรับ (League of Arab States): 8 ประเทศจาก 22 ประเทศมีการประหารชีวิต ได้แก่ อียิปต์ อิรัก โอมาน การ์ตา ซาอุดีอาระเบีย โซมาเลีย ซีเรียและเยเมน
- สมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of Southeast Asian Nations): 1 ประเทศจาก 10 ประเทศมีการประหารชีวิต ได้แก่ เวียดนาม
- เครือจักรภพ (Commonwealth): 3 ประเทศจาก 54 ประเทศมีการประหารชีวิต ได้แก่ บังกลาเทศ บอตสวานาและอินเดีย
- ประเทศที่ใช้ภาษาฝรั่งเศส (Francophonie): 2 ประเทศจาก 54 ประเทศมีการประหารชีวิต ได้แก่ อียิปต์ และเวียดนาม
- องค์การสหประชาชาติ: 17 ประเทศจาก 193 ประเทศมีการประหารชีวิต (9% ของสมาชิกสหประชาชาติ) เป็นประเทศซึ่งปรากฏข้อมูลว่ามีการประหารชีวิตบุคคล
- องค์การสหประชาชาติ: 20 จาก 193 รัฐสมาชิก (10% ของสมาชิกสหประชาชาติ) เป็นประเทศซึ่งปรากฏข้อมูลว่ามีการประหารชีวิต

การกำหนดโทษประหารชีวิต

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลบันทึกข้อมูลการกำหนดโทษประหารชีวิตใหม่ที่ลดลงอย่างมีนัยสำคัญในระดับโลกในปี 2563 (อย่างน้อย 1,477 ครั้ง) ลดลง 36% เมื่อเทียบกับปี 2562 (อย่างน้อย 2,307 ครั้ง) และลดลง 53% เมื่อเทียบกับปี 2559 (อย่างน้อย 3,117 ครั้ง)

จำนวนการกำหนดโทษประหารระดับโลกที่บันทึกได้ (2559-2563)

คุณภาพและจำนวนข้อมูลเกี่ยวกับโทษประหารชีวิตที่แปรผันในบางประเทศ ยังคงกระทบต่อการประเมินผลและความสามารถในการเปรียบเทียบแนวโน้มเป็นรายประเทศอย่างแม่นยำของแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ยกตัวอย่างเช่น แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลไม่ได้รับข้อมูลการกำหนดโทษประหารชีวิตในปี 2563 จากทางการมาเลเซีย ไนจีเรีย และศรีลังกา ซึ่งล้วนแต่เคยรายงานข้อมูลการกำหนดโทษประหารชีวิตในระดับที่สูงในช่วงที่ผ่านมา ตัวอย่างเช่น จากการ

การกำหนดโทษประหารชีวิตที่บันทึกได้ในระดับโลกในปี 2563

อัฟกานิสถาน (4+) แอลจีเรีย (1+) บาห์เรน (3) บังกลาเทศ (113+) เบลารุส (3) บอตสวานา (1) แคเมอรูน (1+) จีน (+) โคโมโรส (1) สาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก (20+) อียิปต์ (264+) แกมเบีย (1) กานา (3) อินเดีย (77) อินโดนีเซีย (117+) อิหร่าน (+) อิรัก (27+) ญี่ปุ่น (3), จอร์แดน (2+) เคนยา (+) คูเวต (2+) ลาว (9+) เลบานอน (1+) ลิเบีย (17+) มาลาวี (2+) มาเลเซีย (22+) มาลี (30) มอริเตเนีย (1+) โมร็อคโค/ซาฮาราตะวันตก (1+) เมียนมา (1) ไนเจอร์ (3) ไนจีเรีย (58+) เกาหลีเหนือ (+) ปากีสถาน (49+) ปาเลสไตน์ (รัฐ 17+) กาตาร์ (4+) ซาอุดีอาระเบีย (8+) เซียร์ราลีโอน (39) สิงคโปร์ (8) โซมาเลีย (+) ซูดานใต้ (6+) ศรีลังกา (16+) ซูดาน (10+) ซีเรีย (+) ไต้หวัน (5) ไทย (35) ตรินิแดดและโตเบโก (2) ตูนีเซีย (8+) สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ (4+) สหรัฐฯ (18) เวียดนาม (54+) เยเมน (269+) แซมเบีย (119) และซิมบับเว (6)

เปิดเผยข้อมูลบางส่วนของทางการเวียดนามชี้ให้เห็นว่า ยังคงมีการกำหนดโทษประหารชีวิตกับบุคคลหลายร้อยคนในแต่ละปี แม้ว่าจะไม่มีการเปิดเผยตัวเลขโดยรวมก็ตาม

มีข้อมูลการกำหนดโทษประหารกับผู้หญิง 19 คนในปี 2563 ในหกประเทศ ได้แก่ บังกลาเทศ (2) อินโดนีเซีย (4) ลาว (4) ไต้หวัน (1) ไทย (1) และเวียดนาม (7) อย่างไรก็ดี แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลไม่ได้รับข้อมูลที่แจกแจงเพศอย่างถูกต้องจากอีกหลายประเทศ รวมถึงประเทศที่มีการใช้โทษประหารชีวิตอย่างกว้างขวาง อย่างเช่น ประเทศอิหร่าน และซาอุดีอาระเบีย หมายความว่าตัวเลขอาจสูงมากในประเทศเหล่านี้

จำนวนประเทศที่กำหนดโทษประหารชีวิตลดลงสองประเทศในปี 2563 (54) เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2562 (56) ในขณะที่มีข้อมูลว่าประเทศแคเมอรูน โคโมโรส ลาวและลิเบียได้สั่งประหารชีวิตบุคคลในปี 2563 และไม่ได้กำหนดโทษประหารในปีก่อนหน้านั้น แต่ไม่พบว่ามีการกำหนดโทษประหารชีวิตใหม่ในประเทศกายอานา มัลดีฟส์ โอมาน เกาหลีใต้ แทนซาเนีย และยูกันดาในปี 2563 ทั้งที่เคยกำหนดโทษประหารชีวิตในปี 2562

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลบันทึกการลดลงของจำนวนการกำหนดโทษประหารชีวิตครั้งใหม่ใน 30 ประเทศจาก 54 ประเทศ ซึ่งเดิมเคยมีการกำหนดโทษประหารชีวิตใหม่ ซึ่งดูเหมือนจะเป็นผลมาจากมาตรการเพื่อควบคุมการแพร่ระบาดของโรคโควิด – 19 ที่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการยุติธรรมในหลายประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การกำหนดโทษประหารชีวิตลดลงในบังกลาเทศ (จาก 220 เป็น 113) อียิปต์ (จาก 435 เป็น 264) อินเดีย (จาก 102 เป็น 77) อิรัก (จาก 87 เป็น 27) เคนยา (จาก 29 เป็น +) เลบานอน (จาก 23 เป็น 1) ปากีสถาน (จาก 632 เป็น 49) โซมาเลีย (จาก 24 เป็น +) และสหรัฐฯ (35 เป็น 18)

โดยมีข้อมูลการใช้โทษประหารชีวิตเพิ่มขึ้นใน 13 ประเทศ ได้แก่ สาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก (จาก 8 ในปี 2562 เป็น 20 ในปี 2563) อินโดนีเซีย (จาก 80 เป็น 117) ญี่ปุ่น (จาก 2 เป็น 3) มาลี (จาก 4 เป็น 30) ไนจีเรีย (จาก 54 เป็น 58) ปาเลสไตน์ (รัฐ) (จาก 4 เป็น 17) กาตาร์ (จาก 2 เป็น 4) ซาอุดีอาระเบีย (จาก 5 เป็น 8) เซียร์ราลีโอน (จาก 21 เป็น 39) ซูดานใต้ (จาก 4 เป็น 6) ไทย (จาก 16 เป็น 35) เยเมน (จาก 55 เป็น 269) และแซมเบีย (จาก 101 เป็น 119)

นักโทษประหารชีวิต

จนถึงสิ้นปี 2563 มีข้อมูลว่ามีผู้ต้องโทษประหารชีวิตอย่างน้อย 28,567 คน โดย 82% ของนักโทษประหารชีวิตเหล่านี้อยู่ในเก้าประเทศ ได้แก่ อิรัก (7,900+) ปากีสถาน (4,000+) ไนจีเรีย (2,700+) สหรัฐฯ (2,485) บังกลาเทศ (1,800+) มาเลเซีย (1,314+) เวียดนาม (1,200+) เคนยา (1,000+) ศรีลังกา (1,000+)

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลเชื่อว่าในอีกหลายประเทศมีจำนวนนักโทษประหารที่สูงมากเช่นกัน แต่เราไม่มีตัวเลขเหล่านั้น หรือเราไม่สามารถคาดเดาตัวเลขได้อย่างเหมาะสม โดยประเทศเหล่านี้ได้แก่ จีน อียิปต์ อิหร่าน เกาหลีเหนือและซาอุดีอาระเบีย

แม้ในประเทศที่เปิดเผยตัวเลขส่วนใหญ่ เราจะไม่ได้รับข้อมูลที่มีการแจกแจงเพศของนักโทษประหารชีวิต แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลสามารถยืนยันได้ว่ามีนักโทษประหารหญิง 113 คนในเจ็ดประเทศ ได้แก่ กานา (5) ญี่ปุ่น (7) มัลดีฟส์ (1) ไต้หวัน (2) ไทย (26 คนจากคดียาเสพติดทั้งหมด) สหรัฐฯ (48) และแซมเบีย (24)

การเปลี่ยนโทษ การอภัยโทษ และการล้างมลทิน

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลบันทึกข้อมูลการเปลี่ยนโทษ หรือการอภัยโทษให้กับโทษประหารชีวิตได้ใน 33 ประเทศ ได้แก่ อัฟกานิสถาน บังกลาเทศ บาร์เบโดส แคเมอรูน สาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก กานา กายอานา อินเดีย อินโดนีเซีย ญี่ปุ่น เคนยา คูเวต เลโซโท มาเลเซีย โมร็อคโค/ซาฮาราตะวันตก เมียนมา ไนเจอร์ ไนจีเรีย โอมาน ปากีสถาน เซียร์ราลีโอน สิงคโปร์ เกาหลีใต้ ศรีลังกา ซูดาน ซีเรีย แทนซาเนีย ไทย ตรินิแดดและโตเบโก สหรัฐฯ เยเมน แซมเบียและซิมบับเว[8]

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลบันทึกจำนวนการล้างมลทินแก่นักโทษประหารอย่างน้อย 18 ครั้ง ในหกประเทศ ได้แก่ แคเมอรูน (3) จีน (1) สิงคโปร์ (1) ไต้หวัน (1) สหรัฐฯ (6) และแซมเบีย (6)[9]

[8] การเปลี่ยนโทษเป็นกระบวนการที่มีการเปลี่ยนจากการกำหนดโทษประหารชีวิต เป็นโทษที่มีความรุนแรงน้อยกว่า อย่างเช่น โทษจำคุก โดยมักเป็นไปตามคำสั่งของศาลในชั้นอุทธรณ์ แต่บางกรณีก็เป็นคำสั่งของฝ่ายบริหาร การอภัยโทษจะเกิดขึ้นเมื่อบุคคลได้รับโทษเด็ดขาดแล้ว และไม่มีโอกาสจะถูกลงโทษเพิ่มเติมอีก.

[9] การล้างมลทินเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นหลังจากศาลกำหนดโทษและสิ้นสุดกระบวนการอุทธรณ์คดีแล้ว เป็นการยกเลิกความผิดที่มีต่อผู้ที่ถูกศาลลงโทษ หรือให้มีการยกฟ้องจากคดีอาญา จึงถือได้ว่าเป็นผู้บริสุทธิ์ในสายตาของกฎหมาย

โทษประหารชีวิตในปี 2563: ละเมิดกฎหมายระหว่างประเทศ

โทษประหารชีวิตยังคงถูกใช้ในลักษณะที่ละเมิดกฎหมายและมาตรฐานระหว่างประเทศในปี 2563 ตัวอย่างเช่น

- มีข้อมูลการ**ประหารชีวิตบุคคลต่อหน้าสาธารณะ**อย่างน้อย 1 ครั้งในอิหร่าน
- มีผู้ถูกประหารชีวิตสามคนที่กระทำความผิดขณะที่มี**อายุต่ำกว่า 18 ปี**ในอิหร่าน แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลเชื่อว่ายังมีนักโทษประหารชีวิตที่เป็นเยาวชนอยู่ในมัลดีฟส์และอิหร่าน[10]
- มีกำหนดโทษประหารชีวิตต่อผู้ที่มี**ความบกพร่องทางจิต (จิตวิทยา-สังคม) หรือสติปัญญา**ในหลายประเทศ รวมถึงในประเทศญี่ปุ่น มัลดีฟส์ ปากีสถานและสหรัฐฯ
- มีการกำหนดโทษประหารชีวิตต่อบุคคลภายหลังการพิจารณาคดีที่ไม่สอดคล้องกับ**มาตรฐานการพิจารณาคดีระหว่างประเทศ**ในหลายประเทศ รวมทั้งในประเทศบาห์เรน บังกลาเทศ อียิปต์ อิหร่าน อิรัก มาเลเซีย ปากีสถาน ซาอุดีอาระเบีย สิงคโปร์ เวียดนามและเยเมน
- มีการใช้ **"คำสารภาพ"** ที่อาจได้มาจาก**การทรมานหรือการปฏิบัติที่โหดร้าย** เป็นหลักฐานเพื่อเอาผิดและกำหนดโทษประหารชีวิตกับบุคคลในประเทศอียิปต์ บาห์เรน อิหร่านและซาอุดีอาระเบีย
- มีการกำหนดโทษประหารชีวิตใน**การพิจารณาลับหลังบุคคล**ในบังกลาเทศ สาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก และปาเลสไตน์ (รัฐ)
- มีการใช้**โทษประหารชีวิตเชิงบังคับ**ในกานา อิหร่าน มาเลเซีย เมียนมา ไนจีเรียปากีสถาน ซาอุดีอาระเบีย เซียร์ราลีโอน สิงคโปร์ และตรินิแดดและโตเบโก[11]
- มีการตัดสินประหารชีวิตพลเรือนโดย**ศาลทหาร**ในอียิปต์ มีการใช้**ศาลพิเศษ**เพื่อลงโทษประหารชีวิตในบังกลาเทศ อิหร่าน ปากีสถาน ซาอุดีอาระเบีย และเยเมน

---

[10] มักจะมีข้อถกเถียงเกี่ยวกับอายุของนักโทษกรณีที่ไม่มีพยานหลักฐานเกี่ยวกับอายุที่ชัดเจน เช่น กรณีที่ไม่มีใบแจ้งเกิด รัฐบาลควรใช้หลักเกณฑ์ที่เหมาะสมทั้งปวงกรณีที่มีข้อโต้แย้งเรื่องอายุ การปฏิบัติที่ดีในแง่การประเมินอายุรวมถึงการใช้ข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการทางร่างกาย จิตวิทยาและสังคม โดยควรนำแต่ละหลักเกณฑ์เหล่านี้มาใช้และยกประโยชน์ให้กับความสงสัยกรณีที่มีข้อมูลโต้แย้ง ทั้งนี้เพื่อให้บุคคลได้รับการปฏิบัติเหมือนเป็นเยาวชนที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี ขณะกระทำความผิด และควรประกันไม่ให้มีการใช้โทษประหารชีวิต แนวทางนี้สอดคล้องกับหลักการซึ่งเป็นไปเพื่อประโยชน์สูงสุดของเด็ก และควรเป็นข้อพิจารณาหลักในการปฏิบัติใด ๆ เกี่ยวกับเด็กตามข้อ 3(1) ของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก (UN Convention on the Rights of the Child)

[11] โทษประหารชีวิตเชิงบังคับไม่สอดคล้องกับหลักการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน เนื่องจาก "ไม่อนุญาตให้มีการพิจารณาเงื่อนไขส่วนบุคคลของจำเลย หรือเงื่อนไขเกี่ยวกับความผิดแต่ละประเภทเป็นการเฉพาะ" คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ, Pagdayawon Rolando v. Philippines, ความเห็นของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน, Communication No. 1110/2002, UN Doc. CCPR/C/82/D/1110/2002 (2004) ย่อหน้า 5.2

- มีการกำหนดโทษประหารชีวิตกับ**ความผิดที่ไม่เกี่ยวข้องกับการฆ่าคนตายโดยเจตนา** ซึ่งไม่เข้าหลักเกณฑ์ว่าเป็น "อาชญากรรมร้ายแรงสุด" ตามกฎหมายระหว่างประเทศ[12]
- **คดียาเสพติด:**
- มีรายงานการประหารชีวิตบุคคลอย่างน้อย 30 คนในสามประเทศ ได้แก่ จีน (+) อิหร่าน (23 จาก 246+, 9%) และซาอุดีอาระเบีย (5 จาก 27, 19%) คิดเป็นสัดส่วน 6% ของข้อมูลที่บันทึกได้ทั่วโลกในปี 2563 โดยเพิ่มขึ้น 75% จากปี 2562 (118) ซึ่งในขณะนั้นเรายังไม่มีข้อมูลจากประเทศเวียดนาม
  - มีรายงานการกำหนดโทษประหารชีวิตใหม่ 179 ครั้งในแปดประเทศ ได้แก่จีน (+) อินโดนีเซีย (101 จาก 117+, 86%) ลาว (9 จาก 9, 100%) มาเลเซีย (3 จาก 22+, 14%) สิงคโปร์ (6 จาก 8, 75%) ศรีลังกา (3 จาก 16, 19%) ไทย (8 จาก 35, 23%) และเวียดนาม (47 จาก 54, 87%) คิดเป็นสัดส่วน 12% ของข้อมูลที่บันทึกได้ทั่วโลกในปี 2563 โดยเพิ่มขึ้น 3% จากปี 2562 (184)
- **อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ** รวมทั้งการทุจริตในจีนและเวียดนาม[13]
- **"ความผิดฐานดูหมิ่นศาสดาของศาสนาอิสลาม"** ในไนจีเรียและปากีสถาน
- **ข่มขืนกระทำชำเรา:** อียิปต์ อินเดีย และอิหร่าน
- **"ความผิดฐานขบถ"** ในรูปแบบที่แตกต่างกันทั้ง **"การกระทำที่คุกคามความมั่นคงของรัฐ" "ความร่วมมือ"** กับหน่วยงานต่างชาติ **"จารกรรม" "การตั้งคำถามกับนโยบายของผู้นำ"** การเข้าร่วมกับ **"ขบวนการก่อความไม่สงบและก่อการร้าย" "ขบถโดยใช้อาวุธเพื่อล้มล้างผู้ปกครอง"** และ **"ความผิดต่อรัฐ"** ไม่ว่าจะเป็นความผิดอันเป็นเหตุให้เกิดการสูญเสียชีวิตหรือไม่ก็ตาม ในอิหร่าน ซาอุดีอาระเบียและเยเมน
- **การขยายฐานความผิดที่มีโทษประหารชีวิต** ได้แก่ บังกลาเทศ

[12] ตามที่กำหนดในข้อ 6 ของกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง

[13] ทางการจีนลงโทษบุคคลในอาชญากรรมทางเศรษฐกิจโดยการใช้โทษประหารชีวิตแบบ "รอลงอาญา" ซึ่งในกรณีทั่วไปมักมีการเปลี่ยนเป็นโทษจำคุกแทนหลังใช้โทษได้สองปี และกรณีที่ไม่มีการกระทำความผิดอื่น

ภาพรวมของภูมิภาค

ทวีปอเมริกา

แนวโน้มของภูมิภาค

- สหรัฐฯ ได้รื้อฟื้นการประหารชีวิตของรัฐบาลกลางหลังหยุดไป 17 ปี ซึ่งเน้นให้เห็นถึงความเด็ดขาด ในความทารุณโหดร้ายของการใช้โทษประหารชีวิต
- รัฐโคโลราโดกลายเป็นรัฐที่ 22 ของสหรัฐฯ ที่ยกเลิกโทษประหารชีวิต ส่วนรัฐโอไฮโอได้ชะลอกำหนดการประหารชีวิตทั้งหมดเป็นปีที่สอง
- พื้นที่ส่วนอื่น ๆ ของทวีปอเมริกายังคงปลอดจากการประหารชีวิตเป็นปีที่ 12 ติดต่อกัน
- เราบันทึกข้อมูลได้น้อยเป็นประวัติการณ์ในภูมิภาคนี้ สืบเนื่องจากมาตรการควบคุมเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด – 19 ซึ่งส่งผลให้ในหลายประเทศมีการชะลอการประหารชีวิตและกระบวนการไต่สวนทั้งหมดหรือบางส่วน

ประเทศ	การประหารชีวิตที่บันทึกได้ในปี 2563	การกำหนดโทษประหารชีวิตที่บันทึกได้ในปี 2563	จำนวนผู้ที่ถูกกำหนดโทษประหารชีวิตจนถึงสิ้นปี 2563 จากข้อมูลที่มีอยู่
แอนติกาและบาร์บูดา	0	0	0
บาฮามาส	0	0	0
บาร์เบโดส	0	0	6
เบลีซ	0	0	0
คิวบา	0	0	0
โดมินิกา	0	0	0
เกรเนดา	0	0	1
กัวเตมาลา	0	0	0
กายอานา	0	0	25
จาเมกา	0	0	0
เซนต์คิตส์และเนวิส	0	0	0
เซนต์ลูเซีย	0	0	0

ประเทศ	การประหารชีวิตที่บันทึกได้ในปี 2563	การกำหนดโทษประหารชีวิตที่บันทึกได้ในปี 2563	จำนวนผู้ที่ถูกกำหนดโทษประหารชีวิตจนถึงสิ้นปี 2563 จากข้อมูลที่มีอยู่
เซนต์วินเซนต์และเกรนาดีนส์	0	0	1
ตรินิแดดและโตเบโก	0	2	48
สหรัฐอเมริกา[14]	17 ครั้ง ใน 6 เขตอำนาจศาล[15] แอละแบมา (1) จอร์เจีย (1) มิสซูรี (1) เทนเนสซี (1) เท็กซัส (3) รัฐบาลกลางสหรัฐ (10)	18 ครั้งใน 7 รัฐ[16] แอริโซนา (1) แคลิฟอร์เนีย (5) ฟลอริดา (7) มิสซิสซิปปี(1) โอไฮโอ (1) โอคลาโฮมา (1) เท็กซัส (2)	2,485 คน รวมทั้งผู้หญิง 48 คน ใน 30 เขตอำนาจศาล[17] มีนักโทษประหารชีวิตมากกว่า 100 คน ในแปดรัฐ 708 คนในแคลิฟอร์เนีย 333 คนในฟลอริดา 206 คนในเท็กซัส 170 คนในแอละแบมา 137 คนในนอร์ท แคโรไลนา 137 คนในโอไฮโอ 117 คนในรัฐเพนซิลเวเนีย 116 คนในรัฐแอริโซนา

การประหารชีวิตในสหรัฐฯ ในปี 2563 มีจำนวนต่ำสุด (17) ในรอบเกือบ 30 ปี (14 ครั้งในปี 2534) มีการประหารชีวิตลดลงห้าครั้งเมื่อเทียบกับปี 2562 (22 ครั้ง ลดลง 23%) และแปดครั้งเมื่อเทียบกับปี 2561 (25 ครั้ง ลดลง 32%) ตัวเลขที่ต่ำสุดเป็นประวัติการณ์เป็นผลมาจากการพัฒนาที่แตกต่างกันสองประการ

ถือว่าเป็นความถดถอยครั้งใหญ่ เมื่อรัฐบาลทรัมป์เห็นชอบและดำเนินการเมื่อเดือนกรกฎาคม ให้รื้อฟื้นการประหารชีวิตของรัฐบาลกลางหลังงดเว้นมา 17 ปี ส่งผลให้มีการประหารชีวิตชาย 10 คนในช่วงเวลาห้าเดือนครึ่ง ตัวเลขที่สูงโด่งเช่นนี้ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน เพราะในรอบสี่ทศวรรษ

---

[14] ตัวเลขนี้แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลรวบรวมมาจากข้อมูลของกรมราชทัณฑ์ ศาล และสื่อมวลชนซึ่งเผยแพร่ในรัฐที่เกี่ยวข้อง

[15] มีการใช้โทษประหารชีวิตโดยศาลทั้งการฟ้องคดีระดับรัฐและส่วนกลาง

[16] ผู้พิพากษาในรัฐเพนซิลเวเนียที่เคยกำหนดโทษประหารชีวิตในวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2563 หลังจากคณะลูกขุนตัดสินว่าจำเลยมีความผิด และกำหนดโทษประหารชีวิตในคดีนี้เมื่อวันที่ 12 และ 14 พฤศจิกายน 2562 แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลได้นับรวมโทษประหารชีวิตครั้งนี้ในรายงานการใช้โทษประหารในปี 2562

[17] รัฐนิวแฮมเชียร์ซึ่งยกเลิกโทษประหารชีวิตไปเมื่อปี 2562 ยังคงมีนักโทษประหารชีวิตอยู่หนึ่งคน ผู้ว่าการรัฐโคโลราโดได้ลดโทษให้กับผู้ต้องโทษประหารชีวิตสามคน ในขณะที่ได้ลงนามกฎหมายยกเลิกโทษประหารชีวิตเมื่อเดือนมีนาคม 2563

ที่ผ่านมา มีการประหารชีวิตของรัฐบาลกลางเกิดขึ้นเพียงสามครั้งเท่านั้น[18] และเนื่องจากเป็นการประหารชีวิต 10 ครั้งที่เกิดขึ้นในเวลาเพียงหกเดือนจากหน่วยงานเพียงแห่งเดียว ซึ่งมากกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนการประหารชีวิตทั่วประเทศ

การเพิ่มสูงขึ้นของการประหารชีวิตในระดับรัฐบาลกลาง ถูกถ่วงดุลด้วยตัวเลขระดับประเทศอันเป็นผลมาจากการชะลอการประหารชีวิต หรือกระบวนการยื่นคำขอให้ประหารชีวิตที่ช้าลงในบางรัฐ สืบเนื่องจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด – 19 ตัวเลขจากศูนย์ข้อมูลโทษประหารชีวิตแห่งสหรัฐฯ ระบุว่า จำนวนครั้งที่มีการขออำนาจศาลเพื่อกำหนดวันประหาร (62) และจำนวนคำสั่งศาลให้ชะลอการประหารชีวิต (19) ในสหรัฐฯ ในปี 2563 มีลักษณะโดยรวมใกล้เคียงกับตัวเลขเมื่อปีก่อนหน้านั้น (65 และ 24 ตามลำดับ ในปี 2562)[19] โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การยื่นคำขอกำหนดวันประหารในระดับรัฐลดลงเกือบหนึ่งในสี่ (49) เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้านี้ แม้จะมีคำสั่งศาลให้ชะลอการประหารชีวิตที่ลดลงเพียงสามครั้ง (16) โดยศาลมีคำสั่งให้ชะลอการประหารชีวิตหกครั้งในปี 2563 โดยเป็นผลมาจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด – 19 จำนวนรัฐที่ขอกำหนดวันประหารลดลงสามแห่งในปี 2563 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้านี้ โดยรัฐฟลอริดาซึ่งเป็นรัฐที่ได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงจากโรคระบาด ไม่มีการประหารชีวิตเลย ถือเป็นครั้งแรกตั้งแต่ปี 2550

อีกหนึ่งปัจจัยสำคัญที่ทำให้ตัวเลขการประหารชีวิตในสหรัฐฯ ต่ำเป็นประวัติการณ์ ได้แก่ การตัดสินใจของผู้ว่าการรัฐไมค์ ดีวาย (Mike DeWine) ที่ได้สั่งระงับการประหารชีวิตทุกกรณีในรัฐโอไฮโออีกครั้ง โดยมีคำสั่งให้ชะลอการประหารชีวิตออกไปหลายเดือน เนื่องจากปัญหาวิธีการฉีดยาเพื่อประหารชีวิตที่ยังไม่ได้รับการแก้ไข[20]

นอกจากนั้น ปัญหาท้าทายจากการจัดซื้อสารเคมีและการแก้ไขระเบียบการฉีดยาเพื่อประหารชีวิตยังเป็นสาเหตุให้ต้องระงับการประหารชีวิตในรัฐอื่น ๆ อีกหลายแห่ง โดยในรัฐเทนเนสซีได้เปลี่ยนไปใช้ระบบเก้าอี้ไฟฟ้าสำหรับการประหารชีวิตเพียงครั้งเดียวที่เกิดขึ้นในปี 256321 แม้จำนวนการประหารชีวิตโดยรวมของรัฐจะลดลง แต่เท็กซัสยังคงรับผิดชอบต่อครึ่งหนึ่งของการประหารชีวิตทั้งหมด (3 จาก 7)

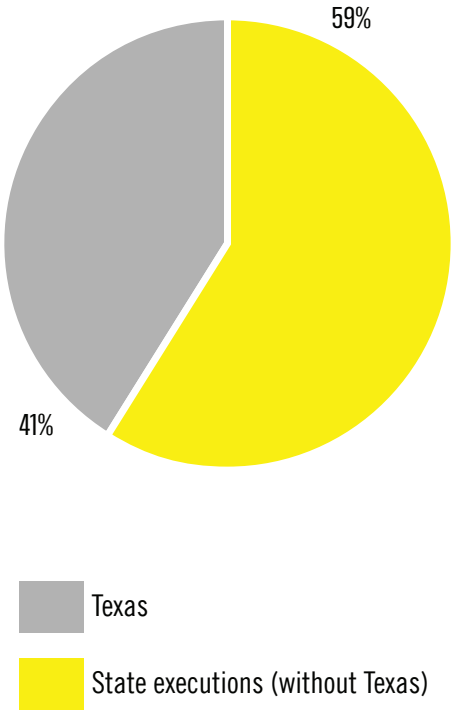
[18] นับแต่เริ่มการประหารชีวิตใหม่ในสหรัฐฯ เมื่อปี 2520

[19] ศูนย์ข้อมูลโทษประหารชีวิต "ผลลัพธ์จากคำขออำนาจเพื่อประหารชีวิตปี 2563", deathpenaltyinfo.org/stories/outcomes-of-death-warrants-in-2020

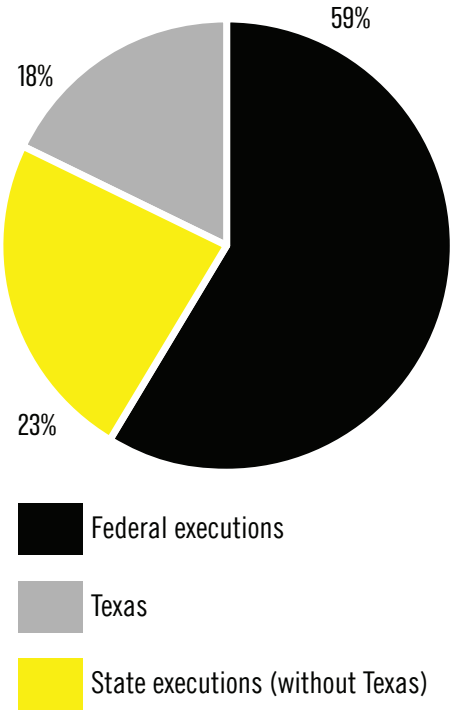
[20] AP News, "ผู้ว่าการรัฐโอไฮโอ: ไม่อนุญาตให้ใช้การฉีดยาเพื่อประหารชีวิตอีกต่อไป", 8 ธันวาคม 2563, apnews.com/article/legislature-ohio-coronavirus-pandemic-mike-dewine-executions-f7f1542613ae6922444d77341d4d3b40

[21] นอกจากรัฐโอไฮโอแล้ว มีการระงับการประหารชีวิตอย่างสิ้นเชิงหรือบางส่วนในปี 2563 ในหลายเขตอำนาจศาล รวมทั้งในรัฐอาร์คันซอ ไอดาโฮ อินเดียนา เคนตักกี หลุยเซียนา มิสซิสซิปปี เนบรัสกา นอร์ทแคโรไลนา เนวาดา โอคลาโฮมา เซาท์แคโรไลนาและเซาท์ดาโกตา สืบเนื่องจากการฟ้องคดีและปัญหาท้าทายอื่น ๆ เกี่ยวกับกระบวนการฉีดยาเพื่อประหารชีวิต การขออำนาจศาลเพื่อคัดค้านคำสั่งที่เป็นปัญหายืดเยื้อมาอย่างยาวนาน ยุติลงในรัฐแอริโซนา และแคลิฟอร์เนียในเดือนมิถุนายน และกรกฎาคม 2563 ตามลำดับ ในขณะที่รัฐแคลิฟอร์เนียกำหนดความตกลงชั่วคราวเพื่อยุติการประหารชีวิตอย่างเป็นทางการ เจ้าหน้าที่ของรัฐแอริโซนาประกาศเจตจำนงที่จะประหารชีวิตต่อไป

การประหารชีวิตในสหรัฐฯ ปี 2562

การประหารชีวิตในสหรัฐฯ ปี 2563

การกำหนดโทษประหารชีวิตที่บันทึกได้ในสหรัฐฯ (18) นับเป็นจำนวนต่ำสุด ตั้งแต่ศาลฎีกาของสหรัฐฯ วินิจฉัยว่าการกำหนดโทษประหารชีวิตไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญปี 2515[22] ลดลงเกือบครึ่งหนึ่งเมื่อเทียบกับปี 2562 (35) จำนวนรวมที่ลดลงเช่นนี้ยังเป็นผลมาจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด – 19 ซึ่งเป็นเหตุให้หลายรัฐในสหรัฐฯ ชะลอกระบวนการไต่สวนของศาลและของคณะลูกขุนในหลายช่วงเวลาด้วยกัน โดยเปลี่ยนมาใช้เป็นการพิจารณาผ่านระบบทางไกลในกรณีที่สามารถทำได้[23] มีจำนวนรัฐลดลงห้าแห่ง (7) ที่ยังคงใช้โทษประหารชีวิตเมื่อเทียบกับปี 2562 หลังจากไม่มีรายงานข้อมูลการใช้โทษประหารชีวิตในแอละแบมา จอร์เจีย นอร์ทแคโรไลนา เพนซิลเวเนียและเซาท์แคโรไลนาตลอดทั้งปี

---

[22] *Furman v. Georgia*, ศาลฎีกาแห่งสหรัฐฯ, 408 U.S. 238 (2515)

[23] รายการคำสั่งที่มาจากศาลสหรัฐฯ "คำสั่งศาลและข้อมูลที่ปรับปรุงใหม่ในระหว่างการแพร่ระบาดของโรคโควิด – 19", uscourts.gov/about-federal-courts/court-website-links/court-orders-and-updates-during-covid19-pandemic

โทษประหารชีวิตในสหรัฐฯ

หลังมีการยกเลิกโทษประหารชีวิตในรัฐโคโลราโด จนถึงสิ้นปี 2563 ถือว่ามี 22 รัฐได้ยกเลิกโทษประหารชีวิตจากความผิดอาญาทั้งปวง จาก 10 รัฐตั้งแต่เริ่มสหัสวรรษนี้[24] จากรัฐที่เหลืออยู่ 28 แห่ง แคลิฟอร์เนีย อินเดียนา แคนซัส เคนตักกี หลุยเซียนา มอนทานา เนวาดา นอร์ทแคโรไลนา โอเรกอน เพนซิลเวเนีย ยูทาห์และไวโอมิง (12) ไม่ได้ประหารชีวิตบุคคลเป็นเวลาอย่างน้อย 10 ปี โดยรัฐแคลิฟอร์เนีย โอเรกอน และเพนซิลเวเนียปฏิบัติตามความตกลงชั่วคราวเพื่อยุติการประหารชีวิตตามคำสั่งของผู้ว่าการรัฐ ในระดับรัฐบาลกลาง หน่วยงานกองทัพของสหรัฐฯ ไม่ได้ประหารชีวิตบุคคลเลยนับแต่ปี 2504 ส่วนการประหารชีวิตพลเรือนเพิ่งจะเริ่มขึ้นอีกครั้งในปี 2563

นอกจากสหรัฐฯ แล้ว ตรินิแดดและโตเบโกเป็นประเทศเดียวในภูมิภาคที่ยังใช้โทษประหารชีวิตเชิงบังคับกับความผิดฐานฆ่าคนตายโดยเจตนา และเป็นประเทศเดียวที่มีข้อมูลการกำหนดโทษประหารชีวิตใหม่ แอนติกาและบาร์บูดา บาฮามาส เบลีซ คิวบา โดมินิกา กัวเตมาลา จาเมกา เซนต์คิตส์และเนวิส และเซนต์ลูเซีย (9 ประเทศ) ไม่สั่งประหารชีวิตใครเลย และไม่มีรายงานการใช้โทษประหารชีวิตใหม่ เกรนาดาและเซนต์วินเซนต์และเกรนาดีนส์ (2 ประเทศ) ยังคงมีนักโทษประหารชีวิตอยู่ประเทศละหนึ่งคน

การแพร่ระบาดของโรคโควิด – 19 ส่งผลกระทบและทำให้เกิดการชะลอของกระบวนการยุติธรรมทางอาญาตลอดทั่วภูมิภาคแคริบเบียน โดยแอนติกาและบาร์บูดา จาเมกา กายอานา เซนต์คิตส์และเนวิส เซนต์วินเซนต์และเกรนาดีนส์ และตรินิแดดและโตเบโก มีข้อมูลการระงับการไต่สวนทั้งหมดหรือบางส่วน ตั้งแต่เดือนมีนาคมเป็นต้นมา และในบางประเทศ ยังมีการระงับการให้บุคคลเข้าเยี่ยมนักโทษประหารชีวิต[25]

พัฒนาการสำคัญของหลายประเทศ

เมื่อวันที่ 22 มกราคม วุฒิสภาแห่ง**บาร์เบโดส** ลงมติรับรองข้อแก้ไขต่อพระราชบัญญัติความผิดต่อบุคคล เพื่อปฏิรูปและนำไปสู่การยกเลิกโทษประหารเชิงบังคับ และกำหนดกระบวนการในการกำหนดโทษใหม่ให้กับนักโทษประหารชีวิต[26] ภายหลังการเปลี่ยนโทษประหารชีวิตครั้งหนึ่งในวันที่ 28 กรกฎาคม ส่งผลให้มีชายหกคนที่ยังต้องโทษประหารชีวิตอยู่จนถึงสิ้นปี

---

[24] รัฐโคโลราโด คอนเน็กติกัต เดลาแวร์ อิลลินอยส์ แมรีแลนด์ นิวแฮมเชียร์ นิวเจอร์ซี นิวเม็กซิโก นิวยอร์กและวอชิงตัน ดิสทริค ออฟ โคลัมเบียได้ยกเลิกโทษประหารชีวิตเช่นกัน

[25] แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลได้รับข้อมูลจากรัฐบาลของประเทศแอนติกาและบาร์บูดา บาร์เบโดส โดมินิกา กัวเตมาลา จาเมกา เซนต์คิตส์และเนวิส เซนต์ลูเซีย และ เซนต์วินเซนต์และเกรนาดีนส์ โปรดดู Jamaica Gleaner, "โรคโควิด 19 ไม่ใช่ข้ออ้างให้ยุติการพิจารณาของคณะลูกขุน ทนายความแจ้งต่อประธานศาล", 27 กันยายน 2563, jamaica-gleaner.com/article/news/20200927/covid-19-no-excuse-halt-jury-trials-lawyers-tell-chief-justice; Stabroek News, "ศาลสูงประกาศรื้อฟื้นการไต่สวนทางอาญา", 2 ตุลาคม 2563, stabroeknews.com/2020/10/02/news/guyana/high-court-moving-ahead-with-restart-of-criminal-trials/; กรมข้อมูลสาธารณะแห่งกายอานา "การเข้าเยี่ยมโดยบุคคลถูกแทนด้วยระบบการพูดคุยผ่านวีดิโอในช่วงโควิด 19", 15 เมษายน 2563, dpi.gov.gy/prison-visits-replaced-with-video-calls-amid-covid-19/

[26] รัฐสภาแห่งบาร์เบโดส ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมความผิดต่อบุคคล ปี 2562 รับรองเมื่อ 22 มกราคม 2563, barbadosparliament.com/bills/details/429

ในวันที่ 14 สิงหาคม ศาลอุทธรณ์แห่ง**กายอานา** เปลี่ยนโทษประหารชีวิตให้กับชายคนหนึ่งในคดีฆ่าคนตายโดยเจตนา หลังมีการเปลี่ยนความผิดให้เป็นการฆ่าคนตายโดยไม่เจตนา เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการทบทวนสถานการณ์สิทธิมนุษยชน (UPR) ของคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ รัฐบาลจึงได้สัญญาในเดือนกันยายนที่จะริเริ่ม "กระบวนการปฏิรูปรัฐธรรมนูญอย่างมีการปรึกษาหารือระดับชาติในปี 2564 เพื่อทบทวนทุกประเด็นเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญ รวมทั้งในหมวดสิทธิมนุษยชน"[27]

ชายสองคนใน**ตรินิแดดและโตเบโก** ได้รับโทษประหารชีวิตเชิงบังคับในคดีฆ่าคนตายโดยเจตนา สองคดีแยกกันเมื่อเดือนมกราคมและกุมภาพันธ์ นับแต่เดือนมีนาคมเป็นต้นมา มาตรการควบคุมเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด – 19 ส่งผลให้ต้องเปลี่ยนเป็นการไต่สวนทางออนไลน์ และมีการระงับการพิจารณาคดีของคณะลูกขุนเป็นการชั่วคราว ทำให้เกิดข้อกังวลต่อสมาคมกฎหมายแห่งตรินิแดดและโตเบโก ในประเด็นต่าง ๆ รวมทั้งการเข้าถึงความยุติธรรม[28] ศาลอุทธรณ์ระงับคำวินิจฉัยให้มีความผิดและการกำหนดโทษประหารชีวิตให้ชายสองคนในเดือนมีนาคม และมีคำสั่งเช่นเดียวกับชายคนที่สามในเดือนตุลาคม โดยสั่งให้มีการไต่สวนคดีใหม่ในเดือนมิถุนายน ศาลสูงมีคำวินิจฉัยยกเลิกโทษประหารชีวิตสำหรับชายคนหนึ่งที่ต้องโทษประหารมากว่า 23 ปี และเกือบถูกประหารชีวิตเมื่อปี 2542 โดยศาลเห็นว่ามีการดำเนินงานที่ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ[29] จนถึงสิ้นปี มีนักโทษประหารชีวิตอยู่ 48 คน โดยหนึ่งในสามต้องเป็นนักโทษประหารชีวิตมาแล้วกว่าห้าปี อันเป็นเหตุให้การดำเนินงานเกี่ยวกับโทษประหารชีวิตไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ[30] ในปีนี้จำนวนการฆ่าคนตายโดยเจตนายังลดลง แต่ก็ยังถือว่าอยู่ในระดับสูง (393 ลดลงจาก 536 ในปี 2562) ส่งผลให้มีข้อเรียกร้องเพื่อรื้อฟื้นให้มีการใช้โทษประหารชีวิต[31] ตัวเลขจากสำนักงานตำรวจแห่งตรินิแดดและโตเบโกระบุว่า มีคดีฆ่าคนตายโดยเจตนาเพียง 57 ครั้ง (15%) ที่สามารถระบุตัวผู้กระทำผิดได้[32]

การแพร่ระบาดระดับโลกส่งผลกระทบอย่างมากต่อการใช้โทษประหารชีวิตใน**สหรัฐฯ** จนเกินจำนวนการประหารชีวิตและโทษประหารชีวิตโดยรวมทั้งปี แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล

---

[27] คณะมนตรีสิทธิมนุษยชน, รายงานของคณะทำงานว่าด้วยการทบทวนสถานการณ์สิทธิมนุษยชน (UPR) กรณีประเทศกายอานา ความเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับข้อสรุปและ/หรือข้อเสนอแนะ การให้สัญญาอย่างสมัครใจ และการให้คำตอบของรัฐที่จะเข้าสู่กระบวนการทบทวน, UN Doc. A/HRC/44/16/Add.1, 30 กันยายน 2563

[28] Newsday, "สมาคมกฎหมายกังวลกับการเข้าถึงศาลอย่างจำกัด", 5 ตุลาคม 2563, newsday.co.tt/2020/10/05/law-association-concerned-with-limited-access-to-courts/

[29] สำหรับข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับโครงการโทษประหารชีวิต, Wenceslaus James, deathpenaltyproject.org/story/wenceslaus-james/

[30] สอดคล้องกับมาตรฐานที่กำหนดไว้โดย Judicial Committee of the Privy Council in *Pratt and Morgan v. The Attorney General of Jamaica* (UKPC 37) (2536) Judicial Committee of the Privy Council ทำหน้าที่เหมือนศาลอุทธรณ์ขั้นสุดท้ายสำหรับหลายประเทศในเครือจักรภพ รวมทั้ง ตรินิแดดและโตเบโก

[31] Daily Express, "ข้อเรียกร้องที่รุนแรงของวุฒิสมาชิก", 27 ตุลาคม 2563, trinidadexpress.com/opinion/editorials/senator-s-draconian-calls/article_3e2760e4-18b4-11eb-a0fb-5b93301c93fc.html

[32] มีการจัดว่าเป็นความผิดที่ระบุตัวผู้กระทำผิดได้ และถูกดำเนินคดีเนื่องจากการฆ่าคนตายโดยเจตนา ตัวเลขจาก www.ttps.gov.tt/Statistics/Crime-Totals-By-Month

บันทึกข้อมูลว่า การแพร่ระบาดของโรคโควิด – 19 ภายในเรือนจำส่งผลให้มีการเสียชีวิต หรือคาดว่าทำให้เกิดการเสียชีวิตของนักโทษประหารชีวิตประมาณครึ่งหนึ่งระหว่างการควบคุมตัวในปี 2563 (15 จาก 33)[33]

ในขณะที่หน่วยงานราชทัณฑ์ในเขตอำนาจศาลส่วนใหญ่เดินหน้างดการเข้าเยี่ยม ส่งผลให้ผู้ต้องขังต้องขาดการติดต่อและการเข้าถึงกับสังคมเป็นเวลานาน ไม่ว่าจะเป็นการเข้าเยี่ยมโดยบุคคลหรือการเข้าเยี่ยมทางไกล ในขณะที่มีการกำหนดเวลาการประหารชีวิต แต่ก็มีการอุทธรณ์คำสั่งอย่างต่อเนื่อง การระบาดของโรคไม่เพียงทำให้เกิดความเสี่ยงระดับสูงต่อสุขภาพของผู้ต้องขังเท่านั้น หากยังเป็นอุปสรรคต่อการเข้าถึงตัวแททางกฎหมายและสิทธิที่จะได้รับการพิจารณาคดีที่เป็นธรรม ซึ่งเป็นหลักประกันสำคัญอย่างมากในคดีที่มีการใช้โทษประหารชีวิต ผู้อำนวยการโครงการตัวแทนโทษประหารชีวิตของเนติบัณฑิตยสภาอเมริกัน ได้กล่าวเน้นในเดือนเมษายนเกี่ยวกับข้อกังวลต่าง ๆ ว่า "ทีมกฎหมายของนักโทษประหารชีวิตส่วนใหญ่ ไม่สามารถปฏิบัติและงานที่ต้องใช้ความเชี่ยวชาญในคดีที่มีการใช้โทษประหารชีวิตได้เลย" โดยเป็นผลสืบเนื่องมาจากมาตรการควบคุมเพื่อรับมือกับโรคระบาด ส่งผลให้เวลาการทำงานของคณะทนายจำเลย "ถูกตัดออกไปอย่างมีนัยสำคัญ"[34] การขาดโอกาสที่จะได้เข้าไปสอบถามข้อมูลกับลูกความ พยาน และครอบครัวของจำเลย รวมทั้งความจำเป็นในการตรวจคัดกรองด้านสุขภาพจิต การวิเคราะห์ของผู้เชี่ยวชาญและการสอบสวนหลังการพิจารณาว่ามีความผิดล้วนเป็นปัจจัยที่ถูกระบุถึงในรายงานที่นำเสนอเพื่อสนับสนุนให้มีการชะลอและระงับการประหารชีวิตในหลายคดี อันเป็นผลมาจากโรคโควิด – 19[35]

แม้จะเป็นเช่นนี้ ในปีที่โลกให้ความสำคัญเร่งด่วนกับการคุ้มครองชีวิตมนุษย์จากโรคโควิด – 19 ทางการรัฐมิสซูรี เซาท์แคโรไลนา เทนเนสซี เท็กซัส และรัฐบาลกลาง กลับมุ่งมั่นที่จะประหารชีวิตบุคคล และคัดค้านคำขอให้ระงับการประหารชีวิต ทำให้เห็นความทารุณโหดร้ายอีกระดับหนึ่งของการฆ่าบุคคลตามคำสั่งศาล ยกตัวอย่างเช่น ที่ปรึกษาด้านจิตวิญญาณของ เวสลีย์ ไอรา เพอร์กี (Wesley Ira Purky) ได้ร้องขอต่อศาลให้ระงับการประหารชีวิต เนื่องจากเขามีปัญหาด้านสุขภาพจึงไม่สามารถไปเยี่ยม เพื่อให้กำลังใจเพอร์กีก่อนการประหารชีวิตได้ แต่ศาลก็ได้ปฏิเสธคำขอของเขา[36] ทนายความหลักสองคนของ ลิซา มอนต์โกเมอรี (Lisa Montgomery) ซึ่งมีอาการบกพร่องทางจิตอย่างรุนแรง และมีการกำหนดวันประหารชีวิตเบื้องต้นในเดือนธันวาคม 2563 ได้ติดเชื้อโรคโควิด – 19 หลังจากเข้าเยี่ยมเธอ เพื่อเตรียมเขียนคำอุทธรณ์ขอลดหย่อนโทษสุดท้ายพวกเขาสามารถขอให้ศาลชะลอการประหารชีวิตเธอได้เพียงสามสัปดาห์ก่อนจะถึง

---

[33] มีข้อมูลนักโทษประหารที่เสียชีวิต 33 คนในรัฐ 10 แห่ง โดย 15 คนเสียชีวิตเนื่องจากหรือเพราะอาการแทรกซ้อนจากโรคโควิด – 19 ในรัฐแอละแบมา (2) แอริโซนา (2 คนรวมทั้งอีกหนึ่งคนที่เสียชีวิตเพราะโรคโควิด – 19) แคลิฟอร์เนีย 19 (รวมทั้ง 12 คนที่คาดว่าเสียชีวิตเพราะโรคโควิด – 19) ฟลอริดา (4) จอร์เจีย (1) หลุยเซียนา (1) มิสซูรี (1 คนเนื่องจากโรคโควิด – 19) โอไฮโอ (1 คนเนื่องจากโรคโควิด – 19) โอเรกอน (1) เพนซิลเวเนีย (1)

[34] เนติบัณฑิตยสภาอเมริกัน, Declaration of Emily Olson-Gault, Esq., 3 เมษายน 2563, americanbar.org/content/dam/aba/administrative/government_affairs_office/aba-habeas-level-covid%20.pdf?logActivity=true

[35] เนติบัณฑิตยสภาอเมริกัน, Declaration of Emily Olson-Gault, Esq., 3 เมษายน 2563

[36] US District Court for the Southern District of Indiana, Terre Haute Division *Dale Hartkemeyer (AKA Seigen), Plaintiff v. William Barr.*

วันประหารชีวิต[37] หลังการประหารชีวิตโอลันโด ฮอลล์ (Orlando Hall) ในเดือนพฤศจิกายน เจ้าหน้าที่ทั้งแปดคนซึ่งดูแลการประหารชีวิตของเขา ที่ปรึกษาด้านจิตวิญญาณของเขา และบุคลากรอื่น ๆ ล้วนตรวจพบว่าติดเชื้อโควิด – 19[38]

ในบริบทเดียวกัน การเดินหน้าประหารชีวิตจำนวนมากอย่างไม่เคยเป็นมาก่อนของรัฐบาลกลาง ทำให้ปัญหาของระบบโทษประหารชีวิตของสหรัฐฯ มีลักษณะพลการและข้อบกพร่องที่รุนแรงขึ้น ทั้งยังชี้ให้เห็นการละเมิดอย่างทารุณของรัฐบาลทรัมป์ ที่มีต่อหลักประกันและมาตรการจำกัดที่กำหนดขึ้นภายใต้กฎหมายและมาตรฐานระหว่างประเทศที่เกี่ยวกับโทษประหารชีวิต สี่เดือนก่อนการเลือกตั้งประธานาธิบดีสหรัฐฯ รัฐบาลกลางได้ทำลายสถิติที่ยาวนานของการงดเว้นการประหารชีวิต 17 ปี โดยไม่ได้ระบุเหตุผลของการรื้อฟื้นการประหารชีวิตในช่วงเวลาดังกล่าว และไม่ได้ระบุว่ามีการเรียงลำดับคดีและวันที่ของการประหารชีวิตอย่างไรบ้าง[39] ในหลายกรณี หน่วยงานของรัฐบาลกลางเดินหน้าฉีดยาประหารชีวิตก่อนที่ศาลจะมีคำวินิจฉัยต่อคำขอที่รอดำเนินการ และภายหลังวันที่เคยถูกกำหนดให้เป็นวันประหารชีวิต เป็นการดำเนินงานโดยการออกหมายซ้ำและกระทำโดยทันทีอย่างเร่งรีบ ไม่มีการแจ้งข้อมูลอย่างเพียงพอให้ทนายความได้ทราบถึงการออกหมายประหารครั้งใหม่ ซึ่งแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลเห็นว่าเป็นการกระทำที่ถึงขั้นเป็นการปฏิบัติที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือย่ำยีศักดิ์ศรี

ความเร่งรีบในการเดินหน้าประหารชีวิตเหล่านี้ ยังเป็นอุปสรรคต่อผู้ต้องขังที่พยายามขอการเยียวยาอย่างเป็นผล อันเนื่องมาจากการขาดตัวแทนด้านกฎหมายอย่างเพียงพอในระหว่างการไต่สวนและในขั้นตอนการอุทธรณ์คดี รวมทั้งข้อบกพร่องและข้อกังวลอื่น ๆ ซึ่งส่งผลกระทบต่อคดีมาเป็นเวลานาน ทั้งนี้รวมถึงอุปสรรคด้านขั้นตอนการปฏิบัติที่ทำให้ศาลไม่พิจารณาหลักฐานการถูกทารุณในวัยเด็กและการถูกละเมิดต่างๆ พัฒนาการของสมอง และวุฒิภาวะด้านจิตวิทยาและด้านอารมณ์ภายหลังอายุ 18 ปี และการรับผิดที่ลดลงจากสภาพร่างกายเช่นนี้ ซึ่งสะท้อนถึงข้อกังวลที่มักเกิดขึ้นในบริบทของการประหารชีวิตโดยรัฐ

ผู้มีความบกพร่องทางจิต (จิตวิทยา-สังคม) หรือสติปัญญา ยังคงตกเป็นเหยื่อของโทษประหารชีวิตในปี 2563 ซึ่งขัดกับกฎหมายและมาตรฐานระหว่างประเทศ ในบรรดาตัวอย่างจากคดีของรัฐบาลกลาง ศาลแขวงแห่งหนึ่งได้ระงับการประหารชีวิต เวสลีย์ ไอรา เพอร์กี เนื่องจากสามารถแสดงพยานหลักฐานที่หนักแน่นว่าเขาป่วยเป็นโรคอัลไซเมอร์ และมีการวินิจฉัยว่าเขาป่วยจากอาการผิดปรกติด้านความเครียดภายหลังเหตุการณ์ที่ทารุณโหดร้าย มีอาการจิตเภท ไบโพลาร์ ซึมเศร้าอย่างรุนแรง และโรคหลงผิด อันเป็นเหตุให้ไม่ควรมีการประหารชีวิตต่อเขา อย่างไรก็ดี การประหารชีวิตเขาเดินหน้าต่อไปในวันที่ 16 กรกฎาคม ไม่นานหลังจากศาลฎีกาแห่งสหรัฐฯ

---

[37] US District Court for the District of Colombia, *Lisa Montgomery (Plaintiff) v. William P. Barr,* 12 พฤศจิกายน 2563

[38] สำหรับข้อมูลเพิ่มเติม The Independent, "การรื้อฟื้นการประหารชีวิตของรัฐบาลกลาง อาจเป็นเหตุให้เกิดการแพร่กระจายของโควิดอย่างกว้างขวาง", 6 กุมภาพันธ์ 2564, independent.co.uk/news/world/americas/trump-death-row-covid-superspreader-b1798623.html

[39] แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล "สหรัฐฯ: การเดินหน้าประหารชีวิตของรัฐบาลกลางสหรัฐฯ อย่างไร้เหตุผล ทำให้เกิดเสียงเรียกร้องการตรวจสอบกระบวนการและการยุติการใช้โทษประหารชีวิตโดยทันที" (Index: ACT 50/2922/2020), 21 สิงหาคม 2563, amnesty.org/en/documents/act50/2922/2020/en/

ออกเสียง 5-4 เพื่อยกคำขอให้ระงับการประหารชีวิต โดยไม่ได้ให้เหตุผล[40] ในระดับของรัฐ เมื่อวันที่ 7 พฤษภาคม ศาลอุทธรณ์แผนกคดีอาญาของรัฐเท็กซัส ยุติการประหารชีวิต แรนดัลล์ เมยส์ (Randall Mays) ไม่กี่วันก่อนจะถึงกำหนดการประหารชีวิต เพื่อให้ศาลพิจารณาตามคำกล่าวอ้างว่าเขามีอาการบกพร่องทางสติปัญญา[41] ในรัฐเดียวกัน ศาลได้สั่งเปลี่ยนโทษให้กับนักโทษประหารชีวิตชายหกคน ด้วยเหตุผลว่ามีความบกพร่องทางสติปัญญา หลังจากใช้ชีวิตในแดนประหารระหว่าง 18-25 ปี หนึ่งในนั้นคือ คลิฟตัน วิลเลียมส์ (Clifton Williams) ซึ่งสองสัปดาห์ก่อนหน้านี้ศาลได้สั่งระงับการประหารชีวิตเขาก่อนจะถึงกำหนดการประหารชีวิตในเดือนมิถุนายน 2561[42]

อคติทางเชื้อชาติยังคงเป็นปัญหาสำคัญของโทษประหารชีวิตในปี 2563 โอลันโด ฮอลล์ ชายผิวสีถูกประหารชีวิตเมื่อวันที่ 19 พฤศจิกายน หลังจากพนักงานอัยการได้ตัดผู้ที่มีคุณสมบัติเป็นลูกขุนแต่เป็นชาวผิวสีออกไป 4 จาก 5 คนในระหว่างการพิจารณาเมื่อปี 2538 ส่งผลให้กลายเป็นคณะลูกขุนที่มีแต่คนผิวขาว ซึ่งได้กำหนดโทษประหารให้กับเขา เลซมอนด์ มิตเชลล์ (Lezmond Mitchell) ชายชาวพื้นเมืองเนวาโฮถูกประหารชีวิตเมื่อวันที่ 26 สิงหาคม แม้ว่าทางคณะกรรมาธิการด้านสิทธิมนุษยชนแห่งทวีปอเมริกาได้ร้องขอให้ระงับการประหารชีวิตด้วยเหตุผลว่ามีการละเมิดสิทธิที่จะได้รับการพิจารณาคดีที่เป็นธรรม และการประหารชีวิตจะเป็นการละเมิดสิทธิด้านอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชนเผ่าเนวาโฮ และปิดกั้นสิทธิในการกำหนดชะตากรรมตนเองของพวกเขา เนื่องจากเป็นชนเผ่าที่ต่อต้านการใช้โทษประหารชีวิตกับสมาชิกในชนเผ่า เขาได้ร้องต่อศาลโดยอ้างว่าการเหยียดเชื้อชาติมีอิทธิพลทำให้เกิดการตัดสินคดีเช่นนี้ ในช่วงที่มีการกำหนดการประหารชีวิตเขา

---

[40] ศาลฎีกาแห่งสหรัฐฯ , *Barr v. Purkey* (591 US 2020), ศาลฎีกาแห่งสหรัฐฯ, 16 กรกฎาคม 2563

[41] ศาลอุทธรณ์แผนกคดีอาญาแห่งเท็กซัส, Ex Parte Randall Wayne Mays, No. WR-75,105-02 (2563)

[42] แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล "สหรัฐฯ: ข้ออ้างว่ามีอาการบกพร่องทางสติปัญญาขณะที่กำหนดวันประหารชีวิตของคลิฟตัน วิลเลียมส์" (Index: AMR 51/8429/2018), 16 พฤษภาคม 2561, amnesty.org/en/documents/amr51/8429/2018/en/ สำหรับบทสรุปโดยย่อทั้งหกคดี โปรดดู Texas Coalition to Abolish the Death Penalty, *พัฒนาการของโทษประหารชีวิตในเท็กซัสปี 2563 รายงานประจำปี*, tcadp.org/wp-content/uploads/2020/12/Texas-Death-Penalty-Developments-in-2020-FINAL.pdf

ข้อบกพร่องที่ชัดเจนของระบบโทษประหารชีวิตของรัฐแอละแบมา: กรณีของรอคกี มายเออร์ (Rocky myers)

↑ รอคกี มายเออร์ © ภาพส่วนบุคคล

รอคกี มายเออร์ ชายผิวสีที่เป็นนักโทษประหารชีวิตกว่า 26 ปีในรัฐแอละแบมา โดยคณะลูกขุนที่เป็นคนผิวขาวเกือบทั้งหมดตัดสินว่าเขามีความผิดในปี 2534 ในคดีฆ่าคนตายโดยเจตนาที่เกิดขึ้นกับผู้หญิงผิวขาวที่เป็นเพื่อนบ้านของเขา แม้ว่าคณะลูกขุนได้กำหนดโทษจำคุกตลอดชีวิตโดยไม่ให้มีการขอลดหย่อนโทษ แต่ผู้พิพากษาได้แทรกแซงและสั่งประหารชีวิตเขา รัฐแอละแบมาได้ออกกฎหมายห้ามไม่ให้ผู้พิพากษามีคำสั่งที่แทรกแซงคำวินิจฉัยของคณะลูกขุนเมื่อปี 2560 แต่กลับไม่ได้ทำให้นักโทษประหารชีวิตในปัจจุบันได้รับประโยชน์จากการปฏิรูปด้านกฎหมายเช่นนี้ ซึ่งถือว่าขัดกับมาตรฐานสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ ในเดือนพฤศจิกายน 2563 ศาลฎีกาแห่งสหรัฐฯ ได้ยกคำขอเพื่อการเยียวยา[43]

รอคกี มายเออร์ เติบโตขึ้นมาท่ามกลางความยากจนที่รัฐนิวเจอร์ซี และมีระดับการอ่านออกเขียนได้เท่ากับเด็กประถม ขณะที่อายุ 11 ขวบ แพทย์วินิจฉัยว่าเขามีอาการบกพร่องทางสติปัญญา ทนายความที่ศาลแต่งตั้งให้ในช่วงอุทธรณ์คดีละทิ้งคดีไปโดยไม่มีการแจ้งเหตุผล ทำให้เขาไม่สามารถยื่นเรื่องอุทธรณ์ได้ทันตามกำหนด ศาลใช้วิธีทดสอบไอคิว ซึ่งเป็นมาตรฐานที่ศาลฎีกาแห่งสหรัฐฯ วินิจฉัยว่าบกพร่องเมื่อปี 2557 และได้ปฏิเสธคำขอขยายเวลาในการอุทธรณ์คดีของเขา ด้วยเหตุผลที่อ้างว่าเป็นผู้มีความบกพร่องทางสติปัญญา รอคกี มายเออร์ยืนยันว่าเขาเป็นผู้บริสุทธิ์ ไม่มีพยานหลักฐานที่เชื่อมโยงรอคกี มายเออร์กับการฆาตกรรมดังกล่าว ยกเว้นกล้องถ่ายวีดิโอที่ถูกขโมยมาจากผู้เป็นเหยื่อ แต่เขาอ้างว่าเขาพบกล้องนี้ตกอยู่บนถนน ผู้ให้ปากคำหลักเพื่อปรักปรำเขาให้ข้อมูลที่มีความลักลั่น และมีข้อกล่าวหาว่าถูกตำรวจกดดัน ทำให้พยานคนหนึ่งถอนคำให้การก่อนหน้านี้และระบุว่าไม่เป็นความจริง มีการกำหนดการประหารชีวิตเขาในปี 2547 และอีกครั้งในปี 2555 และคาดว่าจะมีการกำหนดอีกครั้ง หลังจากรัฐแอละแบมาจัดทำข้อมูลวิธีการประหารชีวิตโดยใช้ก๊าซไนโตรเจนออกไซด์ จนสำเร็จ อย่างไรก็ดี ผู้ว่าการรัฐแอละแบมาให้การเยียวยาต่อข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นในคดีของเขา และให้อภัยโทษแก่เขา

ความบกพร่องของการใช้โทษประหารชีวิตได้ขยายไปยังคดีต่างๆ ในปี 2563 ในรัฐฟลอริดา ศาลฎีกาของรัฐมีคำวินิจฉัยที่สร้างความถดถอยหลายครั้ง ซึ่งบั่นทอนหลักประกันเพื่อคุ้มครองสิทธิในคดีที่มีโทษประหารชีวิต ภายหลังการแต่งตั้งผู้พิพากษาคนใหม่เข้ามาในศาลเมื่อเร็ว ๆ นี้

[43] *Calvin McMillan (Petitioner) v. Alabama*, petition 20-193 ศาลฎีกาแห่งสหรัฐฯ ได้ยกคำขอนี้เมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน 2563

ถือเป็นจุดยืนที่ตรงข้ามกับคำวินิจฉัยก่อนหน้านี้ ในเดือนมกราคม ศาลอนุญาตให้มีการกำหนดโทษประหารชีวิตกรณีที่ลูกขุนไม่มีคำวินิจฉัยที่เป็นเอกฉันท์[44] ในเดือนพฤษภาคม ศาลได้ยกเลิกมาตรฐานในการพิจารณาขั้นอุทธรณ์ในกรณีที่มีแต่พยานแวดล้อม ซึ่งก่อนหน้านี้มีข้อห้ามไม่ให้ศาลตัดสินว่ามีความผิด หากพยานหลักฐานมีลักษณะที่ไม่สอดคล้องกับ "ข้อสมมติฐานว่าเป็นผู้บริสุทธิ์อย่างชอบด้วยเหตุผล"[45] ทั้งยังยุติการบังคับใช้ย้อนหลังตามคำพิพากษาที่สำคัญของศาลฎีกาแห่งสหรัฐฯ ซึ่งให้ความคุ้มครองเพิ่มขึ้นกับบุคคลที่อ้างว่ามีความบกพร่องทางสติปัญญา[46] และในเดือนตุลาคม ศาลได้ยุติการพิจารณาโทษประหารชีวิตอย่างเป็นอิสระเพื่อประกันความได้สัดส่วนในเชิงเปรียบเทียบ[47]

ในทางตรงกันข้าม ได้เกิดความก้าวหน้าที่สำคัญเพื่อคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องโทษประหารชีวิต ในวันที่ 5 มิถุนายน ศาลฎีกาของรัฐนอร์ทแคโรไลนาวินิจฉัยเห็นชอบต่อคำขอของนักโทษประหารชีวิต ซึ่งได้ขออุทธรณ์โทษของพวกเขาโดยอ้างพระราชบัญญัติความยุติธรรมทางเชื้อชาติ พ.ศ. 2552 ซึ่งอนุญาตให้พวกเขาสามารถร้องต่อศาลให้ทบทวนการกำหนดโทษประหารชีวิตต่อไปได้ ต่อมาในปี 2556 พระราชบัญญัติดังกล่าววได้ถูกยกเลิกไป อนุญาตให้ผู้ต้องโทษประหารชีวิตขอเปลี่ยนโทษได้หากพิสูจน์ได้ว่า อคติทางเชื้อชาติส่งผลกระทบต่อการพิจารณาคดีของพวกเขา[48] ในวันที่ 30 กันยายน แกวิน นิวซอม (Gavin Newsom) ผู้ว่าการรัฐแคลิฟอร์เนีย ได้ลงนามในพระราชบัญญัติความยุติธรรมทางเชื้อชาติ ซึ่งห้ามการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติในการฟ้องคดีอาญาทั้งปวง และการกำหนดโทษที่เกิดขึ้นตั้งแต่ปี 2564 และได้ใช้มาตรการต่างหากเพื่อห้ามการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ ชาติพันธุ์ ศาสนา และเพศสภาพในขั้นตอนการคัดเลือกคณะลูกขุนตั้งแต่ปี 2565 และได้ขยายจำนวนผู้ที่อาจได้รับคัดเลือกเป็นคณะลูกขุน[49] ผู้ว่าการรัฐยังได้อนุมัติมาตรการต่างหากเพื่อห้ามการใช้การทดสอบไอคิวที่มีพื้นฐานจากด้านเชื้อชาติในการวินิจฉัยว่าผู้ที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาควรได้รับโทษประหารชีวิตหรือไม่[50] รัฐแคลิฟอร์เนีย โอเรกอน และอีกหลายรัฐ ยังได้จัดทำโครงการใหม่เพื่อ

---

[44] ศาลฎีกาของรัฐฟลอริดา, *State v. Poole*, No. SC18-245 (2563)

[45] มีการอนุญาตให้ทำได้เช่นนี้ กรณีที่ "มีหลักฐานที่หนักแน่นและเป็นผลเพื่อสนับสนุนคำวินิจฉัยและคำพิพากษา". *Bush v. State*, ศาลฎีกาของรัฐฟลอริดา, No. SC18-227 (2563)

[46] ศาลฎีกาของรัฐฟลอริดา, *Phillips v. State*, No. SC18-1149 (2563). The key decision by the ศาลฎีกาแห่งสหรัฐฯ อ้างถึงในคดี *Hall v. Florida*, ศาลฎีกาแห่งสหรัฐฯ, 472 U.S. 701 (2557)

[47] ศาลฎีกาของรัฐฟลอริดา, *Lawrence v. State*, No. SC18-1172 (2563)

[48] ศาลฎีกาของรัฐนอร์ทแคโรไลนา, *North Carolina v. Andrew Darrin Ramseur*, No. 388A10 (2563)

[49] สำนักงานผู้ว่าการรัฐแกวิน นิวซอม, "ผู้ว่าการรัฐแกวิน นิวซอมลงนามในกฎหมายสำคัญเพื่อสนับสนุนความยุติธรรมด้านเชื้อชาติ และการต่อสู้ของรัฐแคลิฟอร์เนียกับการเหยียดเชื้อชาติและอคติที่เป็นระบบในระบบกฎหมายของเรา", 30 กันยายน 2563, gov.ca.gov/2020/09/30/governor-newsom-signs-landmark-legislation-to-advance-racial-justice-and-californias-fight-against-systemic-racism-bias-in-our-legal-system/

[50] California Legislative Information, โทษประหารคดี AB-2512: บุคคลผู้ที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา, leginfo.legislature.ca.gov/faces/billStatusClient.xhtml?bill_id=201920200AB2512

สนับสนุนให้นักโทษประหารชีวิตสามารถกลับเข้าไปอยู่ร่วมกับประชาชนทั่วไป ซึ่งเป็นช่องทางการทำงานกับโครงการฟื้นฟูอื่น ๆ[51]

ในสภาพการณ์เช่นนี้ จึงนับเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งที่ในระหว่างปีนี้ ชายหกคนซึ่งเดิมถูกศาลตัดสินว่ามีความผิดและถูกกำหนดโทษประหารชีวิต มีโอกาสขอให้ศาลยกฟ้องคดีต่อพวกเขาในรัฐฟลอริดา มิสซิสซิปปี เนวาดา และเพนซิลเวเนีย จำนวนคดีที่มีการล้างมลทินในลักษณะนี้จนถึงสิ้นปีอยู่ที่ 184 คน [52] ความกังวลต่อการปฏิบัติมิชอบของพนักงานอัยการ การไม่มีตัวแทนทางกฎหมายที่มีประสิทธิภาพ อุปสรรคในเชิงขั้นตอนซึ่งขัดขวางไม่ให้ศาลพิจารณาพยานหลักฐานที่อาจช่วยงดเว้นหรือบรรเทาโทษได้ เป็นปัจจัยส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดข้อกังขาต่อคำตัดสินประหารชีวิต[53]

ในการพิจารณาคดีที่มีโทษประหารชีวิตสองคดีที่ฐานทัพของกองทัพเรือสหรัฐฯ ที่อ่าวกวนตานาโม ประเทศคิวบา โดยเป็นการพิจารณาของคณะกรรมาธิการทหาร ต้องหยุดชะงักลงในปี 2563 โดยช่วงต้นปีเป็นการเริ่มไต่สวนที่ได้รับความสนใจอย่างมากในคดีต่อชายห้าคนที่ถูกกล่าวหาว่าวางแผนโจมตีจากเหตุการณ์เมื่อวันที่ 11 กันยายน 2544 ซึ่งเจมส์ มิตเชลล์ (James Mitchell) และจอห์น บรูช เจสเสน (John Bruce Jessen) อดีตนักจิตวิทยาทหารสองนายที่เคยทำงานรับเหมาจากสำนักงานข่าวกรองกลาง (CIA) ได้ให้ปากคำเกี่ยวกับบทบาทของตนเองในการออกแบบและการดำเนินงานตามโครงการ "เทคนิคการสอบสวนอย่างมีประสิทธิภาพ" ซึ่งละเมิดข้อห้ามอย่างเด็ดขาดของการทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้าย โดยทนายฝ่ายจำเลยหวังว่าการให้ปากคำของพวกเขา จะทำให้ศาลไม่รับฟังหลักฐานสำคัญที่พนักงานอัยการได้มาจากชายทั้งห้าคนโดยใช้วิธีการทรมานพวกเขา กระบวนการไต่สวนของคณะกรรมาธิการทหารได้รับผลกระทบจนเกิดความล่าช้าอย่างมากตั้งแต่เดือนมีนาคมเป็นต้นมา อันเนื่องมาจากการเปลี่ยนตัวผู้พิพากษาในคดี และข้อจำกัดด้านการเดินทางเนื่องจากการระบาดของโรค[54]

การระบาดของโรคยิ่งทำให้ความไม่เป็นธรรมของระบบคณะกรรมาธิการทหารเลวร้ายยิ่งขึ้น รวมทั้งทำให้เห็นความทารุณโหดร้ายของสภาพการควบคุมตัวที่ฐานทัพ ชายทั้งหกคนซึ่งถูก

---

[51] สำหรับบทสรุปโดยย่อ โปรดดู ศูนย์ข้อมูลโทษประหารชีวิต, deathpenaltyinfo.org/news/oregon-closes-death-row-joins-national-trend-away-from-automatic-solitary-confinement

[52] สำหรับข้อมูลเพิ่มเติม โปรดดู ศูนย์ข้อมูลโทษประหารชีวิต, deathpenaltyinfo.org/policy-issues/innocence-database; วันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2564, มีผู้ได้รับการล้างมลทินอีก 11 คนจากคดีที่เกิดขึ้นระหว่างปี 2517 และ 2545 และมีการนำรายชื่อพวกเขาเพิ่มเข้าไปในรายการ ซึ่งทำให้จำนวนผู้ได้รับการล้างมลทินทั้งหมดจนถึงสิ้นปี 2563 อยู่ที่ 184 คน

[53] โปรดดู อย่างเช่น, แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล "สหรัฐฯ: ชายคนหนึ่งอาจถูกประหารชีวิตจากการกระทำความผิดขณะมีอายุ 18 ปี - บิลลี วอร์ดโลว" (Index: AMR 51/2595/2020), 24 มิถุนายน 253, amnesty.org/en/documents/amr51/2595/2020/en/; และ "สหรัฐฯ: ชายซึ่งอ้างว่าเป็นผู้บริสุทธิ์ถูกประหารชีวิตที่มิสซูรี - วอลเตอร์ บาร์ตัน" (Index: AMR 51/2376/2020), 26 พฤษภาคม 2563, amnesty.org/en/documents/amr51/2376/2020/en/

[54] พันเอกดักลาส วัตกินส์ (Army Col.Douglas Watkins) ได้รับแต่งตั้งให้เป็น "รักษาการ" ผู้พิพากษาในคดีนี้ และดำรงตำแหน่งในระหว่างวันที่ 28 เมษายน ถึง 16 กันยายน และได้รับการแต่งตั้งให้เข้ามาอีกตั้งแต่วันที่ 14 ธันวาคม พันเอกสตีเฟน คีนส์ (Col. Stephen Keane) ซึ่งเข้าดำรงตำแหน่งเมื่อวันที่ 17 กันยายน ได้ขอปฏิเสธที่จะทำหน้าที่เมื่อวันที่ 2 ตุลาคม พันโทแมททิว แมคคอลล์ (LTC Matthew McCall) ซึ่งเข้าดำรงตำแหน่งในวันที่ 16 ตุลาคม 2563 ได้ขอยุติการทำหน้าที่ในคดีนี้เมื่อวันที่ 14 ธันวาคม

ดำเนินคดีในข้อหาที่อาจได้รับโทษประหารชีวิต และอีก 40 คนซึ่งถูกควบคุมตัวที่กวนตานาโม ต่างไม่มีโอกาสได้พบกับทนายความจากการเข้าเยี่ยมโดยตรงหลังเกิดเหตุระบาดของโรค[55] ซึ่งนับเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่ง เพราะไม่เพียงแค่ชายทั้งหกคนอาจได้รับโทษประหารขีวิตหากศาลเห็นว่ามีความผิดในการพิจารณาที่จะเกิดขึ้น แต่การระบาดของโรคยังส่งผลกระทบทำให้เหยื่อการทรมานไม่มีโอกาสเข้าถึงทนายความและผู้ติดต่อสำคัญที่อยู่ในโลกภายนอกโดยตรงเป็นเวลานาน สิ่งที่น่ากังวลอีกประการหนึ่งซึ่งเกี่ยวข้องกับความเสี่ยงด้านสุขภาพ อันเป็นผลมาจากการระบาดของโรคที่มีต่อประชากรผู้ต้องขังสูงวัยที่ศูนย์ควบคุมตัวในอ่าวกวนตานาโม รวมทั้งผู้ที่มีโรคประจำตัวและเจ้าหน้าที่ทหาร เนื่องจากโรงพยาบาลที่ฐานทัพให้บริการรักษาพยาบาลได้อย่างจำกัด ประกอบกับคำสั่งของมาร์ก เอสเปอร์ (Mark Esper) รัฐมนตรีกลาโหมที่ห้ามไม่ให้กองทัพรายงานจำนวนผู้ติดเชื้อโรคโควิด – 19 เมื่อเดือนมีนาคม และระงับการเข้าตรวจสอบสถานที่ของคณะกรรมการกาชาดสากล ทำให้เกิดข้อกังวลจากผู้สังเกตการณ์และเจ้าหน้าที่[56]

---

[55] The New York Times, "ตอนแรกคิดว่าปี 2563 จะเป็นปีที่วุ่นวายที่อ่าวกวนตานาโม แต่ท่าทางจะผิดแล้ว" 26 สิงหาคม 2563, nytimes.com/2020/08/26/insider/guantanamo-pandemic-delays.html?smid=tw-share

[56] Military.com, "กระทรวงกลาโหมสั่งการให้ฐานทัพยุติการรายงานจำนวนผู้ติดเชื้อโคโรนาไวรัส ในขณะที่จำนวนผู้ติดเชื้อสูงขึ้นอย่างมาก", 31 มีนาคม 2563, military.com/daily-news/2020/03/31/pentagon-orders-bases-stop-reporting-coronavirus-numbers-cases-surge.html; "Warren, Reed, เพื่อนร่วมงานขอข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานของกระทรวงกลาโหมเพื่อป้องกันการระบาดของโรคโควิด – 19 ที่เรือนจำในอ่าวกวนตานาโม", 10 มิถุนายน 2563, warren.senate.gov/oversight/letters/warren-reed-colleagues-seek-information-on-dod-efforts-to-prevent-covid-19-outbreaks-at-guantanamo-bay-prison

เอเชีย-แปซิฟิก

แนวโน้มของภูมิภาค

- ความลับในจีน เกาหลีเหนือ และเวียดนาม ยังคงเป็นอุปสรรคต่อการประเมินข้อมูลการใช้โทษประหารชีวิตอย่างแม่นยำในภูมิภาคที่มีการประหารชีวิตมากสุด
- อินเดียและไต้หวัน เริ่มประหารชีวิตบุคคล หลังงดเว้นไปสี่ปีและหนึ่งปีตามลำดับ มาเลเซียยังคงยึดมั่นต่อความตกลงชั่วคราวเพื่องดเว้นการประหารชีวิต
- ญี่ปุ่น ปากีสถาน และสิงคโปร์ ไม่มีรายงานการประหารชีวิตใด ๆ เลยเป็นครั้งแรกในรอบหลายปี

ประเทศ	การประหารชีวิตที่บันทึกได้ในปี 2563	การกำหนดโทษประหารชีวิตที่บันทึกได้ในปี 2563	จำนวนผู้ที่ถูกกำหนดโทษประหารชีวิตจนถึงสิ้นปี 2563 จากข้อมูลที่มีอยู่
อัฟกานิสถาน	0	4+	976
บังกลาเทศ	2	113+	1,800+
บรูไน ดารุสซาลาม	0	0	+
จีน	+	+	+
อินเดีย[57]	4	77	404
อินโดนีเซีย	0	117+	482+
ญี่ปุ่น	0	3	120
ลาว	0	9+	+
มาเลเซีย	0	22+	1,314+
มัลดีฟส์	0	0	19
เมียนมา	0	1	+
เกาหลีเหนือ	+	+	+
ปากีสถาน	0	49+	4,000+
ปาปัวนิวกินี	0	0	20
สิงคโปร์	0	8	50+
เกาหลีใต้	0	0	60
ศรีลังกา	0	16+	1,000+
ไต้หวัน	1	5	49
ไทย	0	35	235
ตองกา	0	0	0
เวียดนาม	+	54+	1,200+

[57] Project 39A, *โทษประหารชีวิตในอินเดีย: รายงานสถิติประจำปี 2563, มกราคม 2564* project39a.com/annual-statistics-2020; แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลติดตามข้อมูลการเปลี่ยนแปลงประจำวันของการใช้โทษประหารชีวิตในอินเดีย แต่สามารถรวบรวมตัวเลขโทษประหารชีวิตได้ต่ำกว่าสำหรับปี 2563

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลเชื่อว่า หกประเทศในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกยังคงมีการประหารชีวิตบุคคลต่อไปในปี 2563 โดยมีจำนวนต่ำสุดเป็นประวัติการณ์ อย่างไรก็ดี ทางองค์กรสามารถยืนยันตัวเลขการประหารชีวิตได้เพียงสามประเทศ ได้แก่ บังกลาเทศ อินเดีย และไต้หวัน เนื่องจากความลับในจีน เกาหลีเหนือ และเวียดนามทำให้เราไม่สามารถตรวจสอบรายงานและประเมินการประหารชีวิตของรัฐในภูมิภาคได้อย่างถูกต้อง ซึ่งเชื่อว่ายังอยู่ในระดับหลายพันครั้ง

มีการบันทึกข้อมูลการใช้โทษประหารชีวิตใหม่ในปี 2563 (517) ซึ่งลดลงมากกว่าครึ่งหนึ่งเมื่อเทียบกับปี 2562 ที่มีข้อมูลการประหารชีวิต 1,227 ครั้ง ส่วนใหญ่เป็นผลมาจากการลดลงอย่างมากของรายงานการใช้โทษประหารชีวิตในอินเดีย (จาก 102 ในปี 2562 เป็น 77 ครั้งในปี 2563) ปากีสถาน (จาก 632+ เป็น 49+) และบังกลาเทศ (จาก 220+ เป็น 113+) ตัวเลขเหล่านี้และจำนวนรวมระดับภูมิภาค เป็นผลมาจากการสั่งระงับการไต่สวน อันเนื่องมาจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด – 19 ซึ่งทำให้หลายประเทศกำหนดแนวปฏิบัติใหม่ เพื่ออนุญาตให้มีการพิจารณาคดีทางไกล หรือการเลื่อนพิจารณาคดีที่ไม่มีโทษประหารชีวิตขึ้นมาพิจารณาก่อนในช่วงล็อกดาวน์[58]

จำนวนประเทศที่ยังใช้โทษประหารชีวิต (16) ใกล้เคียงกับปี 2562 (17) มีรายงานการใช้โทษประหารชีวิตในลาว ซึ่งปีก่อนหน้านั้นไม่มีการกำหนดโทษประหารชีวิต ไม่มีการกำหนดโทษประหารชีวิตใหม่ในมัลดีฟส์และเกาหลีใต้ ซึ่งเคยลงโทษประหารชีวิตบุคคลเมื่อปี 2562 การใช้โทษประหารชีวิตในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ยังคงละเมิดกฎหมายและมาตรฐานระหว่างประเทศในหลายคดี โดยมีการใช้โทษประหารชีวิตอย่างกว้างขวางกับความผิดที่ไม่ถือว่าเข้าหลักเกณฑ์ที่เป็น “อาชญากรรมร้ายแรงสุด” ซึ่งอาจสามารถใช้โทษประหารชีวิตได้ตามกฎหมายระหว่างประเทศ[59] รวมถึงคดียาเสพติด อาชญากรรมทางเศรษฐกิจ เช่น การทุจริต และการกระทำซึ่งไม่อาจถือว่าเป็นความผิดอาญาอันเป็นที่ยอมรับและสอดคล้องกับข้อกำหนดตามกฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศได้ เช่น “การดูหมิ่นศาสดา” ยังคงมีนักโทษประหารชีวิตซึ่งกระทำความผิดตอนอายุต่ำกว่า 18 ปีอยู่ที่ประเทศมัลดีฟส์ ข้อมูลในหลายคดีที่ แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลบันทึกได้เป็นการประหารชีวิตตามคำสั่งของศาลพิเศษ

พัฒนาการสำคัญของหลายประเทศ

นับเป็นปีที่สองติดต่อกันที่ไม่มีรายงานการประหารชีวิตใน**อัฟกานิสถาน** เพื่อเตรียมการสำหรับการเจรจาสันติภาพระหว่างรัฐบาลอัฟกานิสถานกับกลุ่มฎอลีบัน ตั้งแต่เดือนสิงหาคม ทางการได้ปล่อยตัวนักโทษประหารชีวิต 156 คน[60] แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลบันทึกข้อมูลการกำหนด

---

[58] มีข้อมูลการระงับการพิจารณาคดีชั่วคราวในหลายประเทศ รวมทั้งอัฟกานิสถาน บังกลาเทศ อินเดีย มาเลเซีย มัลดีฟส์ ปากีสถาน และศรีลังกา

[59] โปรดดู น.12 ภาพรวมระดับโลกสำหรับข้อมูลเพิ่มเติม

[60] Al Jazeera, “อัฟกานิสถานเริ่มปล่อยตัวนักโทษฎอลีบัน 400 คน”, 14 สิงหาคม 2563, aljazeera.com/news/2020/8/14/afghanistan-begins-release-of-400-taliban-prisoners; TOLOnews, “ฆานี “อุปสรรคที่ขัดขวางการเจรจาภายในของอัฟกานิสถานถูกกำจัดไปแล้ว””, 20 สิงหาคม 2563, tolonews.com/afghanistan/all-barriers-removed-intra-afghan-talks-ghani

โทษประหารชีวิตใหม่สี่ครั้งในเดือนมีนาคม ในข้อหาลักพาตัวและฆาตกรรม แต่ไม่มีการเผยแพร่ตัวเลขอย่างเป็นทางการ[61]

มีการประหารชีวิตสองครั้งใน**บังกลาเทศ** ศาลตัดสินว่าชายคนหนึ่งมีความผิดฐานฆาตกรรม บังคาบันธู เชค มูจิบูร์ เราะห์มัน (Bangabandhu Sheikh Mujubur Rahman) ประธานาธิบดีคนแรกของประเทศ โดยเขาได้หลบซ่อนตัวเป็นเวลาสองทศวรรษ ก่อนจะถูกแขวนคอในเดือนเมษายน[62] ศาลยังตัดสินว่าชายอีกคนหนึ่งมีความผิดฐานฆาตกรรมบุคคลสองคน และเขาถูกประหารชีวิตในเดือนพฤศจิกายน[63] ในเดือนตุลาคม คณะอนุญาโตตุลาการอาชญากรรมระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นศาลบังกลาเทศที่จัดตั้งขึ้นเพื่อสอบสวนการละเมิดสิทธิมนุษยชนในวงกว้างในระหว่างสงครามปลดแอกเมื่อปี 2514 ได้มีหมายสั่งประหารซาเย็ด โมฮัมหมัด ไคซาร์ (Syed Mohammad Kaisar) หลังศาลภีกาพิพากษายืนให้ประหารชีวิตเมื่อเดือนมกราคม[64] การอุทธรณ์คดีนี้ยังอยู่ระหว่างพิจารณาจนถึงสิ้นปี

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลบันทึกข้อมูลการกำหนดโทษประหารชีวิตใหม่ 113 คดีในข้อหาฆาตกรรม ประกอบด้วยผู้หญิงสองคน จากทั้งหมด 113 คน มีผู้ชาย 21 คนและผู้หญิงหนึ่งคนที่ถูกตัดสินประหารชีวิตโดยไม่ได้เข้ารับการพิจารณา และศาลพิเศษได้มีคำสั่งประหารชีวิต 60 ครั้ง[65] ในวันที่ 13 ตุลาคม ประธานาธิบดีมูฮัมหมัด อับดุล ฮามิด (President Mohammad Abdul Hamid) ได้ลงนามคำสั่งให้แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติป้องกันการปราบปรามผู้หญิงและเด็ก พ.ศ. 2543 เพื่ออนุญาตให้มีการใช้โทษประหารชีวิตเพื่อลงโทษผู้ข่มขืนกระทำชำเราได้[66]

---

[61] TOLOnews, "ศาลตัดสินประหารชีวิตชายสี่คนในข้อหาลักพาตัวและฆาตกรรม", 8 มีนาคม 2563, tolonews.com/afghanistan/4-men-convicted-kidnapping-and-murder-sentenced-death

[62] Dhaka Tribune, "มาเจ็ด ซึ่งหลบหนีคดีกว่า 20 ปีถูกจับเมื่อวันอังคาร", 12 เมษายน 2563, dhakatribune.com/bangladesh/2020/04/12/bangabandhu-killer-majed-hanged

[63] United News of Bangladesh, "คดีสังหารสองคนที่ลักษมีปุระ: จำเลยถูกแขวนคอที่เรือนจำแคชชิมปูระ" 2 พฤศจิกายน 2563, unb.com.bd/category/Bangladesh/laxmipur-double-murder-condemned-convict-hanged-at-kashimpur-jail/59842

[64] Prothom Alo, "อาชญากรรมต่อมนุษยชาติ: การออกหมายประหารชีวิตต่อซาเย็ด โมฮัมหมัด ไคซาร์", 22 ตุลาคม 2563, en.prothomalo.com/bangladesh/crime-and-law/crimes-against-humanity-death-warrant-issued-against-syed-mohamamd-kaisar

[65] ศาลดังกล่าวจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติกฎหมายและระเบียบเกี่ยวกับอาชญากรรมที่สร้างความรบกวนต่อสาธารณะ (การพิจารณาอย่างรวดเร็ว) พ.ศ. 2544 ผู้รายงานพิเศษแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการสังหารนอกกระบวนการกฎหมาย การสังหารโดยรวบรัดหรือโดยพลการ ระบุว่า ศาลทหารและศาลพิเศษอื่น ๆ "ไม่เหมาะสมที่จะประกันการดำเนินงานอย่างเต็มที่ตามมาตรฐานการพิจารณาที่เป็นธรรม ซึ่งเป็นข้อกำหนดในคดีที่มีโทษประหารชีวิต" และ "ไม่ควรมีอำนาจในการกำหนดโทษประหารชีวิต" รายงานของผู้รายงานพิเศษแห่งสหประชาชาติว่าด้วยการสังหารนอกกระบวนการกฎหมาย การสังหารโดยรวบรัดหรือโดยพลการ, 9 สิงหาคม 2555, UN Doc. A/67/275, ย่อหน้า 33

[66] bdnews24.com, "ประธานาธิบดีฮามิด ลงนามในกฎหมายว่าด้วยการลงโทษประหารในคดีข่มขืนกระทำชำเรา", 13 ตุลาคม 2563, bdnews24.com/bangladesh/2020/10/13/president-hamid-signs-ordinance-on-capital-punishment-in-rape-cases

จีนยังคงเป็นผู้นำโลกในด้านการประหารชีวิตและยังคงเก็บตัวเลขการประหารชีวิตและการกำหนดโทษประหารชีวิตเป็นความลับทางราชการ และป้องกันไม่ให้มีการตรวจสอบอย่างเป็นอิสระ แม้อาจมีความเป็นไปได้ว่า ช่วงหลายปีที่ผ่านมา มีการใช้โทษประหารชีวิตลดลง แต่แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลเชื่อว่าจำนวนโทษประหารและการประหารชีวิตที่เกิดขึ้นในปี 2563 ยังอยู่ในระดับหลายพันคน ทางองค์กรยังคงเรียกร้องให้ทางการจีนดำเนินการอย่างโปร่งใส และเผยแพร่ข้อมูลเหล่านี้ต่อสาธารณะ

เช่นเดียวกับหลายปีก่อนหน้านี้ จากการสังเกตการณ์ของแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลพบว่า โทษประหารชีวิตถูกใช้ส่วนใหญ่ในคดีฆาตกรรมและคดียาเสพติด จากความผิด 46 ประเภทที่ยังใช้โทษประหารชีวิตอยู่ โดยในบรรดาความผิดเหล่านี้ประกอบด้วยการกระทำความผิดที่ไม่ได้ใช้ความรุนแรงและไม่สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ของ "อาชญากรรมร้ายแรงสุด" ตามกฎหมายและมาตรฐานระหว่างประเทศ แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลไม่สามารถประเมินว่าการกำหนดโทษประหารชีวิตหรือการประหารชีวิตที่เกิดขึ้นในเขตปกครองตนเองซินเจียงอุยกูร์ (XUAR) ซึ่งเป็นการใช้โทษประหารชีวิตอย่างลับๆ โดยมักเกิดขึ้นหลังการไต่สวนที่ไม่เป็นธรรมอย่างยิ่งในช่วงหลายปีที่ผ่านมา ในรูปของ "สงครามประชาชน (People's War)" และ "การจัดหนัก (strike hard)" ส่งผลกระทบโดยเฉพาะกับชนกลุ่มน้อยที่เป็นมุสลิมภายในภูมิภาค

ในปี 2563 ในขณะที่ประเทศต้องต่อสู้กับการแพร่ระบาดของโรคโควิด – 19 ทางการจีนดูเหมือนจะหันกลับมาใช้โทษประหารชีวิตเพื่อตักเตือนประชาชน แสดงถึงความเชื่ออย่างมากที่มีต่อเหตุผลซึ่งถูกปฏิเสธไปแล้วว่า โทษประหารชีวิตส่งผลในเชิงป้องปรามอย่างโดดเด่น และไม่ได้พยายามที่จะส่งเสริมการอภิปรายระดับชาติเกี่ยวกับประเด็นสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องกับการใช้วิธีลงโทษเช่นนี้ ในวันที่ 3 กุมภาพันธ์ ศาลประชาชนสูงสุดแห่งมณฑลเหอหลงเจียงประกาศว่า จะลงโทษอย่างรุนแรงรวมทั้งการใช้โทษประหารชีวิตกับความผิด 36 ประเภทที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและควบคุมการระบาดของโรคโควิด – 19[67] ในวันที่ 7 กุมภาพันธ์ คณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ ศาลประชาชนสูงสุด อัยการประชาชนสูงสุด และกระทรวงความมั่นคงสาธารณะ ได้เผยแพร่แนวปฏิบัติร่วมกันเพื่อ "ปราบปรามอย่างหนักหน่วงต่อการกระทำผิดทางการแพทย์ และอาชญากรรมในระหว่างช่วงเวลาการป้องกันและควบคุมโรคระบาด" ซึ่งสั่งการให้มีการสอบสวนและการฟ้องคดีต่อความผิดที่มีต่อเจ้าหน้าที่ทางการแพทย์ และเชื่อมโยงกับการขัดขวางการดำเนินงานทางการแพทย์ โดยให้มีการดำเนินงานที่ลัดขั้นตอนและการลงโทษที่รุนแรงรวมทั้งการใช้โทษประหารชีวิต[68] การประกาศแนวปฏิบัติครั้งนี้เกิดขึ้นไม่กี่วันหลังการฆาตกรรมบุคคลสองคนที่บังคับใช้มาตรการควบคุมการเดินทาง เพื่อรับมือกับโรคระบาด[69] เพื่อให้เป็นคดีตัวอย่าง ชายคนหนึ่งถูกไต่สวนอย่างรวดเร็วจากเหตุการณ์นี้ และในวันที่ 1 มีนาคม เขาถูกศาลตัดสินว่ามีความผิดและลงโทษประหารชีวิต คำอุทธรณ์ครั้งแรกของเขาถูกปฏิเสธในอีก

---

[67] Global Times, "การต่อสู้ของประเทศต่ออาชญากรรมเกี่ยวกับโรคระบาด", 4 กุมภาพันธ์ 2563, globaltimes.cn/content/1178487.shtml

[68] State Council, "关于做好新型冠状病毒肺炎疫情防控期间保障医务人员安全维护良好医疗秩序的通知", 8 กุมภาพันธ์ 2563, nhc.gov.cn/yzygj/s7658/202002/4bb1763555f7443fa7d1b974bd417f4a.shtml

[69] Global Times, "ชายชาวจีนถูกจับจากการสังหารอาสาสมัครเพื่อควบคุมโรคโควิด – 19", 8 กุมภาพันธ์ 2563, globaltimes.cn/page/202102/1215327.shtml

สี่สัปดาห์ต่อมา และในวันที่ 9 กรกฎาคม ศาลประชาชนสูงสุดประกาศว่าได้พิจารณาคดีนี้แล้ว และเห็นชอบให้มีการประหารชีวิต และมีการประหารชีวิตเกิดขึ้นเพียงห้าเดือนหลังการกระทำความผิด[70] แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลกังวลกับความรวดเร็วของกระบวนการยุติธรรม ซึ่งทำให้เกิดคำถามว่า มีการเคารพแนวปฏิบัติเพื่อการพิจารณาที่เป็นธรรมระหว่างประเทศหรือไม่

การกลับมาใช้การประหารชีวิตเพื่อตักเตือนประชาชน ดังจะเห็นได้จากมาตรการที่เกิดขึ้นระหว่างการแพร่ระบาดของโรคโควิด – 19 สะท้อนให้เห็นรูปแบบที่แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลได้บันทึกข้อมูลมาอย่างต่อเนื่องในคดียาเสพติด และเป็นอีกครั้งในปี 2563 ที่ทางการจีนดูเหมือนจะเพิ่มจำนวนรายงานที่ตีพิมพ์เผยแพร่เกี่ยวกับการประหารชีวิตผ่านทางสื่อมวลชนของจีน ในช่วงก่อนวันต่อต้านการใช้ยาเสพติดให้โทษและการค้ามนุษย์ที่ผิดกฎหมายสากล เมื่อวันที่ 26 มิถุนายน เพื่อให้สอดคล้องกับปรากฏการณ์ดังกล่าว ศาลประชาชนสูงสุดได้ออกแนวปฏิบัติใหม่ที่เน้นถึง “คดีตัวอย่าง” 10 คดีที่เกี่ยวข้องกับความผิดฐานยาเสพติด และเป็นคดี “ที่ต้องได้รับโทษอย่างรุนแรง”[71] ซึ่งส่งผลให้มีการประหารชีวิตสี่ครั้งเมื่อวันที่ 21 เมษายน และวันที่ 15-17 มิถุนายน แนวปฏิบัตินี้ยังมีเป้าหมายเพื่อเป็นแนวทางให้กับศาลชั้นต้นเกี่ยวกับลักษณะความผิด หรือผู้กระทำผิด ซึ่งควรถือเป็นคดีอุกฉกรรจ์ แต่เท่ากับเป็นการส่งเสริมแนวทางการลงโทษที่ละเมิดสิทธิมนุษยชนในนามของการควบคุมยาเสพติด และส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อประชากรกลุ่มชายขอบมากสุดในสังคม ดังที่เห็นได้จากการศึกษาเมื่อเร็ว ๆ นี้ขององค์การสหประชาชาติ[72]

ความผิดด้านเศรษฐกิจรวมทั้งการฉ้อโกง ยังคงมีโทษประหารชีวิต โดยมีการกำหนดโทษประหารชีวิตครั้งใหม่อย่างน้อยหนึ่งครั้งแบบ “รอลงอาญา” ต่อผู้กระทำผิดด้านทุจริต โดยอาจเปลี่ยนโทษได้ภายในสองปี[73] ในวันที่ 26 ธันวาคม สภาประชาชนแห่งชาติรับรองการแก้ไขกฎหมายอาญากำหนดให้ใช้โทษประหารชีวิตกับความผิดที่กระทำโดยเจ้าหน้าที่ที่ไม่ใช่ของรัฐ กรณีที่เกี่ยวข้องกับวงเงิน “จำนวนมากเป็นพิเศษ”[74] ปัจจุบัน ศาลสามารถใช้ดุลยพินิจเพื่อกำหนดโทษประหารชีวิตสำหรับเจ้าหน้าที่ที่พบว่ามีความผิดตามอาชญากรรมเหล่านี้อยู่แล้ว

---

[70] ศาลประชาชนสูงสุด, “云南红河中院依法对罪犯马建国执行死刑”, 9 กรกฎาคม 2563, court.gov.cn/zixun-xiangqing-240251.html

[71] ศาลประชาชนสูงสุด, “最高人民法院发布2020年十大毒品(涉毒)犯罪典型案例”, 24 มิถุนายน 2563, szszy.chinacourt.gov.cn/article/detail/2020/06/id/5318300.shtml

[72] คณะมนตรีสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ การศึกษาถึงผลกระทบของปัญหายาเสพติดโลกต่อการเข้าถึงสิทธิมนุษยชน, 4 กันยายน 2558, UN Doc. A/HRC/30/65; การปฏิบัติตามพันธกิจร่วมเพื่อแก้ปัญหาและต่อต้านปัญหายาเสพติดโลกอย่างเป็นผลในด้านสิทธิมนุษยชน, 14 กันยายน 2561, UN Doc. A/HRC/39/39

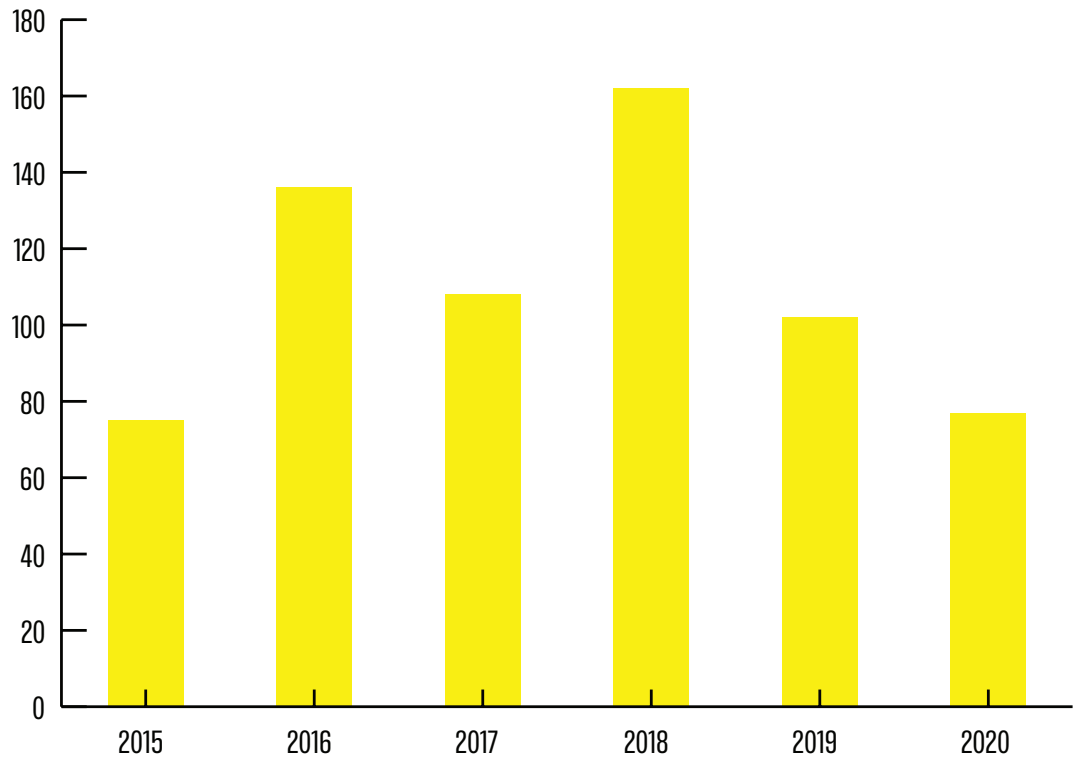
[73] South China Morning Post, “ผู้ว่าการมณฑลจีนได้รับโทษประหารชีวิตแบบรอลงอาญา จากการมีบทบาทในการทุจริตครั้งใหญ่”, 31 กรกฎาคม 2563, scmp.com/news/china/politics/article/3095595/chinese-provincial-chief-given-suspended-death-sentence-role

[74] NPC Observer, “พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายอาญา (XI) สาธารณรัฐประชาชนจีน”, npcobserver.com/legislation/criminal-law-amendment-xi/; การแก้ไขเพิ่มเติมมีผลบังคับใช้ตั้งแต่ 1 มีนาคม 2564

ในวันที่ 4 สิงหาคม ศาลประชาชนสูงสุดได้ยกฟ้องชายคนหนึ่งหลังการพิจารณาคดีครั้งใหม่ เนื่องจากขาดพยานหลักฐาน[75] ในตอนแรกศาลตัดสินว่าเขามีความผิดฐานฆ่าคนตายโดยเจตนา และลงโทษประหารชีวิตโดยให้รอลงอาญาสองปีที่มณฑลเจียงซีเมื่อปี 2538 ในขณะนั้นเขาไม่มีทนายความและยืนยันว่า "คำรับสารภาพ" ของเขาเกิดขึ้นจากการทรมาน

ทางการ**อินเดียได้**ประหารชีวิตบุคคลเป็นครั้งแรกนับตั้งแต่ปี 2558 ในเดือนมีนาคม เป็นการประหารชีวิตชายสี่คนตามความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเราและฆาตกรรมผู้หญิงซึ่งเป็นคดีที่อื้อฉาวในกรุงเดลีเมื่อปี 2555 ตามตัวเลขของ Project 39A ที่มหาวิทยาลัยกฎหมายแห่งชาติ กรุงเดลี มีการกำหนดโทษประหารชีวิตในประเทศอินเดียในปี 2563 (77) ซึ่งลดลงจากจำนวนสูงสุดในช่วงหลายปีก่อน และลดลงหนึ่งในสี่เมื่อเทียบกับปี 2562 (102) และลดลงต่ำกว่า 100 เป็นครั้งแรกนับแต่ปี 2558 เป็นการลงโทษประหารชีวิตกับความผิดฐานฆ่าคนตายโดยเจตนา หรือมีส่วนร่วมในการฆ่าคนตายโดยเจตนาทั้งหมด ยกเว้นเพียงสี่คดีที่เป็นคดีข่มขืนกระทำชำเราผู้เยาว์

จำนวนการกำหนดโทษประหารชีวิตใหม่ในอินเดีย (2558-2563)

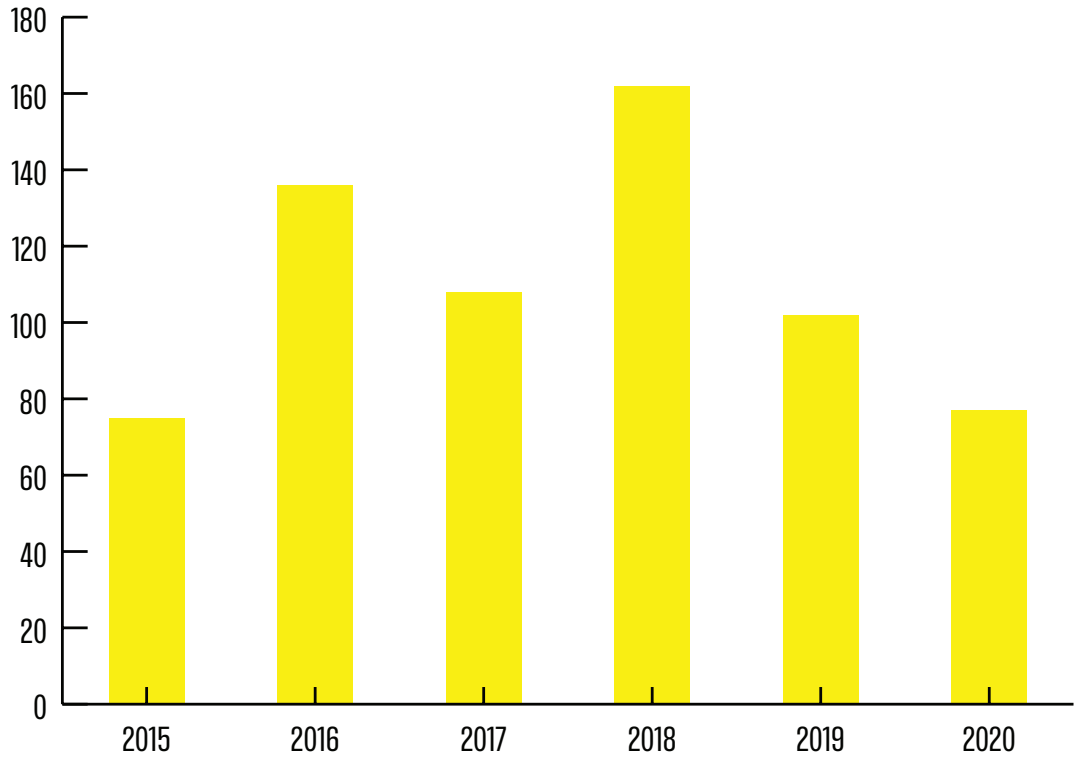
แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลมีข้อมูลการใช้โทษประหารชีวิตที่เพิ่มขึ้น 46% ใน**อินโดนีเซีย**ในปี 2563 โดยมีการกำหนดโทษประหารชีวิตใหม่ 101 ครั้งจาก 117 ครั้งซึ่งเกิดขึ้นกับคดียาเสพติด

[75] South China Morning Post, "คดีของจางยู่หวนแสดงให้เห็นว่าจีนต้องหาทางป้องกันการตัดสินที่ผิดพลาด", 9 สิงหาคม 2563, scmp.com/comment/opinion/article/3096430/zhang-yuhuan-case-shows-chinas-need-prevent-wrongful-convictions

และ 16 ครั้งกับคดีฆ่าคนตายโดยเจตนา ตัวเลขเหล่านี้สะท้อนถึงแนวโน้มที่เกิดขึ้นในช่วงหลายปีที่ผ่านมา พบว่าศาลกำหนดโทษประหารชีวิตเพื่อลงโทษคดียาเสพติดโดยคิดเป็นอย่างน้อย 70% จากคดีที่มีข้อมูลอยู่ พลเมืองต่างชาติห้าคน ทั้งหมดเป็นชาวมาเลเซียถูกศาลตัดสินว่ามีความผิดฐานค้ายาเสพติด และถูกลงโทษประหารชีวิต ผู้หญิงสี่คน เป็นชาวอินโดนีเซียทั้งหมด ถูกศาลตัดสินประหารชีวิตฐานฆ่าคนตายโดยเจตนา (2) และค้ายาเสพติด (2) จนถึงสิ้นปี เชื่อว่ามีผู้ต้องโทษประหารชีวิตอยู่อย่างน้อย 482 คน

ในเดือนเมษายน ฟีร์ลี บาฮุรี (Firli Bahuri) ประธานคณะกรรมาธิการเพื่อขจัดการทุจริตได้ประชุมกับคณะกรรมาธิการชุดที่ 3 (III) ของสภาผู้แทนราษฎรที่กำกับดูแลกิจการด้านกฎหมายเพื่ออภิปรายถึงการดำเนินงานตามกฎหมายต่อต้านการทุจริต เพื่อลงโทษกรณีการทุจริตจากการจัดสรรงบประมาณเพื่อการเยียวยาในสถานการณ์การระบาดของโรคโควิด – 19[76]

จำนวนการกำหนดโทษประหารชีวิตใหม่ในอินโดนีเซีย 2559-2563

ไม่มีการประหารชีวิตในประเทศ**ญี่ปุ่น** นับเป็นครั้งแรกตั้งแต่ปี 2554 จากการที่ศาลตัดสินประหารชีวิตชายสามคนในคดีฆ่าคนตายจำนวนมากที่แยกจากกัน นับเป็นจำนวนรวมของปีที่สอดคล้องกับตัวเลขห้าครั้งหรือต่ำกว่านั้นในแต่ละปี ซึ่งเราบันทึกได้ตั้งแต่ปี 2555 ในเดือนมกราคม ชายคนหนึ่งได้รับการเปลี่ยนโทษประหารชีวิตจากการอุทธรณ์คดี โดยอ้างว่ามีความบกพร่อง

[76] Jakarta Post, "KPK เตือนว่าการโกงเงินช่วยเหลือโควิด 19 อาจทำให้ต้องถูกประหารชีวิต", 30 เมษายน 2563, thejakartapost.com/news/2020/04/29/kpk-warns-that-covid-19-aid-swindlers-face-death-penalty.html

ทางจิตอย่างรุนแรง (จิตวิทยา-สังคม) ในขณะที่ฆ่าคนตาย[77] จนถึงวันที่ 31 ธันวาคม เชื่อว่ามีนักโทษประหารชีวิตอยู่จำนวน 120 คน หลังจากที่นักโทษประหารชีวิตชายสามคนได้เสียชีวิตในระหว่างปี โดยในจำนวนนี้ มีนักโทษประหารชีวิต 110 คนที่เป็นนักโทษเด็ดขาด รวมทั้งพลเมืองต่างชาติหกคน สองคนได้ถอนคำร้องเพื่ออุทธรณ์คดี นักโทษประหารชีวิตยังคงถูกควบคุมตัวแบบขังเดี่ยว และไม่มีหลักประกันคุ้มครองอย่างเป็นผล หรือไม่มีการประเมินสภาพจิตเวชอย่างสม่ำเสมอ บุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางจิต (จิตวิทยา-สังคม) หรือสติปัญญายังคงตกเป็นเหยื่อของโทษประหารชีวิต ซึ่งถือว่าละเมิดกฎหมายและมาตรฐานระหว่างประเทศ[78]

ในวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2563 ศาลแขวงแห่งโอซาก้าได้ยกคำร้องเป็นครั้งที่แปดของเคนจิ มัตสุโมโตะ (Kenji Matsumoto) เพื่อให้มีการพิจารณาใหม่ เขาเริ่มมีอาการหลอนระหว่างถูกควบคุมตัวแบบขังเดี่ยวในแดนประหาร และมีความบกพร่องด้านจิตวิทยา (จิตวิทยา-สังคม) มาเป็นเวลานาน โดยเป็นผลมาจากการได้รับสารปรอท (โรคมินามาตะ) และเกิดขึ้นก่อนที่เขาจะถูกศาลตัดสินว่ามีความผิด ตามข้อมูลของทนายความ โรคเหล่านี้ส่งผลอย่างมีนัยสำคัญในระหว่างการสอบสวนของตำรวจ และส่งผลให้มีการ "รับสารภาพ"เชิงบังคับ ทนายความยังระบุว่า เขาไม่อยู่ในสภาวะเหมาะสมที่จะทำความเข้าใจและเข้าร่วมในกระบวนการทางกฎหมายในคดีนี้ได้ รวมทั้งไม่เข้าใจลักษณะและเป้าประสงค์ของโทษประหารชีวิตที่มีต่อเขา ในการพิจารณายกคำร้องเพื่อพิจารณาใหม่ ศาลปฏิเสธคำขอของเขาที่จะให้ออกคำสั่งระงับการประหารชีวิตระหว่างการพิจารณาคำอุทธรณ์ของเขา ซึ่งย่อมถือว่าเป็นการละเมิดมาตรา 32 ของรัฐธรรมนูญที่คุ้มครองสิทธิในการพิจารณาคดีที่เป็นธรรม คำวินิจฉัยนี้ละเมิดหลักการคุ้มครองระหว่างประเทศว่าด้วยการใช้โทษประหารชีวิต[79]

ในวันที่ 23 ธันวาคม ศาลฎีกามีคำสั่งให้ศาลสูงแห่งกรุงโตเกียวรับพิจารณาใหม่ในคดีของอิวาโอะ ฮาคามาดะ (Iwao Hakamada) ซึ่งถูกศาลตัดสินประหารชีวิตเมื่อปี 2511 ในการพิจารณาที่ไม่เป็นธรรม และระหว่างอยู่ในแดนประหารได้เกิดอาการบกพร่องทางจิตใจ (จิตวิทยา-สังคม) เขาได้รับการปล่อยตัวระหว่างรอการพิจารณาคดีใหม่เมื่อปี 2557 และได้รับอนุญาตให้กลับไปอยู่บ้านระหว่างที่กระบวนการดำเนินคดีกับเขายังคงดำเนินต่อไป

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลบันทึกข้อมูลบุคคลเก้าคน รวมถึงผู้หญิงสี่คน ซึ่งถูกศาลลงโทษประหารชีวิตใน**ลาว** เมื่อปี 2563 ในคดียาเสพติดทั้งหมด

---

[77] Japan Times, "ศาลสูงตัดสินประหารชีวิตในคดีฆ่าคนตายห้าคนในปี 2558", 27 มกราคม 2563, japantimes.co.jp/news/2020/01/27/national/crime-legal/japan-court-death-sentence-2015-murders-awaji

[78] คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ ความเห็นทั่วไปที่ 36 (2561) ว่าด้วยข้อ 6 ของกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (ICCPR) เกี่ยวกับสิทธิที่จะมีชีวิตรอด, 30 ตุลาคม 2561, UN Doc. CCPR/C/GC/36, ย่อหน้า 49

[79] หลักประกันข้อ 8 ของหลักประกันแห่งสหประชาชาติเพื่อคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องโทษประหารชีวิต จากการรับรองตามมติของคณะมนตรีด้านเศรษฐกิจและสังคมที่ 1984/50 วันที่ 25 พฤษภาคม 2527 ซึ่งกำหนดอย่างชัดเจนว่า "ไม่อาจดำเนินการประหารชีวิตได้ ตราบที่ยังอยู่ระหว่างการพิจารณาคำอุทธรณ์ หรือหากยังมีช่องทางเยียวยาอย่างอื่น หรือมีกระบวนการอื่นที่เกี่ยวข้องกับการอภัยโทษหรือการเปลี่ยนโทษ"

ทางการ**มาเลเซีย**ยังคงปฏิบัติตามความตกลงชั่วคราวเพื่องดเว้นการประหารชีวิตเป็นปีที่สามติดต่อกัน และออกเสียงสนับสนุนมติที่ประชุมสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติทุกสองปี เพื่อเรียกร้องให้ระงับการใช้โทษประหารชีวิตเป็นครั้งที่สอง มีการก่อตั้งคณะกรรมการพิเศษเมื่อปี 2562 โดย เหลียววุยเกียง (Liew Vui Keong) ซึ่งเสียชีวิตไปแล้ว เป็นอดีตผู้อำนวยการแผนกกิจการกฎหมาย สำนักนายกรัฐมนตรี เพื่อศึกษานโยบายการกำหนดโทษโดยมีเป้าหมายเพื่อหามาตรการมาทดแทนการบังคับใช้โทษประหารชีวิตเชิงบังคับ และได้มีการส่งมอบรายงานให้กับรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์[80] ภายหลังการเปลี่ยนรัฐบาลเมื่อช่วงต้นเดือนมีนาคม รัฐมนตรีทากียุดดิน ฮัสซัน (Takiyuddin Hassan) ยืนยันในคำให้การต่อรัฐสภาว่า รัฐบาลใหม่ได้รับรายงานฉบับสมบูรณ์แล้วเมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม[81] แต่จนถึงสิ้นปี ยังไม่มีการเปิดเผยข้อค้นพบจากการศึกษาดังกล่าวต่อสาธารณะ แต่รัฐมนตรีแจ้งต่อรัฐสภาเมื่อเดือนสิงหาคมว่ารายงานเสนอให้ใช้มาตรการอื่นแทนการใช้โทษประหารชีวิตเชิงบังคับสำหรับความผิด 11 ประเภทตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2494 และความผิด 21 ประเภทที่มีโทษประหารชีวิตตามดุลยพินิจของศาล[82] ในเดือนสิงหาคม ศาลรัฐบาลกลางวินิจฉัยว่าการใช้โทษประหารชีวิตเชิงบังคับชอบด้วยรัฐธรรมนูญ โดยชี้แจงว่าเป็นอำนาจของรัฐสภาที่จะออกกฎหมายว่าด้วยความผิดและการลงโทษ[83]

ตัวเลขจากกรมราชทัณฑ์ชี้ว่า ณ วันที่ 30 มิถุนายน มีผู้ต้องโทษประหารชีวิต 1,314 คน โดยมี 475 คนที่อยู่ระหว่างการอุทธรณ์คดีต่อศาลอุทธรณ์และศาลรัฐบาลกลาง และอีก 839 คนอยู่ระหว่างการขอพระราชทานอภัยโทษ[84] หมายความว่าระหว่างวันที่ 1 ธันวาคม 2562 ขณะที่มีการเผยแพร่ตัวเลขอย่างเป็นทางการครั้งสุดท้าย จนถึงเดือนมิถุนายน 2563 มีการกำหนดโทษประหารชีวิตอย่างน้อย 34 ครั้ง[85] ในปี 2563 แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลบันทึกข้อมูลการกำหนดโทษประหารชีวิตใหม่ 22 ครั้ง รวมทั้งสามครั้งในคดียาเสพติด

ตัวเลขอย่างเป็นทางการยังชี้ว่า ในช่วงระหว่างปี 2558-2562 มีผู้ยื่นขอลดหย่อนโทษทั้งหมด 197 คน ทั้งต่อคณะกรรมการระดับรัฐและรัฐบาลกลาง มีพลเมืองชาวมาเลเซีย 188 คน และพลเมืองต่างชาติ 198 คน รวมทั้ง ชาวไนจีเรีย 60 คน ชาวอิหร่าน 39 คน ชาวอินโดนีเซีย 21 คน ชาวไทย 13 คน ชาวอินเดีย 11 คน และชาวฟิลิปปินส์ 10 คน ที่ศาลรัฐบาลกลางพิพากษา

---

[80] Malaysiakini, "โทษประหารชีวิต - คณะกรรมการส่งมอบรายงานเพื่อเสนอทางเลือก", 11 กุมภาพันธ์ 2563, malaysiakini.com/news/510445

[81] The Sun Daily, "คณะรัฐมนตรีอภิปรายรายงานเพื่อยกเลิกโทษประหารชีวิต – ทากียุดดิน", 13 สิงหาคม 2563, thesundaily.my/local/cabinet-to-discuss-report-on-abolishing-capital-punishment-takiyuddin-KH3458873

[82] รัฐสภาแห่งมาเลเซีย การประชุมครั้งที่สอง สมัยประชุมที่สามของรัฐสภาชุดที่ 14 คำแถลงอย่างเป็นลายลักษณ์อักษรต่อกระทู้ถามข้อ 1 ถึง 556, 13 กรกฎาคม ถึง 27 สิงหาคม 2563, คำตอบต่อคำถามข้อ 1

[83] ศาลรัฐบาลกลางแห่งมาเลเซีย, *Letitia Bosman v. Public Prosecutor and other appeals*, [2563] 8 CLJ 147.

[84] รัฐสภาแห่งมาเลเซีย การประชุมครั้งที่สอง สมัยประชุมที่สามของรัฐสภาชุดที่ 14 คำแถลงอย่างเป็นลายลักษณ์อักษรต่อกระทู้ถามข้อ 1 ถึง 556, 13 กรกฎาคม ถึง 27 สิงหาคม 2563, คำตอบต่อคำถามข้อ 10

[85] รัฐสภาแห่งมาเลเซีย การประชุมครั้งที่สาม สมัยประชุมที่สามของรัฐสภาชุดที่ 14 คำแถลงอย่างเป็นลายลักษณ์อักษรต่อกระทู้ถามข้อ 1 ถึง 544, 2 พฤศจิกายน ถึง 17 ธันวาคม 2563, คำตอบต่อคำถามข้อ 441

ยืนให้ประหารชีวิต[86] ตัวเลขเหล่านี้สะท้อนถึงข้อค้นพบตามการรายงานของแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลในปี 2562[87]

สำนักงานอัยการสูงสุด**มัลดีฟส์**ยืนยันต่อแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลว่า รัฐบาลมีพันธกิจที่จะปฏิบัติตาม "ความตกลงชั่วคราวอย่างไม่เป็นทางการ" ที่จะงดเว้นการประหารชีวิต และให้ความสำคัญกับการปฏิรูประบบยุติธรรมของมัลดีฟส์ และปรับปรุงให้มีความเป็นอิสระมากขึ้น ไม่มีการสั่งประหารชีวิตรายใหม่ และมีนักโทษประหารชีวิตอยู่ 19 คน รวมทั้งผู้หญิงหนึ่งคน ทั้งหมดมีความผิดฐานฆ่าคนตายโดยเจตนา นักโทษสามคนได้ใช้สิทธิอุทธรณ์ตามกฎหมายจนหมดแล้ว และห้าคนมีอายุต่ำกว่า 18 ปีขณะที่กระทำความผิด พระราชบัญญัติคุ้มครองสิทธิเด็กฉบับเดือนพฤศจิกายน 2562 ซึ่งห้ามการใช้โทษประหารชีวิตต่อผู้มีอายุต่ำกว่า 18 ปี เพิ่งจะมีผลบังคับใช้เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2563[88]

มีรายงานการใช้โทษประหารชีวิตหนึ่งครั้งใน**เมียนมา**ในข้อหาฆ่าคนตายโดยเจตนา[89] ในวันที่ 17 เมษายนเนื่องในโอกาสฉลองวันปีใหม่ ประธานาธิบดีอูวินมยินต์ (President U Win Myint) ประกาศอภัยโทษและเปลี่ยนโทษประหารชีวิตทุกคดีให้เป็นโทษจำคุกตลอดชีวิตโดยไม่กำหนดวันปล่อยตัว[90] ทางการไม่ได้ระบุในข้อมูลที่เปิดเผยว่า ได้เปลี่ยนโทษประหารชีวิตของนักโทษที่คน

เนื่องจากไม่สามารถเข้าถึง**เกาหลีเหนือ**และไม่มีสื่อและแหล่งข้อมูลอิสระในประเทศ แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลยังคงประสบปัญหาที่ท้าทายอย่างยิ่งในการตรวจสอบข้อมูลการใช้โทษประหารชีวิตในปี 2563 แม้มีความเป็นไปได้อย่างมากว่ายังมีการประหารชีวิตและการใช้โทษประหารชีวิตในระดับเดียวกับที่ผ่านมา แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลไม่สามารถรวบรวมรายงานการประหารชีวิตได้ รวมทั้งข้อมูลการประหารชีวิตต่อหน้าสาธารณะ หรือการประหารชีวิตคณะกรรมการกลางและเจ้าหน้าที่พรรคกรรมกรเกาหลีคนอื่น ๆ[91] ในทำนองเดียวกัน ทางองค์กรไม่สามารถตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับการกำหนดโทษประหารชีวิต แม้จะมีรายงานว่ามีการพิจารณาอย่างรวบรัดสำหรับความผิดหลายประการที่ไม่สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ที่เป็น "อาชญากรรมที่ร้ายแรงสุด"

---

[86] รัฐสภาแห่งมาเลเซีย การประชุมครั้งที่สาม สมัยประชุมที่สามของรัฐสภาชุดที่ 14 คำแถลงอย่างเป็นลายลักษณ์อักษรต่อกระทู้ถามข้อ 1 ถึง 544, 2 พฤศจิกายน ถึง 17 ธันวาคม 2563, คำตอบต่อคำถามข้อ 441

[87] แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล *บกพร่องอย่างร้ายแรง: เหตุใดมาเลเซียจึงต้องยกเลิกโทษประหารชีวิต* (Index: ACT 50/1078/2019), 10 ตุลาคม 2562, amnesty.org/en/documents/act50/1078/2019/en

[88] รัฐบาลมัลดีฟส์ รายงานประเทศที่เสนอตามย่อหน้า 5 ของภาคผนวกของมติคณะมนตรีสิทธิมนุษยชนที่ 16/21 – มัลดีฟส์, 14 กุมภาพันธ์ 2563, UN Doc. A/HRC/WG.6/36/MDV/1, ย่อหน้า 146

[89] The Irrawaddy, "ศาลเมียนมาตัดสินประหารชีวิตด้วยการแขวนคอจากคดีฆาตกรรมรักสามเส้า", 15 มกราคม 2563, irrawaddy.com/news/burma/myanmar-court-sentences-man-death-hanging-love-triangle-murder.html

[90] Myanmar Times, "ผู้ต้องขังเกือบ 25,000 คนได้รับการปล่อยตัวในโอกาสวันขึ้นปีใหม่ของเมียนมา", 17 เมษายน 2563, mmtimes.com/news/nearly-25000-prisoners-freed-myanmar-new-year.html

[91] โปรดดู อย่างเช่น Korea Times, "เกาหลีเหนือประหารบุคคลสองคนต่อหน้าสาธารณะจากการละเมิดการกักตัว", 7 ธันวาคม 2563, koreatimes.co.kr/www/nation/2020/12/103_300477.html; and Dong-a Ilbo, "코로나 예방차원 격리된 北관료, 몰래 대중목욕탕 갔다가 총살", 13 กุมภาพันธ์ 2563, donga.com/news/article/all/20200213/99665772/1

ที่อาจใช้โทษประหารชีวิตได้ตามกฎหมายระหว่างประเทศ หรือที่อาจถือเป็นความผิดอาญาอันเป็นที่ยอมรับอย่างสอดคล้องตามข้อกำหนดของกฎหมายสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ[92]

ไม่มีรายงานการประหารชีวิตใน**ปากีสถาน** นับเป็นครั้งแรกตั้งแต่เริ่มรื้อฟื้นการประหารชีวิตในเดือนธันวาคม 2557 แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลบันทึกข้อมูลการใช้โทษประหารชีวิตที่ต่ำลงในปี 2563 (49) เมื่อเทียบกับหลายปีก่อนหน้านี้ ส่วนหนึ่งน่าจะเป็นเพราะการระงับกระบวนการพิจารณาอันเป็นผลมาจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด – 19 การกำหนดโทษประหารชีวิตที่บันทึกได้สองครั้งเกิดขึ้นในคดี "หมิ่นศาสดา" ในขณะที่ศาลต่อต้านการก่อการร้ายลงโทษประหารชีวิต 19 ครั้ง และศาลอาญาต้นแบบลงโทษประหารชีวิตเจ็ดครั้ง ซึ่งเป็นศาลพิเศษที่ก่อตั้งขึ้นในปี 2562 เพื่อพิจารณาคดีอาญาที่ค้างอยู่ ในวันที่ 17 มิถุนายน ศาลสูงแห่งกรุงเปศวาร์ยกเลิกความผิดต่อจำเลย 196 คนที่ถูกศาลทหารตัดสินว่ามีความผิด ซึ่งส่วนใหญ่จะถูกศาลทหารสั่งประหารชีวิต[93] ศาลทหารถูกตั้งขึ้นในเดือนมกราคม 2558 ภายหลังเหตุการณ์โจมตีโรงเรียนที่กรุงเปศวาร์เมื่อเดือนธันวาคม 2557 ทำหน้าที่ไต่สวนพลเรือนที่ต้องสงสัยในคดีก่อการร้าย กระบวนวิธีพิจารณาคดีของศาลทหารเหล่านี้ ไม่สอดคล้องกับมาตรฐานการพิจารณาที่เป็นธรรมระหว่างประเทศ ในคำตัดสินครั้งสำคัญเมื่อเดือนมิถุนายน ศาลสูงแห่งกรุงลาฮอร์ได้เปลี่ยนโทษประหารของมูฮัมหมัด อิฆบัล (Muhammad Iqbal) ซึ่งถูกจับขณะอายุเพียง 17 ปีในปี 2541[94] โดยก่อนหน้านี้ศาลได้มีคำสั่งประหารชีวิตในคดีของเขาเมื่อปี 2559

ในวันที่ 1 ตุลาคม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 37 คนของ**ฟิลิปปินส์** เสนอร่างกฎหมายเพื่อแก้ไขพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษอย่างสมบูรณ์ พ.ศ. 2545 โดยเป็นการเพิ่มโทษในคดียาเสพติด รวมทั้งการนำโทษประหารชีวิตกลับมาใช้ใหม่ มาตรการอื่น ๆ อีกหลายประการที่จะนำโทษประหารชีวิตกลับมาใช้ในช่วงหลายปีที่ผ่านมายังอยู่ระหว่างการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร (13 ฉบับ) และวุฒิสภา (10 ฉบับ) จนถึงสิ้นปี ฟิลิปปินส์เป็นรัฐภาคีของพิธีสารเลือกรับฉบับที่ 2 ของกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองที่มีเป้าหมายในการยกเลิกโทษประหารชีวิต

ทางการ**สิงคโปร์**ไม่ได้ประหารชีวิตใครเลยเป็นครั้งแรกนับแต่ปี 2556[95] การงดเว้นการประหารชีวิตช่วงนี้เป็นผลมาจากการฟ้องคดีที่อยู่ระหว่างการพิจารณา รวมทั้งเป็นผลมาจากมาตรการควบคุมเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด – 19 ที่กระทบต่อกระบวนการที่สำคัญเกี่ยวกับการใช้โทษประหารชีวิต ในขณะที่สิงคโปร์ต้องเผชิญกับการระบาดรอบแรกของโรคโควิด – 19 ในวันที่ 5 กุมภาพันธ์ ประธานาธิบดีฮาลีมะฮ์ ยากบ (President Halimah Yacob)

---

[92] Yonhap News, "국정원, '김정은, 환율 급락에 거물 환전상 처형", 27 พฤศจิกายน 2563, yna.co.kr/view/AKR20201127072351001; Radio Free Asia, "북 평양서 조직적 성매매 혐의로 6명 공개총살", 6 สิงหาคม 2563, rfa.org/korean/in_focus/ne-kw-08062020070746.html

[93] Dawn, "PHC ระงับการตัดสินว่ามีความผิด 200 คดีของศาลทหาร", 17 มิถุนายน 2563, dawn.com/news/1564018

[94] Dawn, "การเปลี่ยนโทษประหารชีวิตในการดำเนินคดีต่อเยาวชน", 9 มิถุนายน 2563, dawn.com/news/1562319

[95] สำนักงานเรือนจำสิงคโปร์, รายงานสถิติสำนักงานเรือนจำสิงคโปร์ประจำปี 2563, 4 กุมภาพันธ์ 2564, sps.gov.sg/news-about-us/in-the-news/singapore-prison-service-annual-statistics-release-for-2020-1

ได้มีคำสั่งระงับการประหารชีวิตชั่วคราว เพียงสองวันก่อนที่จะเกิดการแขวนคอในคดีแรกของปี[96] ในวันที่ 8 กันยายน ประธานาธิบดีออกคำสั่งให้ประหารชีวิตใหม่ในคดีเดียวกันอีก 10 วันต่อมา ทนายความของนักโทษชายที่กำลังจะถูกประหารชีวิต ซึ่งเป็นพลเมืองสิงคโปร์ชื่อไซเย็ด ซูฮาอิล บิน ไซเย็ด ซิน (Syed Suhail bin Syed Zin) ได้ร้องต่อศาลและศาลมีคำสั่งให้ระงับการประหารชีวิตตามเหตุผลหลายประการ รวมทั้งข้ออ้างที่ว่า ลูกความของเขาถูกเลือกปฏิบัติ จากกรณีการคัดเลือกและจัดลำดับนักโทษเพื่อประหารชีวิตด้วยเหตุผลเกี่ยวกับสัญชาติของเขา ทนายความอ้างว่า พลเมืองต่างชาติในคดีก่อนหน้านี้ ดูเหมือนจะมีความเสี่ยงน้อยกว่าเนื่องจากข้อจำกัดด้านการเดินทาง และการควบคุมโรคโควิด – 19 ซึ่งทำให้เกิดปัญหาในการเข้าเยี่ยมของญาติและการนำศพกลับประเทศ[97] แม้ว่ารัฐบาลสิงคโปร์ยอมรับว่าไม่มีอำนาจควบคุมเหนือข้อจำกัดในการเดินทางของประเทศอื่น แต่ได้ปฏิเสธข้ออ้างนี้ โดยชี้ว่าการฟ้องคดีของพลเมืองชายชาวมาเลเซียบางส่วน เป็นที่มาของการเลื่อนการประหารชีวิตพวกเขา ศาลสูงอนุญาตตามคำขอให้ขยายเวลาการระงับการประหารชีวิตจนถึงหลังสิ้นปีนี้ นอกเหนือจากคดีไซเย็ด ซูฮาอิล บิน ไซเย็ด ซิน ในคดีต่อโมอัด ฟัดเซียร์ บิน มุสตาฟา (Moad Fadzir bin Mustaffa) ก็ได้รับการเลื่อนการประหารชีวิตเช่นเดียวกัน โดยมีคำสั่งให้ระงับการประหารเพียงหนึ่งวันก่อนถึงกำหนดในเดือนกันยายน[98] ชายทั้งสองคนถูกศาลตัดสินว่ามีความผิดและลงโทษประหารชีวิตเชิงบังคับในคดียาเสพติด

ชายอีกแปดคน รวมทั้งพลเมืองต่างชาติสามคน ได้รับโทษประหารชีวิตเชิงบังคับในปีที่ผ่านมา หกคนในคดียาเสพติด และสองคนในคดีฆ่าคนตายโดยเจตนา ตั้งแต่กลางเดือนเมษายนเป็นต้นมา ศาลได้เริ่มพิจารณาใหม่ผ่านระบบทางไกลเนื่องจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด – 19 โดยมีจำเลยที่ถูกศาลสั่งประหารชีวิตระหว่างการพิจารณาซึ่งตัวเขาอยู่ในเรือนจำ และไม่ได้อยู่ร่วมกับทนายความ[99] ทำให้เกิดคำถามต่อศาลฎีกาถึงความเป็นไปได้ที่จะมีการละเมิดกฎหมายของหน่วยงานเรือนจำ ในแง่การแทรกแซงการสื่อสารที่เป็นสิทธิเฉพาะระหว่างทนายความกับลูกความโดยไม่มีคำสั่งศาล หรือไม่มีการกำกับดูแลต่อกระบวนการนี้ การจำกัดการเข้าถึงของทนายต่อจำเลยยิ่งทำให้เกิดข้อกังวลมากขึ้นเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิในการพิจารณาคดีที่เป็นธรรม โดยเฉพาะในการพิจารณาคดีที่มีโทษประหารชีวิต[100]

ชายห้าคนที่ต้องโทษประหารชีวิตได้รับการยกฟ้องในคดีที่มีโทษประหารชีวิต รวมทั้งสองคนที่มีการอุทธรณ์คดีจนสิ้นสุดแล้ว ในจำนวนนี้ประกอบด้วยพลเมืองชาวไนจีเรียซึ่งถูกศาลสั่ง

---

[96] ศาลอุทธรณ์สิงคโปร์, *Syed Suhail bin Syed Zin v. Attorney-General*, [2563] SGCA 122

[97] *Syed Suhail bin Syed Zin v. Attorney-General*

[98] แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล "สิงคโปร์: ข้อกังวลต่อการพิจารณาที่เป็นธรรม ต้องนำไปสู่การทบทวนคดีที่มีโทษประหารชีวิตทั้งหมดอย่างเร่งด่วน" (Index: ACT 50/3092/2020), 21 กันยายน 2563, amnesty.org/en/documents/act50/3092/2020/en/

[99] NBC News, "ศาลสิงคโปร์ลงโทษประหารชีวิตนักโทษคดียาเสพติดผ่านแอปการประชุมทางวีดีโอที่ชื่อซูม (Zoom)", 20 พฤษภาคม 2563, nbcnews.com/news/world/singapore-court-sentences-drug-suspect-death-zoom-videoconferencing-app-n1211126

[100] ศาลอุทธรณ์สิงคโปร์, *Syed Suhail bin Syed Zin v. Public Prosecutor*, [2563] SGCA 101, ย่อหน้า 12 และ *Datchinamurthy a/l Kataiah and Gobi a/l Avedian v. Attorney-General*, [2563] SGCA 77

ประหารชีวิตในข้อหาค้ายาเสพติด[101] ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้องเขาในเดือนพฤศจิกายน 2557 แต่ภายหลังพนักงานอัยการอุทธรณ์ และศาลอุทธรณ์เห็นว่าศาลชั้นต้นไม่ได้พิจารณาอย่างเหมาะสมถึงผลกระทบจากคำยืนยันบางประการของจำเลยที่ให้การภายหลังการจับกุม ศาลจึงตัดสินว่าเขามีความผิด และมีการส่งคดีเขาให้ศาลสูงเป็นผู้กำหนดโทษ ตามคำขอของพนักงานอัยการ ผู้เชี่ยวชาญด้านการแพทย์ได้ทำการตรวจสอบร่างกายของนักโทษ และพบว่าเขาป่วยจากภาวะผิดปกติทางจิตใจอันเนื่องจากเหตุการณ์ที่รุนแรง (Posttraumatic stress disorder หรือ PTSD) และมีอาการข้างเคียงอันเป็นผลมาจากประสบการณ์ที่โหดร้ายในวัยเยาว์ ผู้เชี่ยวชาญยืนยันว่าอาการ PTSD ของเขาเป็นผลมาจากตอนที่ได้รับแจ้งว่าจะถูกประหารชีวิต และอาจส่งผลให้เขาแสดงถ้อยคำยืนยันในระหว่างการสอบปากคำ ส่งผลให้มีการรื้อฟื้นการสอบสวนคดีของเขาใหม่ในปี 2560 และนำไปสู่การยกฟ้องของศาลในเดือนกันยายน 2563

ในเดือนมิถุนายน ศาลสูงแห่งมหานครปูซาน ประเทศ**เกาหลีใต้**ได้เปลี่ยนโทษประหารชีวิตของชายคนหนึ่งในเดือนพฤศจิกายน 2562 ด้วยเหตุผลว่าเขามีความบกพร่องทางจิตใจอย่างรุนแรง (จิตวิทยา-สังคม) ศาลฎีกาพิพากษายืนคำสั่ง ในเดือนตุลาคม[102] จากตัวเลขอย่างเป็นทางการที่แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลได้รับชี้ว่า จนถึงสิ้นปีนี้มีผู้ชาย 60 คน รวมทั้งพลเรือนต่างชาติสองคน และเจ้าหน้าที่ทหารสี่นายที่ต้องโทษประหารชีวิต และเป็นนักโทษเด็ดขาด

ศาลฎีกา**ศรีลังกา**ได้ขยายระยะเวลาการระงับการประหารชีวิต ภายหลังการรื้อฟื้นการประหารชีวิตตามคำสั่งของอดีตประธานาธิบดีไมตรีปาละ สิริเสนา(President Maithripala Sirisena) ในเดือนมิถุนายน 2562[103] คำสั่งนี้เปิดโอกาสให้มีการพิจารณาคำร้องคัดค้านที่อ้างว่ามีการคัดเลือกนักโทษสี่คนโดยพลการ และมีการปกปิดข้อมูลเป็นความลับเกี่ยวกับคำสั่งและการเตรียมการเพื่อประหารชีวิต ซึ่งถือเป็นการละเมิดสิทธิของผู้ต้องโทษประหารชีวิต โดยในระหว่างปีนี้มีผู้ชายอย่างน้อย 16 คน รวมทั้งพลเมืองต่างชาติหนึ่งคนที่ได้รับโทษประหารชีวิต สามคนได้รับโทษประหารชีวิตในคดียาเสพติด

ในวันที่ 1 เมษายน ทางการ**ไต้หวัน** ได้ยิงเป้าชายหนึ่งคนที่ถูกศาลตัดสินว่ามีความผิดฐานวางเพลิงจนเป็นเหตุให้มีผู้เสียชีวิต นับเป็นการประหารชีวิตครั้งแรกตั้งแต่ปี 2561[104] มีการกำหนดโทษประหารชีวิตใหม่ห้าครั้ง รวมทั้งต่อผู้หญิงหนึ่งคนและผู้ชายอีกหนึ่งคนซึ่งเป็นนักโทษเด็ดขาด ในเดือนพฤษภาคม ศาลสูงแห่งเมืองไถหนานยกฟ้องคดีต่อเซชิน-ฮัง (Hsieh Chih-hung) ซึ่งได้รับการปล่อยตัวระหว่างการสั่งพิจารณาใหม่เมื่อปี 2562 ก่อนหน้านี้เขาถูกควบคุมตัว

---

[101] ศาลอุทธรณ์สิงคโปร์, *Ilechukwu Uchechukwu Chukwudi v. Public Prosecutor*, [2563] SGCA 90.

[102] KBS World, "ศาลฎีกาพิพากษายืนคำสั่งให้จำคุกตลอดชีวิตคดีวางเพลิงและทำให้มีผู้เสียชีวิต", 29 ตุลาคม 2563, world.kbs.co.kr/service/news_view.htm?lang=e&Seq_Code=157233

[103] Colombo Gazette, "FRs รณรงค์คัดค้านโทษประหารชีวิต 14 ตุลาคม", 29 พฤษภาคม 2563, colombogazette.com/2020/05/29/frs-against-death-penalty-listed-for-support-on-14-october

[104] แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ไต้หวัน, "ไต้หวัน: การประหารชีวิตครั้งที่สองภายใต้รัฐบาลประธานาธิบดีไช่อิงเหวิน (President Tsai Ing-wen) ความถดถอยที่น่าละอายด้านสิทธิมนุษยชน", 2 เมษายน 2563, amnesty.tw/news/3381

ในฐานะนักโทษประหารชีวิต 18 ปี[105] ทางการระบุต่อแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลว่า จนถึงสิ้นปี 2563 มีนักโทษประหารชีวิตอยู่ 38 คน รวมทั้งผู้หญิงหนึ่งคน ทั้งหมดเป็นนักโทษเด็ดขาด ในวันที่ 15 กรกฎาคม กระทรวงยุติธรรมได้แก้ไขเพิ่มเติม "ระเบียบเกี่ยวกับการประหารชีวิตนักโทษประหาร" ซึ่งให้สิทธิกับนักโทษประหารในการจัดพิธีกรรมทางศาสนาตามที่ต้องการ ก่อนจะถูกประหารชีวิต และการจัดให้ผู้ทำหน้าที่ประหารชีวิตได้รับคำปรึกษาด้านจิตวิทยา ซึ่งเป็นการยอมรับต่อผลกระทบของโทษประหารต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง อย่างไรก็ดี ระเบียบที่ถูกแก้ไขนี้ไม่รวมถึงการกำหนดให้ต้องแจ้งให้ญาติของนักโทษทราบถึงกำหนดการประหารชีวิตล่วงหน้า หรือการยกเว้นการใช้โทษประหารชีวิตกับบุคคลที่มีความบกพร่องทางจิตใจหรือสติปัญญาอย่างรุนแรง รวมทั้งข้อกังวลอื่น ๆ

ตัวเลขอย่างเป็นทางการที่แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลได้รับชี้ว่า มีการกำหนดโทษประหารชีวิตใหม่ 35 ครั้งใน**ประเทศไทย** จนถึงสิ้นปีในบรรดาผู้ต้องโทษประหารชีวิตจำนวน 235 คน ประกอบด้วยพลเมืองต่างชาติ 15 คน สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร ได้พระราชทานอภัยโทษสองครั้ง ในเดือนสิงหาคมและธันวาคม ส่งผลให้มีการเปลี่ยนโทษประหารชีวิต 107 ครั้ง[106] มีผู้ได้รับการล้างมลทิน 22 คน มีผู้ชายอย่างน้อยเจ็ดคน และผู้หญิงหนึ่งคนที่ถูกศาลตัดสินประหารชีวิตในคดียาเสพติด ตามตัวเลขที่เผยแพร่โดยกรมราชทัณฑ์เมื่อวันที่ 1 ธันวาคมชี้ว่า มีนักโทษประหารชีวิตจำนวน 131 คน รวมทั้งผู้หญิง 26 คนจากทั้งหมด 240 คน (55%) ที่เป็นนักโทษประหารชีวิตในคดียาเสพติด

ทางการ**เวียดนาม**ยังคงเก็บข้อมูลการใช้โทษประหารชีวิตในเวียดนามเป็นความลับทางราชการ ในวันที่ 16 ตุลาคม สื่อระดับประเทศรายงานว่า รัฐบาลด้วยความเห็นชอบจากนายกรัฐมนตรีได้ส่งมอบรายงานต่อสภานิติบัญญัติที่ชี้ว่า ณ วันที่ 30 กันยายน จำนวนผู้ต้องโทษประหารชีวิตเพิ่มขึ้น 440 คนหรือ 34% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปี 2562 เฉพาะตัวเลขนี้ไม่สามารถทำให้เราคำนวณได้อย่างแม่นยำว่า ในปี 2563 มีการใช้โทษประหารชีวิตมากน้อยเพียงใด ทั้งนี้เพราะอาจมีโทษประหารชีวิตที่ลดลงเนื่องมาจากการเปลี่ยนโทษ และเนื่องจากข้อมูลที่รายงานนี้ไม่ได้ระบุช่วงเวลาอย่างชัดเจน ทำให้ไม่อาจใช้เปรียบเทียบกันได้ อย่างไรก็ดี ข้อมูลนี้ชี้ว่ายังมีผู้ต้องโทษประหารชีวิตหลายร้อยคนในแต่ละปี และคาดว่ามีผู้ต้องโทษประหารชีวิตประมาณ 1,734 คน จนถึงสิ้นเดือนกันยายน 2563 ในรายงานยังเน้นย้ำถึงข้อกังวลของรัฐบาลเกี่ยวกับสภาพการควบคุมตัวที่แออัดและปัญหาอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นกับผู้ต้องโทษประหารชีวิต โดยชี้ว่าในเรือนจำ 57 แห่ง จาก 69 แห่ง มีการสร้างอาคารแยกต่างหากสำหรับกักตัวนักโทษประหารชีวิต โดยมีศักยภาพที่จะรองรับผู้ต้องขัง 700 ห้องเมื่อเทียบกับจำนวนนักโทษกว่า 1,200 คน ซึ่งเป็นตัวเลขที่ใกล้เคียงกับตัวเลขรวมที่คาดการณ์ไว้ที่ 1,734 คน

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลยังคงติดตามรายงานข้อมูลการใช้โทษประหารชีวิตในปีที่ผ่านมา แต่รวบรวมข้อมูลได้ว่ามีการกำหนดโทษประหารชีวิตใหม่เพียง 54 ครั้ง โดยเจ็ดครั้งเป็นการ

---

[105] Taipei Times, "หลังอยู่ในแดนประหาร 19 ปี เชชิน-ฮัง เป็นอิสระแล้ว", 16 พฤษภาคม 2563, taipeitimes.com/News/front/archives/2020/05/16/2003736489

[106] พระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ พ.ศ. 2563 วันที่ 13 สิงหาคม 2563 และพระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษในโอกาสวันคล้ายวันพระบรมราชสมภพของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร วันชาติ และวันพ่อแห่งชาติ พ.ศ. 2563, 4 ธันวาคม 2563

ลงโทษประหารชีวิตผู้หญิง 10 ครั้งต่อพลเมืองต่างชาติ และ 47 ครั้งในคดียาเสพติด และสองครั้งในคดีฉ้อโกง ซึ่งเป็นความผิดที่ไม่เข้าหลักเกณฑ์ว่าเป็น "อาชญากรรมที่ร้ายแรงสุด" ตามกฎหมายและมาตรฐานระหว่างประเทศ

รัฐบาลได้ประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาเลขที่ 43/2020 ที่มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 15 เมษายน และคำสั่งเวียนเลขที่ 02/2020 ที่มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม เพื่อกำหนดรายละเอียดของกระบวนการ กรอบเวลา และบทบาทและความรับผิดชอบของหน่วยงานที่ทำการประหารชีวิตโดยการฉีดยา คำสั่งเหล่านี้ยังอนุญาตให้ญาติของนักโทษที่ถูกประหารชีวิต รวมทั้งนักโทษที่เป็นพลเมืองต่างชาติ สามารถลงทะเบียนเพื่อขอรับศพหรือเถ้ากระดูกกลับไปได้

ในวันที่ 8 พฤษภาคม ศาลประชาชนสูงสุดพิพากษายืนคำสั่งให้ประหารชีวิตโฮดุ่ยฮาย (Ho Duy Hai)[107] ในวันที่ 15 มิถุนายน สมาชิกสองคนของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ยื่นคำร้องขอให้พิจารณาคดีนี้ใหม่ และมีการมอบให้เป็นอำนาจของคณะกรรมาธิการการยุติธรรม สื่อเวียดนามรายงานในเดือนมิถุนายนว่า คณะกรรมาธิการการยุติธรรมได้ยื่นเสนอรายงานในคดีนี้เมื่อวันที่ 14 สิงหาคม แต่ไม่มีการเปิดเผยรายงานต่อสาธารณะ โฮดุ่ยฮายยังคงยืนยันว่าเขาถูกบังคับให้ "รับสารภาพ" ในคดีฆ่าคนตายโดยเจตนา เนื่องจากถูกทรมานระหว่างการสอบปากคำของตำรวจ และต่อมาได้ขอถอน "คำรับสารภาพ" คดีของเขายังเต็มไปด้วยความไม่ปรกติด้านกระบวนการ และการเพิกเฉยต่อพยานหลักฐานที่จะงดเว้นความผิดต่อเขา เขาเกือบถูกประหารชีวิตถึงสองครั้งในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา[108]

---

[107] Radio Free Asia, "ศาลฎีกาเวียดนามพิพากษายืนคำสั่งให้ประหารชีวิตโฮดุ่ยฮายในคดีฆาตกรรม", 15 มิถุนายน 2563, rfa.org/english/news/vietnam/ho-06152020195024.html

[108] โปรดดู แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล *โทษประหารและการประหารชีวิตในปี 2562* (Index: ACT 50/9870/2019), 21 เมษายน 2563, amnesty.org/en/documents/act50/1847/2020/en/, น. 27

ยุโรปและเอเชียกลาง

แนวโน้มของภูมิภาค

- เบลารุสยังคงกำหนดโทษประหารชีวิตต่อไป แต่ไม่มีการประหารชีวิตในปี 2563
- คาซัคสถาน สหพันธรัฐรัสเซีย และทาจิกิสถาน ยังคงปฏิบัติตามข้อตกลงชั่วคราวในการระงับใช้การประหารชีวิต
- คาซัคสถานได้ลงนาม และเตรียมให้สัตยาบันรับรองพิธีสารเลือกรับฉบับที่ 2 ของกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองที่มีเป้าหมายยกเลิกโทษประหารชีวิต

ประเทศ	การประหารชีวิตที่บันทึกได้ในปี 2563	การกำหนดโทษประหารชีวิตที่บันทึกได้ในปี 2563	จำนวนผู้ที่ถูกกำหนดโทษประหารชีวิตจนถึงสิ้นปี 2563 จากข้อมูลที่มีอยู่
เบลารุส	0	3	4
คาซัคสถาน	0	0	1
สหพันธรัฐรัสเซีย	0	0	0
ทาจิกิสถาน	0	0	0

พัฒนาการสำคัญของหลายประเทศ

ในวันที่ 10 มกราคม ศาลภาคมาฮิลยูแห่ง**เบลารุส** ได้พิพากษาว่า พี่น้องอิลเลีย คอสต์ซู (Illia Kostsue) อายุ 21 ปี และสแตนิสเลา คอสต์ซู (Stanislau Kostsue) อายุ 19 ปี มีความผิดฐานฆ่าคนตายโดยเจตนาและสั่งประหารชีวิตทั้งสองคน[109] ต่อมาศาลฎีกาพิพากษายืนคำสั่งในวันที่ 22 พฤษภาคม ทั้งคำตัดสินว่ามีความผิดและการกำหนดโทษ[110] ชายทั้งสองคนได้ยื่นคำร้องต่อประธานาธิบดีอเล็กซานเดอร์ ลูคาเชนคา (President Alyaxandar Lukashenka) เพื่อขอลดหย่อนโทษ แต่จนถึงสิ้นปียังไม่ทราบผล ผู้ต้องขังในเบลารุสมักไม่ทราบถึงการตัดสินใจเกี่ยวกับคำขอลดหย่อนโทษ จนกระทั่งช่วงเวลาที่จะถูกนำตัวไปประหารชีวิต ครอบครัวและทนายความก็มักได้รับแจ้งว่ามีการประหารชีวิตเพียงไม่กี่สัปดาห์หรือไม่กี่เดือน หลังมีการประหารชีวิตแล้ว

---

[109] Human Rights Center "Viasna", "ชายสองคนถูกตัดสินให้ประหารชีวิตที่เชรีกอ (Cerykau)", 10 มกราคม 2563 dp.spring96.org/en/news/95682

[110] แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล "เบลารุส: ยุติการประหารชีวิตพี่น้องอิลเลีย และสแตนิสเลา คอสต์ซู" (Index: EUR 49/2533/2020), 19 มิถุนายน 2563, amnesty.org/en/documents/EUR49/2533/2020/en/

ในวันที่ 6 มีนาคม ศาลภาคมินสก์ พิพากษาและลงโทษประหารชีวิตวิกตาร์ สกรูนด์ซิก (Viktar Skrundzik) ซึ่งเขาได้อุทธรณ์คำตัดสินในวันที่ 30 มิถุนายน ศาลฎีกาได้กลับคำพิพากษาและสั่งให้มีการพิจารณาใหม่[111] การพิจารณาใหม่เริ่มขึ้นในเดือนกันยายน แต่ต้องระงับไปในเดือนตุลาคมเนื่องจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด – 19[112]

วิกตาร์ เซอเรล แพ้คดีในการอุทธรณ์ต่อศาลฎีกา เพื่อคัดค้านคำสั่งให้ประหารชีวิตในคดีฆ่าคนตายโดยเจตนา[113] เขาจึงได้ร้องขอการลดหย่อนโทษจากประธานาธิบดี และเสี่ยงจะถูกประหารชีวิตช่วงสิ้นปี

ในวันที่ 12 มีนาคม คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติได้แสดงความเห็นในคดีของเฮนนาดซ์ ยากาวิสกี (Hennadz Yakavistki) โดยมีข้อสรุปว่าทางการเบลารุสละเมิดสิทธิที่จะได้รับการพิจารณาคดีที่เป็นธรรม ที่ได้รับการคุ้มครองตามข้อ 14 ของกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (ICCPR)[114] แม้ว่าในปี 2559 ทางคณะกรรมการได้ขอให้เบลารุสระงับการประหารชีวิตยากาวิสกีระหว่างที่มีการพิจารณาคำร้องของเขา แต่ก็มีการประหารชีวิตนักโทษที่กรุงมินสก์เมื่อวันที่ 5 พฤศจิกายน 2559 คณะกรรมการแห่งสหประชาชาติจึงมีข้อสรุปว่า การประหารชีวิตครั้งนี้เป็นการละเมิดสิทธิที่จะมีชีวิตรอดตามข้อ 6 ของกติกา ICCPR และการเดินหน้าประหารชีวิตเขา แม้จะมีคำทักท้วงจากคณะกรรมการให้ระงับเป็นการชั่วคราว เท่ากับว่าเบลารุสละเมิดพันธกรณีในฐานะรัฐภาคีของพิธีสารเลือกรับฉบับที่ 1 ของกติกา

รัฐสภายุโรปแสดงข้อกังวลเกี่ยวกับการที่เบลารุสยังคงใช้โทษประหารชีวิต โดยระบุว่า "ขอประณามอย่างจริงจังต่อการที่ยังคงมีการใช้โทษประหารชีวิต และเรียกร้องให้ยกเลิกโทษประหารชีวิตโดยทันทีและอย่างถาวร และในระหว่างนี้ให้ปฏิบัติตามความตกลงชั่วคราวเพื่อยุติการประหารชีวิต และให้คุ้มครองสิทธิในการอุทธรณ์คำสั่งประหารชีวิต"[115]

---

[111] Human Rights Center "Viasna", "ศาลฎีกายกเลิกคำสั่งให้ประหารชีวิตในคดีฆาตกรรมสองคน", 30 มิถุนายน 2563, spring96.org/en/news/97957

[112] Human Rights Center "Viasna", "ศาลสั่งให้พิจารณาใหม่ในคดีที่เคยสั่งประหารชีวิตที่เมืองสลูตสค์", 15 มกราคม 2564 dp.spring96.org/en/news/101329

[113] แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล "เบลารุสต้องไม่ประหารวิกตาร์ เซอเรล" (Index: EUR 49/1845/2020), 19 กุมภาพันธ์ 2563, amnesty.org/en/documents/eur49/1845/2020/en/

[114] คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ, Communication No. 2789/2016, 24 มิถุนายน 2563, UN Doc. CCPR/C/128/D/2789/2016

[115] รัฐสภายุโรป, "การละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างต่อเนื่องในเบลารุส โดยเฉพาะการสังหารรามัน บันดาเรนกา (Raman Bandarenka)", RC-B9-0389/2020, 26 พฤศจิกายน 2563, europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2020-0331_EN.html

ในวันที่ 23 กันยายน **คาซัคสถาน**ได้ลงนามในพิธีสารเลือกรับฉบับที่ 2 ของกติกา ICCPR โดยมีเป้าหมายเพื่อยกเลิกโทษประหารชีวิต[116] ในวันที่ 29 ธันวาคม วุฒิสภาคาซัคสถานผ่านร่างกฎหมายให้สัตยาบันพิธีสารฉบับนี้ โดยยังจำเป็นต้องให้ประธานาธิบดีลงนามช่วงสิ้นปี เพื่อให้กฎหมายมีผลบังคับใช้ และในร่างกฎหมายมีการประกาศข้อสงวนเกี่ยวกับการใช้โทษประหารชีวิตในระหว่างสงคราม

[116] แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล "คาซัคสถานกับก้าวย่างสำคัญที่มุ่งสู่การยกเลิกโทษประหารชีวิต", 24 กันยายน 2563, amnesty.org/en/latest/news/2020/09/kazakhstan-takes-important-step-towards-abolishing-death-penalty/

ตะวันออกกลางและแอฟริกาเหนือ

แนวโน้มของภูมิภาค

- ข้อมูลการประหารชีวิตลดลง 25% ต่ำสุดในรอบทศวรรษ โดยเฉพาะการลดลงอย่างมากในซาอุดีอาระเบียและอิรัก
- มีข้อมูลการประหารชีวิตในแปดประเทศ โดยเฉพาะการเพิ่มขึ้นอย่างมากในอียิปต์ และการรื้อฟื้นการประหารชีวิตในโอมานและกาตาร์
- ข้อมูลการใช้โทษประหารชีวิตที่บันทึกได้ลดลง 11%

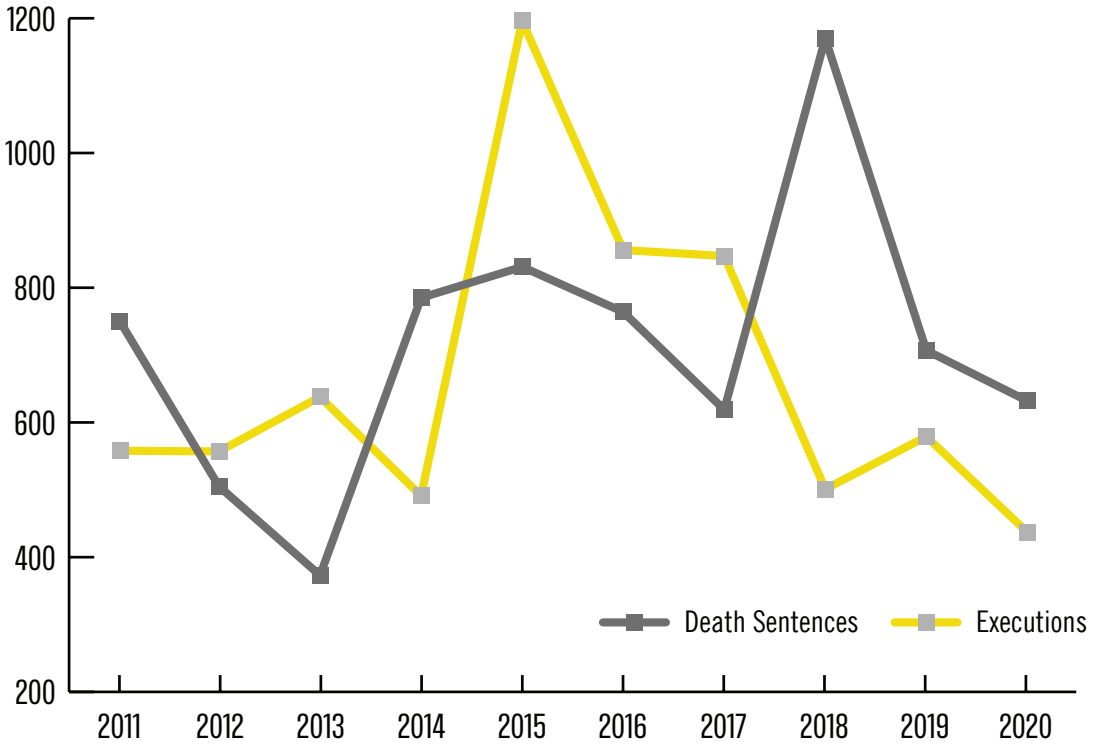
ประเทศ	การประหารชีวิตที่บันทึกได้ในปี 2563	การกำหนดโทษประหารชีวิตที่บันทึกได้ในปี 2563	จำนวนผู้ที่ถูกกำหนดโทษประหารชีวิตจนถึงสิ้นปี 2563 จากข้อมูลที่มีอยู่
แอลจีเรีย	0	1+	+
บาห์เรน	0	3	27+
อียิปต์	107+	264+	+
อิหร่าน	246+	+	+
อิรัก	45+	27+	7,900+
อิสราเอล[117]	0	0	0
จอร์แดน	0	2+	120+
คูเวต	0	2+	+
เลบานอน	0	1+	+
ลิเบีย	0	17+	17+
โมร็อคโค/ซาฮาราตะวันตก	0	1+	+
โอมาน	4	0	+
ปาเลสไตน์ (รัฐ)	0	17+ [118]	125+
กาตาร์	1	4+	+
ซาอุดีอาระเบีย	27	8+	+
ซีเรีย	+	+	+
ตูนีเซีย	0	8+	+
สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์	0	4+	+
เยเมน	5+	269+	323+

[117] แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลจัดว่าอิสราเอลเป็นประเทศที่ยกเลิกโทษประหารชีวิตสำหรับความผิดอาญาทั่วไป เนื่องจากกฎหมายกำหนดให้ใช้โทษประหารชีวิตเฉพาะความผิดอาญาที่เป็นข้อยกเว้น เช่น ความผิดต่อกฎหมายทหาร หรือความผิดในสภาพการณ์ที่เป็นข้อยกเว้น

[118] โทษประหารชีวิตเหล่านี้เป็นคำตัดสินของศาลภายใต้การบริหารของกลุ่มฮามาส ที่เป็นรัฐบาลโดยพฤตินัยในฉนวนกาซา โดยศาลมีคำสั่งประหารชีวิตเจ็ดครั้งในคดีที่เป็นการพิจารณาลับหลัง

การใช้โทษประหารชีวิตในตะวันออกกลางและแอฟริกาเหนือลดลงในปี 2563 จำนวนการประหารชีวิตลดลง 25% จาก 579 ครั้งในปี 2562 เป็น 437 ครั้งในปี 2563 และจำนวนการใช้โทษประหารชีวิตลดลง 11% จาก 707 ครั้งในปี 2562 เป็น 632 ครั้งในปี 2563

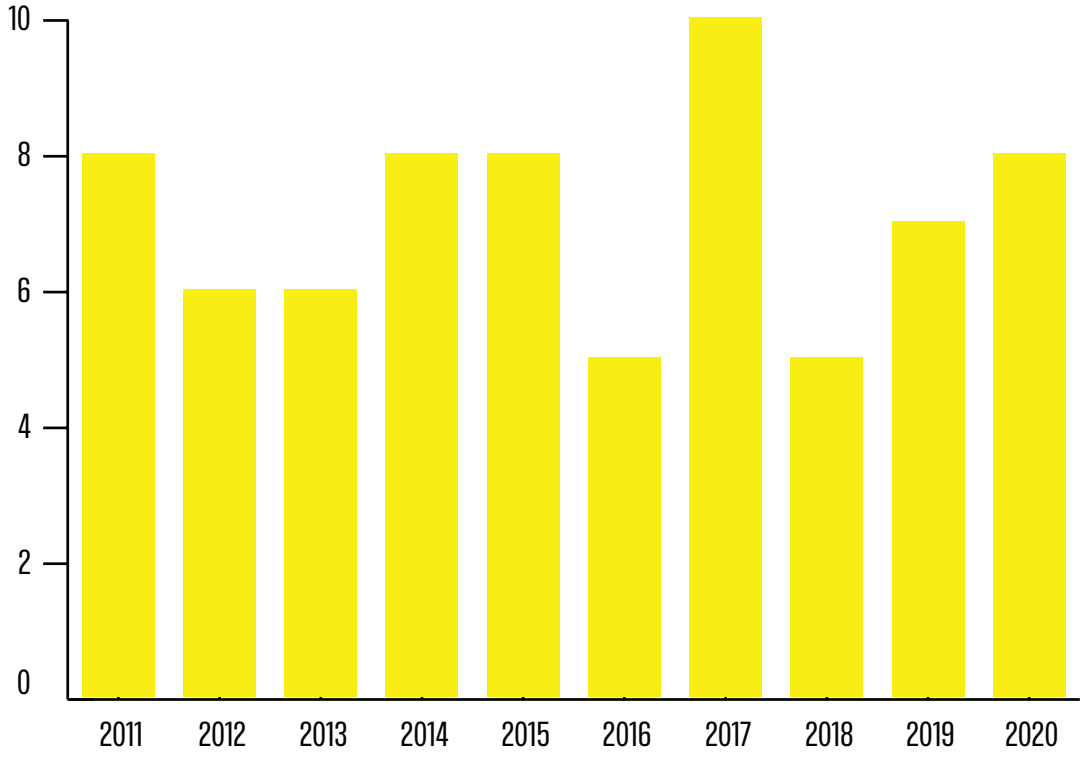
ข้อมูลการประหารชีวิตและโทษประหารชีวิตในตะวันออกกลางและแอฟริกาเหนือ (2554-2563)

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลพบว่า มีข้อมูลการประหารชีวิตในแปดประเทศในภูมิภาคนี้ ได้แก่ อียิปต์ อิหร่าน อิรัก โอมาน กาตาร์ ซาอุดีอาระเบีย ซีเรียและเยเมน ข้อมูลการประหารชีวิต 437 ครั้งในปี 2563 ถือว่าต่ำสุดในรอบทศวรรษ ส่วนใหญ่เป็นผลมาจากการลดลงของการประหารชีวิตในซาอุดีอาระเบียและอิรัก จำนวนการประหารชีวิตลดลงอย่างมากถึง 85% ในซาอุดีอาระเบีย จาก 184 ครั้งในปี 2562 เป็น 27 ครั้งในปี 2563 และมีการประหารชีวิตลดลง 55% ในอิรัก จาก 100 ครั้งในปี 2562 เป็น 45 ครั้งในปี 2563 ทั้งยังมีการประหารชีวิตลดลงเล็กน้อยในอิหร่าน (251 ครั้งในปี 2562 เป็น 246 ครั้งในปี 2563) และเยเมน (7 ครั้งในปี 2562 เป็น 5 ครั้งในปี 2563) อย่างไรก็ดี ประเทศอียิปต์กลับสวนทางกับกระแสการประหารชีวิต โดยมีการประหารชีวิตเพิ่มขึ้นสามเท่าจาก 32 ครั้งในปี 2562 เป็น 107 ครั้งในปี 2563 และแซงหน้าซาอุดีอาระเบียในฐานะประเทศที่มีการประหารชีวิตมากสุดเป็นอันดับสองของภูมิภาค โอมานและกาตาร์ได้รื้อฟื้นการประหารชีวิต และได้ประหารชีวิตบุคคลเป็นครั้งแรกในรอบหลายปี เช่นเดียวกับปี 2562 แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลไม่สามารถรวบรวมข้อมูลการประหารชีวิตที่เกิดขึ้นในซีเรียในปี 2563 ได้ แต่ไม่มีข้อมูลมากพอที่จะระบุตัวเลขขั้นต่ำได้อย่างน่าเชื่อถือ อิหร่านยังคงเป็นประเทศที่มีการประหารชีวิตมากสุดในตะวันออกกลางและแอฟริกาเหนือ โดยมีสัดส่วนการประหารชีวิต 56% ของภูมิภาค สองประเทศ ได้แก่ อิหร่านและอียิปต์ มีการประหารชีวิตบุคคลรวมกันถึง 81% ของภูมิภาค

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลมีข้อมูลการใช้โทษประหารชีวิตทั้งภูมิภาค ยกเว้นในอิสราเอล ซึ่งเป็นประเทศที่ยกเลิกโทษประหารชีวิตสำหรับความผิดอาญาทั่วไปเท่านั้น[119] และโอมาน เปรียบเทียบกับปีที่ผ่านมา จำนวนการใช้โทษประหารชีวตเพิ่มขึ้นอย่างมากในเยเมน (จาก 55 เป็น 269) ลิเบีย (จาก 0 เป็น 17) และปาเลสไตน์ (รัฐ) (จาก 4 เป็น 17) โดยลดลงในอียิปต์ (จาก 435 เป็น 264)

ประเทศซึ่งมีข้อมูลว่าได้ประหารชีวิตในตะวันออกกลางและแอฟริกาเหนือ (2554-2563)

พัฒนาการสำคัญของหลายประเทศ

มีการกำหนดโทษประหารชีวิตอย่างน้อยหนึ่งครั้งใน**แอลจีเรีย** ในเดือนมกราคม ศาลอาญาแห่งกรุงแอนนาบาได้ลงโทษประหารชีวิตชายหนึ่งคนจากการสังหารอดีตภรรยา[120] ในเดือนพฤษภาคม ทางการได้เปิดเผยร่างรัฐธรรมนูญใหม่[121] มาตรา 38 ของร่างรัฐธรรมนูญนี้กำหนดว่า "สิทธิที่จะมีชีวิตรอดเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของบุคคล และไม่ควรถูกพรากไปโดยพลการ" มาตรานี้ไม่ได้ให้การ

---

[119] ประเทศต่าง ๆ ที่มีกฎหมายซึ่งกำหนดให้ใช้โทษประหารชีวิตเฉพาะความผิดที่เป็นข้อยกเว้นตามกฎหมายทหาร หรือความผิดในสภาพการณ์ที่เป็นข้อยกเว้น

[120] L'Expression, "Il a tué sa femme dans la cour d'une école à Annaba Peine de mort pour l'ex-mari", 11 มกราคม 2563, lexpressiondz.com/nationale/peine-de-mort-pour-l-ex-mari-325948

[121] แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล "ร่างรัฐธรรมนูญแอลจีเรีย: ข้อกังวลด้านสิทธิมนุษยชน" (Index: MDE 28/2601/2020), 25 มิถุนายน 2563, amnesty.org/en/documents/mde28/2601/2020/en/

คุ้มครองอย่างเต็มที่ต่อสิทธิที่จะมีชีวิตรอด และยังคงอนุญาตให้มีการใช้โทษประหารชีวิตตามที่บัญญัติในกฎหมาย

ใน**บาห์เรน** ศาลอุทธรณ์พิพากษายืนคำสั่งให้ประหารชีวิตโมฮัมหมัด รามาทาน (Mohamed Ramadhan) และฮุสเซน มูซา (Hussain Moosa)ในเดือนกรกฎาคม แม้มีหลักฐานว่าเขาถูกทรมานระหว่างการสอบปากคำ[122] ศาลตัดสินว่าชายทั้งสองคนมีความผิดฐานสังหารเจ้าหน้าที่ตำรวจหนึ่งนายเมื่อปี 2557 ภายหลังการพิจารณาที่ไม่เป็นธรรมอย่างยิ่ง ต่อมามีการสั่งให้ไต่สวนใหม่ต่อคำพิพากษาให้ประหารชีวิตเขาเมื่อปี 2558 ภายหลังพบว่ามีรายงานทางการแพทย์ที่ยืนยันว่าพวกเขาถูกทรมาน และมีการส่งมอบเป็นหลักฐานให้กรมสอบสวนคดีพิเศษที่อยู่ภายใต้กระทรวงสาธารณสุข ชายทั้งสองคนต่างใช้สิทธิอุทธรณ์คดีจนหมดสิ้นแล้ว และเสี่ยงที่จะถูกประหารชีวิต

ใน**อียิปต์** จำนวนการประหารชีวิตเพิ่มขึ้นอย่างมาก โดยแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลมีข้อมูลการประหารชีวิตเกิดขึ้น 107 ครั้ง สูงกว่าเดิมกว่าสามเท่า เมื่อเทียบกับการประหารชีวิต 32 ครั้งในปี 2562 มีผู้ชายอย่างน้อย 23 ที่ถูกประหารชีวิต ซึ่งต้องโทษในคดีเกี่ยวกับความรุนแรงทางการเมือง ภายหลังการพิจารณาที่ไม่เป็นธรรมอย่างยิ่ง เต็มไปด้วยข้อกล่าวหาว่ามีการบังคับให้ “รับสารภาพ” และมีการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่ร้ายแรงอื่น ๆ รวมทั้งการทรมานและการบังคับให้สูญหาย

เมื่อวันที่ 24 กุมภาพันธ์ ทางการได้ประหารชีวิตชายทั้งแปดคนในช่วงย่ำรุ่งที่เรือนจำบอร์จ เอล-อาหรับ ที่กรุงอเล็กซานเดรีย[123] ชายเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งของจำเลย 17 คนที่ถูกศาลสั่งประหารชีวิต ภายหลังการพิจารณาที่ไม่เป็นธรรมของศาลทหารเมื่อเดือนตุลาคม 2561 เป็นคดีเกี่ยวกับการโจมตีที่ร้ายแรงต่อโบสถ์สามแห่ง และด่านตรวจของตำรวจ ซึ่งส่งผลให้มีผู้เสียชีวิต 88 คน ตามเอกสารของศาล จำเลยหลายคนในคดีนี้แจ้งต่อพนักงานอัยการว่า พวกเขาได้ตกเป็นเหยื่อการบังคับให้สูญหายและการทรมาน แต่ที่ผ่านมาไม่มีการสอบสวนอย่างเป็นอิสระ ไม่ลำเอียง หรือเป็นผลต่อข้อกล่าวหาของพวกเขา

จำนวนการประหารชีวิตเพิ่มขึ้นอย่างมากในปีนี้ในช่วงเดือนตุลาคมและพฤศจิกายน เมื่อทางการประหารชีวิตบุคคลอย่างน้อย 57 คน รวมทั้งผู้ชาย 53 คนและผู้หญิงสี่คน[124] เป็นการประหารชีวิตภายหลังเหตุการณ์ที่เรือนจำโตรา ทางตอนใต้ของกรุงไคโรเมื่อวันที่ 23 กันยายน ซึ่งส่งผลให้นักโทษประหารชีวิตสี่คนและเจ้าหน้าที่กองกำลังความมั่นคงสี่นายถูกสังหาร เจ้าหน้าที่ระบุว่าความรุนแรงครั้งนี้เกิดขึ้นจากการพยายามหลบหนีของนักโทษ อย่างไรก็ดี ที่ผ่านมาไม่มีการ

---

[122] แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล “บาห์เรน: ชายสองคนที่ต้องโทษประหารชีวิตแพ้คดีในศาลอุทธรณ์ แม้จะถูกทรมานเพื่อบังคับให้ ‘รับสารภาพ’”, 13 กรกฎาคม 2563, amnesty.org/en/latest/news/2020/07/bahrain-two-men-facing-execution-lose-last-court-appeal-despite-torture-extracted-confessions

[123] แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล “อียิปต์: ชายแปดคนถูกสังหารในการประหารชีวิตหมู่ ”, 24 กุมภาพันธ์ 2563, amnesty.org/en/latest/news/2020/02/egypt-eight-men-put-to-death-in-mass-execution

[124] แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล “อียิปต์: การเพิ่มจำนวนการประหารชีวิตอย่างน่ากลัว เผยให้เห็นวิกฤตที่ลึกซึ้งด้านสิทธิมนุษยชน”, 2 ธันวาคม 2563, amnesty.org/en/latest/news/2020/12/egypt-chilling-rise-in-executions-reveals-depth-of-human-rights-crisis

สอบสวนเหตุการณ์นี้อย่างเป็นอิสระและโปร่งใส ในบรรดาบุคคลที่ศาลตัดสินว่ามีความผิดฐานฆ่าคนตายโดยเจตนาในคดีเกี่ยวกับความรุนแรงทางการเมือง 57 คน เป็นผู้ชาย 15 คน และผู้ชายอีก 38 คนกับผู้หญิงอีกสี่คนถูกสั่งประหารชีวิตในคดีฆ่าคนตายโดยเจตนาที่เป็นคดีทั่วไป ชายสองคนที่ถูกประหารชีวิตยังถูกศาลตัดสินว่ามีความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา ในวันที่ 3 ตุลาคม ทางการได้ประหารชีวิตชายสองคนในการพิจารณาคดีแบบกลุ่ม เป็นคดีที่รู้จักกันในชื่อ "เหตุการณ์ที่ห้องสมุดอเล็กซานเดรีย" ซึ่งเป็นเหตุการณ์เกี่ยวข้องกับความรุนแรงทางการเมืองที่เกิดขึ้นภายหลังจากทางการใช้กำลังปราบปรามผู้ชุมนุมที่ทำการชุมนุม ณ จัตุรัสราบาจนถึงขั้นเสียชีวิตเมื่อเดือนสิงหาคม 2556

ในวันที่ 4 ตุลาคม มีการประหารชีวิตชาย 10 คนที่มีความผิดในคดีที่รู้จักกันในชื่อ "Agnad Masr" ซึ่งเป็นเหตุการณ์การใช้ความรุนแรงต่อเจ้าหน้าที่และทรัพย์สินของราชการ จำเลยแจ้งต่อพนักงานอัยการของศาลฎีกาแผนกคดีความมั่นคงว่า พวกเขาได้ตกเป็นเหยื่อการบังคับให้สูญหายและการทรมาน อย่างไรก็ดี ไม่มีการสอบสวนตามคำร้องของพวกเขา ฆามาล ซากิ (Gamal Zaki) ชายคนหนึ่งที่ถูกประหารชีวิตมีภาพปรากฏในวีดิโอ "รับสารภาพ" ที่เผยแพร่ทางโซเชียลมีเดีย ก่อนการพิจารณาจะสิ้นสุดลง เท่ากับเป็นการละเมิดอย่างรุนแรงต่อสิทธิที่จะได้รับการพิจารณาคดีที่เป็นธรรมของเขา รวมทั้งสิทธิที่จะไม่ให้การอันเป็นปรปักษ์กับตนเอง และสิทธิที่จะได้รับการสันนิษฐานว่าเป็นผู้บริสุทธิ์ ชายอีกสามคนถูกประหารชีวิตเมื่อวันที่ 4 ตุลาคม หลังศาลตัดสินว่ามีความผิดในอีกคดีหนึ่งซึ่งเกี่ยวกับความรุนแรงทางการเมือง ภายหลังการใช้ความรุนแรงของเจ้าหน้าที่เพื่อสลายการชุมนุมที่จัตุรัสราบา

จำนวนการใช้โทษประหารชีวิตลดลงจาก 435 ครั้งในปี 2562 เป็น 264 ครั้งในปี 2563 ส่วนหนึ่งอาจเป็นผลมาจากการเข้าถึงข้อมูลที่จำกัดเกี่ยวกับนักโทษประหารชีวิตในคดีที่ไม่เกี่ยวข้องกับความรุนแรงทางการเมือง และเป็นเพราะการลดลงของจำนวนการไต่สวนแบบหมู่ ซึ่งมีการใช้โทษประหารชีวิตเมื่อเทียบกับปีที่ผ่าน ๆ มา และอาจเป็นผลมาจากการปิดศาลชั่วคราวและการชะลอการพิจารณาคดีเนื่องจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด – 19 ในวันที่ 2 มีนาคม ศาลอาญากรุงไคโรสั่งประหารชีวิตจำเลย 37 คนในข้อหาก่อการร้าย[125] ทั้ง 37 คนเป็นส่วนหนึ่งของผู้ที่ถูกสั่งฟ้องจาก 208 คนในข้อหาเกี่ยวกับการโจมตีด้วยอาวุธ 54 ครั้งระหว่างปี 2556 และ 2557 ในเดือนกรกฎาคม ศาลอุทธรณ์ (ศาลอุทธรณ์สูงสุด) พิพากษายืนคำสั่งให้ประหารชีวิตวาเอล ทาวาโดรส (Wael Tawadros) หรือที่รู้จักกันในชื่อบาทหลวงอิสซาเอีย (Father Isaiah) ซึ่งเป็นนักบวชที่ศาลตัดสินว่ามีความผิดฐานสังหารบิชอป อันบา เอปิฟาเนียส (Bishop Anba Epiphanius) เมื่อเดือนเมษายน 2562 ศาลสั่งประหารชีวิตวาเอล ทาวาโดรส ภายหลังการพิจารณาที่ไม่เป็นธรรมอย่างยิ่ง โดยศาลรับฟังแต่ "คำรับสารภาพ" ที่ได้มาจากการซ้อมทรมานเพื่อลงโทษเขา เขาถูกปฏิเสธไม่ให้ได้รับสิทธิในการสู้คดีอย่างเพียงพอ[126] กองกำลังความมั่นคงได้ทำการอุ้มหายวาเอล ทาวาโดรสระหว่างวันที่ 2 และ 28 สิงหาคม 2561 จากวิดีโอที่เป็น

---

[125] แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล "อียิปต์: ศาลสั่งประหารชีวิตจำเลย 37 คนในคดีก่อการร้ายหลังการไต่สวนที่ไม่เป็นธรรม ", 2 มีนาคม 2563, amnesty.org/en/latest/news/2020/03/egypt-death-sentences-against-37-convicted-of-terrorism-after-unfair-trial

[126] แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล "อียิปต์: การเพิ่มจำนวนการประหารชีวิตอย่างน่ากลัว เผยให้เห็นวิกฤตที่ลึกซึ้งด้านสิทธิมนุษยชน" 2 ธันวาคม 2563, amnesty.org/en/latest/news/2020/12/egypt-chilling-rise-in-executions-reveals-depth-of-human-rights-crisis

ด้อยแถลงของวาเอล ทาวาโดรสในศาล และจากการตรวจสอบของแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ในช่วงเวลาดังกล่าว กองกำลังความมั่นคงจับเขาถอดเสื้อผ้า บังคับให้เขาไปที่วัดที่มีการสังหารเกิดขึ้น และบอกให้เขาสวมชุดของพระ จากนั้นมีการทุบตีเขา ช็อตไฟฟ้า และบังคับให้ทำแผนประกอบคำรับสารภาพโดยมีการถ่ายภาพไว้ วาเอล ทาวาโดรสบอกว่าเมื่อผู้พิพากษาสั่งให้นำตัวเขาไปโรงพยาบาลเพื่อตรวจสุขภาพ เจ้าหน้าที่สั่งให้แพทย์ลงข้อมูลเท็จระบุว่าเขามีร่างกายปรกติดี

อิหร่านได้ประหารชีวิตอย่างน้อย 246 ครั้ง โดยจำนวนการประหารชีวิตยังคงลดลงกว่าเดิมก่อนที่การแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติต่อต้านยาเสพติดจะมีผลบังคับใช้ในเดือนพฤศจิกายน 2560 ซึ่งส่งผลให้จำนวนผู้ที่ถูกศาลสั่งประหารชีวิตและผู้ที่ถูกประหารชีวิตในคดียาเสพติดลดลง จากการประหารชีวิตทั้งหมด 246 ครั้งตามข้อมูลของแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล 194 ครั้งเป็นการประหารในคดีฆ่าคนตายโดยเจตนา 23 ครั้งในคดียาเสพติด 12 ครั้งในคดีข่มขืนกระทำชำเรา และสี่ครั้งในคดี "การลุกฮือโดยใช้อาวุธเพื่อต่อต้านรัฐ" (*baghi*) ห้าครั้งในคดี "แสดงความเป็นปรปักษ์ต่อพระเจ้า" (*moharebeh*) สองครั้งในคดีฆ่าคนตายโดยเจตนาและข่มขืนกระทำชำเรา สองครั้งในคดีจารกรรมข้อมูล สองครั้งในคดีที่ไม่ทราบความผิด หนึ่งครั้งจาก "การแพร่กระจายการทุจริตในโลก" (*efsad f'il arz*) และหนึ่งครั้งในคดีเกี่ยวกับการดื่มสุรา[127] การประหารชีวิตครั้งหนึ่งเกิดขึ้นต่อหน้าสาธารณะ และมีผู้หญิงเก้าคนถูกประหารชีวิต

การแขวนคอและการยิงเป้ายังเป็นวิธีประหารชีวิตที่มีการใช้ในปีนี้[128] แม้ว่าประมวลกฎหมายอาญาในหลักกฎหมายอิสลามกำหนดให้ใช้การขว้างหิน แต่แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลไม่พบว่ามีการใช้วิธีประหารชีวิตด้วยการขว้างก้อนหินในปีนี้

ยังคงมีกฎหมายให้ใช้โทษประหารชีวิตกับผู้ที่มีพฤติกรรมในการมีเพศสัมพันธ์กับเพศเดียวกันด้วยความยินยอม และการมีเพศสัมพันธ์นอกสมรส ความผิดด้านยาเสพติดบางประเภท และความผิดที่มีเนื้อหากำกวม อย่างเช่น "ดูหมิ่นศาสดา" "แสดงความเป็นปรปักษ์ต่อพระเจ้า" และ "การแพร่กระจายการทุจริตในโลก"

มีการใช้โทษประหารชีวิตมากขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือในการปราบปรามทางการเมืองต่อผู้เห็นต่าง ผู้ชุมนุม และสมาชิกชนกลุ่มน้อยทางชาติพันธุ์

ในเดือนธันวาคม ราวโฮลาห์ ซาม (Ruhollah Zam) นักข่าวที่เห็นต่างจากรัฐถูกประหารชีวิต เนื่องจากมีความเกี่ยวข้องกับสำนักข่าวอาหมัด นิวส์ ซึ่งเป็นสื่อโซเชียลมีเดียที่ต่อต้านกระแสหลัก[129] ราวโฮลาห์ ซามซึ่งได้หลบหนีออกจากอิหร่านภายหลังการชุมนุมหลังการเลือกตั้ง

---

[127] ตามประมวลกฎหมายอาญาในหลักกฎหมายอิสลาม การดื่มสุรามีโทษถูกเฆี่ยน 80 ครั้ง และหากบุคคลเดียวกันถูกตัดสินว่ามีความผิดและกำหนดโทษสามครั้ง ในการลงโทษครั้งที่สี่จะเปลี่ยนเป็นการประหารชีวิต

[128] นับเป็นครั้งแรกตั้งแต่ทศวรรษ 1980 ซึ่งเรามีข้อมูลการยิงเป้าเพื่อประหารชีวิตในอิหร่าน

[129] แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล "อิหร่าน: การประหารชีวิตราวโฮลาห์ ซาม 'กระทบร้ายแรง' ต่อเสรีภาพในการแสดงออก", 12 ธันวาคม 2563, amnesty.org/en/latest/news/2020/12/iran-execution-of-journalist-rouhollah-zam-a-deadly-blow-to-freedom-of-expression

เมื่อปี 2552 ถูกลักพาตัวระหว่างไปเยือนอิรักในเดือนตุลาคม 2562 และถูกนำตัวกลับมาที่อิหร่าน เขาถูกควบคุมตัวโดยไม่สามารถติดต่อกับครอบครัวหรือทนายความเป็นเวลาเก้าเดือน และหลังจากนั้นเขาได้รับอนุญาตให้ได้พบเฉพาะกับทนายความที่ศาลแต่งตั้งให้ โดยจะต้องมีเจ้าหน้าที่หน่วยข่าวกรองและความมั่นคงประกบตัวอยู่ด้วย ในเดือนมิถุนายน ภายหลังการพิจารณาที่ไม่เป็นธรรมอย่างยิ่ง ศาลปฏิวัติสาขาที่ 15 ณ กรุงเตหะราน ได้ตัดสินประหารชีวิตเขาในข้อหา "การแพร่กระจายการทุจริตในโลก" สืบเนื่องจากสำนักข่าวอาหมัด นิวส์ ซึ่งเป็นช่องข่าวในแอปพลิเคชันเทเลแกรม และมีผู้ติดตามกว่าหนึ่งล้านคน มีการเผยแพร่วีดิโอการชุมนุม และข้อมูลเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ซึ่งมีส่วนร่วมในการทุจริต ทางการอ้างถึงการให้ข่าวต่อสาธารณะ และในเอกสารที่เสนอต่อศาลว่า การทำงานสื่อของเขาเกี่ยวข้องกับ "การจารกรรมข้อมูล" ให้กับอิสราเอลและฝรั่งเศส "การร่วมมือกับสหรัฐอเมริกาซึ่งเป็นอริราชศัตรู" "อาชญากรรมต่อความมั่นคงแห่งชาติ" และ "การเผยแพร่คำโฆษณาชวนเชื่อเพื่อต่อต้านระบบ"

ทางการแจ้งข้อหาทางอาญาที่มีเนื้อหากำกวมและกว้างขวางต่อผู้ชุมนุม รวมทั้งข้อหาที่มีโทษประหารชีวิต ผู้ชุมนุมจำนวนมากถูกจับกุมเนื่องจากเกี่ยวข้องกับการชุมนุมในเดือนพฤศจิกายน 2562 และถูกดำเนินคดีในข้อหา "แสดงความเป็นปรปักษ์ต่อพระเจ้า" "การแพร่กระจายการทุจริตในโลก" หรือ "การลุกฮือโดยใช้อาวุธเพื่อต่อต้านรัฐ" หลายคนถูกสั่งประหารชีวิตภายหลังการพิจารณาที่ไม่เป็นธรรม ซึ่งศาลรับฟัง "คำรับสารภาพ" ที่ได้มาจากการทรมาน[130]

ในเดือนกุมภาพันธ์ ศาลปฏิวัติสาขาที่ 15 ณ กรุงเตหะรานตัดสินว่า อาเมียร์ฮุสเซน โมราดี (Amirhossein Moradi) โมฮัมหมัด ราจาบี (Mohammad Rajabi) และ ซาอิด ทามจิดี (Saeed Tamjidi) มีความผิดในหลายข้อหา รวมทั้ง "แสดงความเป็นปรปักษ์ต่อพระเจ้า" (*moharebeh*) จากการวางเพลิงในระหว่างการชุมนุมเมื่อเดือนพฤศจิกายน 2562[131] ศาลสั่งประหารชีวิตพวกเขาภายหลังการพิจารณาที่ไม่เป็นธรรมอย่างยิ่ง โดยพวกเขาไม่มีโอกาสเข้าถึงทนายความในชั้นการสอบสวน และระบุว่าถูกซ้อมทรมาน อาเมียร์ฮุสเซน โมราดีบอกว่าเขาถูกซ้อมทรมานเพื่อให้ "รับสารภาพ" ซึ่งมีการนำไปเผยแพร่ทางโทรทัศน์ของรัฐ และใช้เป็นหลักฐานเพื่อลงโทษพวกเขา ในเดือนธันวาคม ศาลฎีกาได้ยกเลิกคำตัดสินประหารชีวิตในระหว่างการทบทวนคดีนี้ และสั่งให้ศาลชั้นต้นไต่สวนใหม่

เมื่อวันที่ 5 สิงหาคม มอสตาฟา ซาเลฮี (Mostafa Salehi) ผู้ชุมนุมที่ถูกประหารชีวิตที่เรือนจำในจังหวัดเอสฟาฮาน แม้มีข้อกังวลร้ายแรงเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิที่จะได้รับการพิจารณาคดีที่เป็นธรรมของเขา รวมทั้งการปฏิเสธไม่ให้เข้าถึงทนายความในชั้นสอบสวน มอสตาฟา ซาเลฮี ซึ่งยืนยันว่าเป็นผู้บริสุทธิ์ ถูกศาลสั่งประหารชีวิตเนื่องจากการสังหารกองกำลังความมั่นคงหนึ่งนาย ในระหว่างการชุมนุมทั่วประเทศที่เกิดขึ้นในช่วงเดือนธันวาคม 2560 และมกราคม 2561

---

[130] แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล *อิหร่าน: ย่ำยีความเป็นมนุษย์ - การจับกุมหมู่ การบังคับให้สูญหาย และการทรมานนับตั้งแต่การประท้วงเมื่อเดือนพฤศจิกายน 2562 ในอิหร่าน* (Index: MDE 13/2891/2020), 2 กันยายน 2563, amnesty.org/en/documents/mde13/2891/2020/en

[131] แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล "อิหร่าน: นักโทษสามคนเสี่ยงจะถูกประหารชีวิต " (Index: MDE 13/1888/2020), 28 กุมภาพันธ์ 2563, amnesty.org/en/documents/mde13/1888/2020/en/#:~:text=Amirhossein%20Moradi%2C%20Mohammad%20Rajabi%20and,Their%20trial%20was%20grossly%20unfair

ผู้ที่ถูกประหารชีวิตในปีนี้บางส่วนเป็นสมาชิกของชนกลุ่มน้อยชาวเคิร์ดและบาลูชี ผู้ถูกประหารชีวิตเก้าคนมีเชื้อสายบาลูชี และอีก 11 คนมีเชื้อสายเคิร์ด

เฮดายัต อับโดลาพัวร์ (Hedayat abdollahpour)

↑ เฮดายัต อับโดลาพัวร์ © ภาพส่วนบุคคล

เฮดายัต อับโดลาพัวร์ นักโทษชาวเคิร์ดอยู่ในแดนประหารมาตั้งแต่ปี 2560 ต่อมาได้ถูกประหารชีวิตแบบลับ[132] ทางการไม่ส่งศพเขาคืนให้กับครอบครัว และปฏิเสธที่จะบอกว่าซากศพของเขาอยู่ที่ไหน เขาถูกศาลสั่งประหารชีวิตในปี 2560 ภายหลังการพิจารณาที่ไม่เป็นธรรมอย่างยิ่ง หลังเหตุการณ์ปะทะที่มีการใช้กำลังอาวุธระหว่างกองกำลังปฏิวัติกับสมาชิกพรรคประชาธิปไตยชาวเคิร์ดแห่งอิหร่าน (KDPI) เมื่อปี 2559 เมื่อวันที่ 9 พฤษภาคม เขาถูกส่งตัวจากเรือนจำกลางกรุงอูรูเมห์ จังหวัดอาเซอร์ไบจันตะวันตก ไปยังสถานที่ซึ่งไม่เปิดเผยชื่อ ในช่วงอีกหลายสัปดาห์ต่อมา ทางการไม่ยอมบอกให้ครอบครัวและทนายความของเขาทราบถึงชะตากรรมและที่อยู่ของเขา

ในวันที่ 24 มิถุนายน ครอบครัวได้รับใบมรณบัตรที่ทางสำนักงานองค์กรทะเบียนพลเรือนแห่งชาติ ที่เมืองออชนาวี จังหวัดอาเซอร์ไบจันตะวันตก ได้ออกให้ซึ่งระบุว่าเขาได้ "เสียชีวิต" ที่เมืองอูรูเมห์เมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม โดยเป็นผลมาจาก "ถูกตีด้วยวัตถุแข็งหรือแหลมคมบริเวณศีรษะ" แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลเชื่อว่าเป็นข้อมูลที่สอดคล้องกับข้อกล่าวหาของพรรค KDPI ภายหลังการลักพาตัวเขาไปว่า เขาถูกยิงเป้าที่ฐานทัพของกองกำลังปฏิวัติที่จังหวัดออชนาวี ในวันที่ 10 มิถุนายน ผู้อำนวยการศูนย์ประหารชีวิตในกรุงอูรุเมห์แจ้งต่อครอบครัวของเขาว่า เขาถูกประหารชีวิตที่เมืองออชนาวีหลายสัปดาห์ก่อน

ประเทศอิหร่านมีการใช้โทษประหารชีวิตต่อผู้มีอายุต่ำกว่า 18 ปี ขณะที่กระทำความผิด ซึ่งขัดแย้งกับกฎหมายระหว่างประเทศ ที่ห้ามอย่างสิ้นเชิงไม่ให้ใช้โทษประหารชีวิตในลักษณะเช่นนี้[133] ตามประมวลกฎหมายอาญาในหลักกฎหมายอิสลาม อนุญาตให้กำหนดโทษประหารชีวิตกับเด็กผู้ชายที่มีอายุเกินกว่า 15 ปีตามปฏิทินจันทรคติ และผู้หญิงที่มีอายุเกินกว่าเก้าปีตามปฏิทินจันทรคติ ซึ่งศาลตัดสินว่ามีความผิดฐานฆ่าคนตายโดยเจตนา และความผิดที่มีโทษประหารชีวิตอื่น ๆ ในลักษณะเดียวกับการกำหนดโทษต่อผู้ใหญ่ กฎหมายอนุญาตให้ผู้พิพากษาใช้ดุลยพินิจเพื่อ

---

132 แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล "อิหร่าน: นักโทษที่เป็นเหยื่อการอุ้มหาย อาจถูกประหารชีวิตด้วยการยิงเป้า", 30 มิถุนายน 2563, amnesty.org/en/latest/news/2020/06/iran-forcibly-disappeared-prisoner-feared-executed-by-firing-squad

133 ในฐานะรัฐภาคีของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กและกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง อิหร่านมีพันธกรณีตามกฎหมายที่จะต้องปฏิบัติต่อบุคคลอายุต่ำกว่า 18 ปีเหมือนเป็นเด็ก และประกันว่าจะไม่ได้รับโทษประหารชีวิต

เปลี่ยนโทษเป็นอย่างอื่น หากเห็นว่ามีข้อน่าสงสัยว่าจำเลยมีความเข้าใจต่อลักษณะการกระทำผิดหรือผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นหรือไม่ หรือจำเลยมี "การเติบโตภายในและความมีวุฒิภาวะ" อย่างเต็มที่ (*roshd va kamal-e aghli*) ในขณะที่กระทำความผิดหรือไม่ ในช่วงปีนี้ แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลพบว่ามีข้อมูลการประหารชีวิตสามคนได้แก่ มาจิต เอสมาซาเดห์ (Majid Esmailzadeh) โมฮัมหมัด ฮัสซัน ราซาอี (Mohammad Hassan Rezaiee) และ ชายัน ซาอิดพัวร์ (Shayan Saeedpour) ซึ่งต่างมีอายุต่ำกว่า 18 ปีขณะที่กระทำความผิด

ในวันที่ 21 เมษายน ชายัน ซาอิดพัวร์ อายุ 21 ปี ถูกประหารชีวิตที่เรือนจำกลางในเมืองซักเขซ จังหวัดเคิร์ดดิสถาน[134] ศาลอาญาจังหวัดเคิร์ดดิสถานลงโทษประหารชีวิตเขาในเดือนตุลาคม 2561 หลังพบว่าเขามีความผิดข้อหาฆ่าคนตายโดยเจตนา สืบเนื่องจากการแทงชายคนหนึ่งจนเสียชีวิตระหว่างที่ทะเลาะกันในเดือนสิงหาคม 2558 ในขณะนั้น ชายัน ซาอิดพัวร์มีอายุ 17 ปี ชายัน ซาอิดพัวร์มีความบกพร่องทางจิตใจอย่างรุนแรง และที่ผ่านมาแพทย์วินิจฉัยว่ามีความผิดปรกติในการควบคุมอารมณ์ของตนเองก่อนจะถูกจับกุม แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลทราบว่าทางองค์กรนิติเวช ซึ่งเป็นหน่วยงานนิติวิทยาศาสตร์ของรัฐ ได้ให้การต่อศาลชั้นต้นว่าชายัน ซาอิดพัวร์บรรลุ "การเติบโตภายในและความมีวุฒิภาวะ" ในขณะที่กระทำความผิด และ "สามารถแยกแยะผิดถูกชั่วดีได้" ซึ่งทางทนายความและครอบครัวได้โต้แย้งผลการประเมินเช่นนี้ ทนายความแสดงข้อกังวลว่าศาลชั้นต้นไม่รับฟังผลการวินิจฉัยทางการแพทย์ต่อเขาอย่างเพียงพอ

โมฮัมหมัด ฮัสซัน ราซาอี

↑ โมฮัมหมัด ฮัสซัน ราซาอี
© ภาพส่วนบุคคล

ในวันที่ 31 ธันวาคม โมฮัมหมัด ฮัสซัน ราซาอีถูกประหารชีวิตที่เรือนจำราคัน ที่เมืองราชต์ จังหวัดฆีลัน หลังตกเป็นนักโทษประหารชีวิตกว่า 12 ปี[135] เขามีอายุ 16 ปีขณะถูกจับกุมในปี 2550 สืบเนื่องจากการแทงผู้ชายคนหนึ่งจนเสียชีวิตระหว่างการทะเลาะวิวาทระหว่างกลุ่ม การพิจารณาของเขาขาดความเป็นธรรมอย่างยิ่ง หน่วยงานสอบสวนคดีนี้รวมถึงสำนักงานตำรวจแห่งอิหร่าน *(agahi)* ที่จังหวัดบันดาร์-อีอันซาลี ได้ควบคุมตัวเขาไว้โดยขังเดี่ยวเป็นเวลานาน ไม่ให้เข้าถึงครอบครัวหรือญาติ จากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ ทางการได้ซ้อมทรมานเขาอย่างต่อเนื่องเพื่อบังคับให้ "รับสารภาพ" ทั้งการใช้ไม้ทุบตี การเตะและต่อยเขา การใช้สายยางเฆี่ยนตีเขา ในระหว่างการไต่สวนของศาลอาญาที่จังหวัดฆีลันในเดือนตุลาคม 2551 ศาลรับฟัง "คำรับสารภาพ" ที่เกิดจากการบังคับและสั่งลงโทษประหารชีวิตเขา แม้ว่าเขาจะปฏิเสธคำรับสารภาพดังกล่าวระหว่างอยู่ในศาล และบอกว่าเป็นผลมาจากการซ้อมทรมาน

[134] แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล "อิหร่าน: การประหารชีวิตชายหนุ่ม 'เป็นการแก้แค้นและความทารุณ'", 21 เมษายน 2563, amnesty.org/en/latest/news/2020/04/iran-execution-of-young-man-vengeful-and-cruel

[135] แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล "อิหร่าน: การประหารชีวิตชายหนุ่มที่ถูกจับกุมขณะเป็นเด็ก เป็นการละเมิดสิทธิที่จะมีชีวิตรอดอย่างเลวร้าย " (Index: MDE 13/3478/2020), 31 ธันวาคม 2563, amnesty.org/en/documents/mde13/3478/2020/en

ทางการได้ประหารชีวิตบุคคลบางส่วน โดยไม่แจ้งให้พวกเขาทราบล่วงหน้า หรือไม่ได้แจ้งให้ครอบครัวหรือทนายความของผู้ถูกประหารชีวิตทราบล่วงหน้า ทั้งที่เป็นข้อกำหนดตามกฎหมายอิหร่าน ยกตัวอย่างเช่น ทางการได้ทำการประหารชีวิตแบบลับต่อนาวิด อัฟคารี (Navid Afkari) ซึ่งเป็นนักมวยปล้ำ เมื่อวันที่ 12 กันยายน โดยไม่แจ้งให้ตัวเขา ครอบครัว หรือทนายความทราบล่วงหน้า[136] เขาถูกศาลตัดสินประหารชีวิตในสองกรรม กรรมแรก ศาลอาญาสั่งประหารชีวิตเขาตามหลัก "ตาต่อตา ฟันต่อฟัน" (*qesas*) และกรรมที่สองศาลปฏิวัติลงโทษเขาในฐานะ "แสดงความเป็นปรปักษ์ต่อพระเจ้า" (*moharebeh*) ทั้งสองกรรมเกี่ยวข้องกับการสังหารเจ้าหน้าที่ฝ่ายข่าวกรอง ซึ่งเกิดเหตุเมื่อวันที่ 2 สิงหาคม 2561 ที่เมืองชีราซระหว่างการชุมนุม และเขาปฏิเสธว่าไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง การพิจารณาคดีของเขาไม่เป็นธรรมอย่างยิ่ง และเขาถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนหลายประการ รวมทั้งการถูกบังคับให้สูญหาย การทรมานและการปฏิบัติที่โหดร้าย ซึ่งนำไปสู่ "คำรับสารภาพ" แบบบังคับ และการปฏิเสธไม่ให้เข้าถึงทนายความในชั้นสอบสวน

ในปีนี้มีการกำหนดโทษประหารชีวิตใน**อิหร่าน** อย่างไรก็ดี สืบเนื่องจากการขาดความโปร่งใสของหน่วยงานที่ใช้โทษประหารชีวิตและข้อมูลที่ไม่เพียงพอ แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลไม่สามารถระบุจำนวนโทษประหารชีวิตขั้นต่ำที่น่าเชื่อถือได้

ในเดือนตุลาคม ศาลฎีกาได้กลับคำตัดสินประหารชีวิตของบาร์ซัน นาซโรลาซาเดห์ (Barzan Nasrollahzedeh)ซึ่งถูกศาลตัดสินประหารชีวิตในปี 2556 สำหรับความผิดที่เกิดขึ้นเมื่อปี 2553 ขณะที่เขามีอายุ 17 ปี[137] ศาลฎีกาได้เปลี่ยนเป็นโทษจำคุกแทน และเขาได้รับการปล่อยตัวเมื่อเดือนตุลาคม หลังทางการมองว่าใช้โทษจนเสร็จสิ้นแล้ว

ใน**อิรัก** ทางการได้ประหารชีวิตหมู่จำนวน 21 คนเมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน ทั้งนี้รวมถึงบุคคลที่ถูกกล่าวหาว่าเกี่ยวข้องกับกลุ่มติดอาวุธที่เรียกตนเองว่า "รัฐอิสลาม" และศาลตัดสินว่ามีความผิดข้อหาก่อการร้าย[138] ศาลอุทธรณ์แห่งเมืองเออร์บิลพิพากษายืนคำสั่งโทษประหารชีวิตของอับดุลราห์มัน อาร์ (Abdulrahman Aar) (หรือรู้จักกันในชื่อเมห์เหม็ด เบสสิกซิส: Mehmed Besiksiz) ในวันที่ 23 กันยายน อับดุลราห์มัน อาร์เป็นพลเมืองของตุรกีเชื้อสายเคิร์ด เขาได้ถูกจับกุมพร้อมกับบุคคลอื่นอีกหลายคนที่เมืองเออร์บิล เมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2562 โดยสำนักงานต่อต้านการก่อการร้าย ของรัฐบาลภูมิภาคเคิร์ดดิสถาน สืบเนื่องจากการสังหารนักการทูตชาวตุรกี และสืบเนื่องจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด – 19 จึงมีการปิดศาลเป็นเวลาหลายเดือนในปีนี้

---

[136] แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล "อิหร่าน: การประหารชีวิตแบบลับต่อนาวิด อัฟคารี เป็น 'การละเมิดความยุติธรรม'", 12 กันยายน 2563, amnesty.org/en/latest/news/2020/09/iran-secret-execution-of-wrestler-navid-afkari-a-travesty-of-justice

[137] แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล "อิหร่าน: ยุติการประหารชีวิตที่กำลังเกิดขึ้นกับนักโทษสามคนที่ถูกจับขณะเป็นวัยรุ่น ", 22 กุมภาพันธ์ 2562, amnesty.org/en/latest/news/2019/02/iran-stop-imminent-execution-of-three-prisoners-arrested-as-teenagers

[138] แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล "อิรัก: การประหารหมู่ 21 คนเป็นเรื่องที่น่าโกรธเคือง ", 17 พฤศจิกายน 2563, amnesty.org/en/latest/news/2020/11/iraq-mass-execution-of-21-individuals-is-an-outrage

ใน**คูเวต** มีข้อมูลการเปลี่ยนโทษห้าครั้ง ศาลอุทธรณ์ได้เปลี่ยนโทษประหารชีวิตสองครั้งให้เป็นโทษจำคุกตลอดชีวิตในเดือนกุมภาพันธ์[139] ในเดือนกรกฎาคม ศาลได้เปลี่ยนโทษประหารชีวิตให้กับพี่น้องผู้ชายสามคน คนหนึ่งเปลี่ยนให้เป็นโทษจำคุกตลอดชีวิต และอีกสองคนเป็นโทษจำคุก 10 ปี[140]

ศาลอุทธรณ์แห่ง**เลบานอน**ได้ยกเลิกโทษประหารชีวิตในหนึ่งคดีในเดือนกุมภาพันธ์ และสั่งให้มีการไต่สวนในเดือนมีนาคม[141] จนถึงสิ้นปี ยังไม่มีข้อมูลชัดเจนเกี่ยวกับสถานะของคดีนี้

ใน**โมร็อคโค/ซาฮาราตะวันตก** กษัตริย์โมฮัมหมัดที่สี่ (VI) ได้เปลี่ยนโทษประหารชีวิตเป็นโทษจำคุกตลอดชีวิตในโอกาสวันบรมราชาภิเษก[142]

รัฐบาล**โอมาน** แจ้งต่อแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลว่า ได้ประหารชีวิตบุคคลสี่คน เป็นชายสามคนและหญิงหนึ่งคน เมื่อวันที่ 30 ธันวาคม ในข้อหาฆ่าคนตายโดยเจตนา แต่ไม่มีการกำหนดโทษประหารชีวิตใหม่ และไม่มีการพระราชทานอภัยโทษ โดยศาลอุทธรณ์ได้เปลี่ยนโทษประหารชีวิตเป็นโทษจำคุกตลอดชีวิตและโทษปรับ เมื่อเดือนกรกฎาคมในสองคดี รัฐบาลชี้แจงว่า บุคคลทั้งสี่ที่ถูกประหารชีวิต ถูกศาลตัดสินประหารชีวิตตามมาตรา 237 ของประมวลกฎหมายอาญาช่วงหลายปีก่อนปี 2563 และมีการเปลี่ยนโทษให้กับนักโทษสองคนในคดียาเสพติด ในปี 2562 รัฐบาลอธิบายเพิ่มเติมว่า การแพร่ระบาดของโรคโควิด – 19 ไม่ได้ส่งผลกระทบต่อกระบวนการใด ๆ เกี่ยวกับโทษประหารชีวิต และไม่มีนักโทษประหารชีวิตคนใดที่เสียชีวิตจากอาการของโรคโควิด – 19 การประหารชีวิตในโอมาน ถือเป็นการรื้อฟื้นการใช้โทษประหารชีวิตขึ้นมาใหม่ โดยก่อนหน้านี้ มีการประหารชีวิตที่เกิดขึ้นในปี 2558

ในเดือนตุลาคม สมเด็จพระราชาธิบดีสุลต่านฮัยษัม บิน ฏอริก อัสซะอีด (His Majesty Sultan Hatitham Bin Tarik) ได้ประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาหมายเลข 120/2020 เพื่อแก้ไขเพิ่มเติมบางมาตราของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งส่งผลกระทบต่อการใช้โทษประหารชีวิตในประเทศ มาตรา (1) ของกฎหมายนี้กำหนดว่า "ศาลอาญาจะไม่วินิจฉัยให้ประหารชีวิต เว้นแต่มีการออกเสียงเป็นเอกฉันท์อย่างเต็มที่ ก่อนจะมีคำวินิจฉัยดังกล่าว ศาลอาญาต้องส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องให้กับคณะกรรมการที่จัดตั้งขึ้นตามคำสั่งของสมเด็จพระราชาธิบดีสุลต่าน โดยคณะกรรมการจะมีประธานเป็นที่ปรึกษาแก่สุลต่านในเรื่องศาสนา หรือผู้ช่วยของเขา รวมทั้งมีสมาชิกสองคนซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญ และได้รับการเสนอชื่อจากประธานคณะกรรมการ เพื่อให้

---

[139] Al-Anbaa, "ยกเลิกการประหารชีวิตพลเมืองสองคนที่ลักพาตัวพลเมืองอีกคนหนึ่งจากเมืองซัลมียา และการทำร้ายเธอที่เมืองจาบรียา ", 24 กุมภาพันธ์ 2563, alanba.com.kw/ar/kuwait-news/incidents-issues/952843/24-02-2020

[140] Al-Anbaa, "ศาลอุทธรณ์ยกเลิกการประหารชีวิตพี่น้องผู้ชายสามคน ซึ่งแก้แค้นฆาตกรที่ฆ่าพี่ชายตนเอง", 13 กรกฎาคม 2563, nabd.com/s/74991032-ab3f21/

[141] Middle East Monitor, "เลบานอนกลับคำตัดสินประหารชีวิตคนร้ายคดีข่มขืนและฆ่า", 21 กุมภาพันธ์ 2563, middleeastmonitor.com/20200221-lebanon-overturns-death-sentence-of-rapist-murderer

[142] Morocco World News, "วันบรมราชาภิเษก: กษัตริย์มูฮัมหมัดที่สี่ (VI) พระราชทานอภัยโทษนักโทษ 1,446 คน", 29 กรกฎาคม 2562, moroccoworldnews.com/2020/07/312957/throne-day-king-mohammed-vi-offers-royal-pardon-to-1446-convicts

ความเห็นจากมุมมองของกฎหมายอิสลาม กรณีที่คณะกรรมการไม่ได้แสดงความเห็นต่อศาลภายในระยะเวลา 60 วัน ศาลจะเดินหน้ามีคำวินิจฉัยในคดี กรณีที่ไม่มีเสียงเป็นเอกฉันท์ในการกำหนดโทษประหารชีวิต ให้นำโทษจำคุกตลอดชีวิตมาใช้แทน"[143]

กาตาร์ ได้รื้อฟื้นการประหารชีวิตเมื่อเดือนพฤษภาคม โดยเป็นการประหารชีวิตอานิล เชาดารี (Anil Chaudhary) พลเมืองชาวเนปาลด้วยการยิงเป้า ภายหลังจากศาลอุทธรณ์พิพากษายืนคำสั่งให้ประหารชีวิตเขา[144] ก่อนการประหารชีวิตครั้งนี้ มีการประหารชีวิตครั้งสุดท้ายเท่าที่ทราบเกิดขึ้นเมื่อปี 2543

ตามข้อมูลของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งซาอุดีอาระเบีย **ซาอุดีอาระเบียได้**ประหารชีวิตบุคคล 27 ครั้ง[145] จากจำนวนนี้ แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลสามารถรวบรวมข้อมูลได้ 25 คดี[146] เป็นผู้หญิงสองคน และผู้ชาย 23 คน 19 คนถูกประหารชีวิตในข้อหาฆ่าคนตาย ห้าคนในคดียาเสพติด และหนึ่งคนในคดีก่อการร้าย จากจำนวนการประหารชีวิต 25 ครั้งที่รวบรวมข้อมูลได้ 16 ครั้งเป็นการประหารพลเมืองชาวซาอุดีอาระเบีย ส่วนที่เหลือเป็นการประหารพลเมืองจากประเทศต่าง ๆ รวมทั้ง อียิปต์(1) อิรัก (1) จอร์แดน (2) ซีเรีย (3) และเยเมน (2) มีการประหารชีวิตตามคำพิพากษาโดยใช้ดุลยพินิจของศาลลดลงตั้งแต่เดือนมกราคม อย่างไรก็ดี ไม่มีการแก้ไขกฎหมายซาอุดีอาระเบียอย่างเป็นทางการ รวมทั้งพระราชบัญญัติยาเสพติดและสารเสพติดแห่งซาอุดีอาระเบีย ซึ่งกำหนดให้ศาลใช้ดุลยพินิจเพื่อกำหนดโทษประหารชีวิตสำหรับความผิดฐานค้ายาเสพติดหรืออาชญากรรมที่เกี่ยวข้องได้

การประหารชีวิตที่บันทึกได้ 27 ครั้งถือเป็นจำนวนที่ลดลง 85% ในซาอุดีอาระเบีย เมื่อเทียบกับปี 2562 ที่มีการประหารชีวิต 184 ครั้ง[147] ทั้งยังเป็นตัวเลขการประหารชีวิตต่ำสุดเท่าที่แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลบันทึกได้ตั้งแต่ปี 2553 ซึ่งในขณะนั้น แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลยืนยันได้ว่ามีการประหารชีวิต 27 ครั้งในประเทศ ในช่วงปีนี้ กรมประชาสัมพันธ์ของซาอุดีอาระเบีย ซึ่งเป็นสำนักข่าวอย่างเป็นทางการของรัฐบาลซาอุดีอาระเบีย เผยแพร่ข้อมูลอย่างเป็นทางการเกี่ยวกับการประหารชีวิตบุคคล 25 คน การที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งซาอุดีอาระเบียประกาศว่า

---

[143] Times of Oman, "สมเด็จพระราชาธิบดีสุลต่านฮัยษัม บิน ฎอริกมีพระราชกฤษฎีกาสองฉบับ", 12 ตุลาคม 2563, timesofoman.com/article/his-majesty-sultan-haitham-bin-tarik-issues-two-royal-decrees

[144] Khabarhub, "ชายชาวเนปาลถูกยิงเป้าในกาตาร์ ในคดีฆ่าคนตาย", 21 พฤษภาคม 2563, english.khabarhub.com/2020/21/98178

[145] ซาอุดีอาระเบีย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน การโพสต์ในทวิตเตอร์, 19 มกราคม 2564, twitter.com/HRCSaudi_EN/status/1351087958565281793: "ซาอุดีอาระเบียลดการใช้โทษประหารชีวิตอย่างมากในปี 2563 ซึ่งปี 2563 เป็นปีที่มีการประหารชีวิตน้อยสุดในซาอุดีอาระเบียในรอบหลายทศวรรษ โดยการประหารชีวิตลดลง 85% เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้านี้".

[146] แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลไม่สามารถตรวจสอบรายละเอียดการประหารชีวิตสองครั้ง ซึ่งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งซาอุดีอาระเบียระบุว่ามีการบันทึกข้อมูลไว้

[147] แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลมีข้อมูลการประหารชีวิต 184 ครั้งในปี 2562 นับเป็นตัวเลขสูงสุดตั้งแต่แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลใช้ข้อมูลอ้างอิงจากตัวเลขของกระทรวงมหาดไทยตั้งแต่ปี 2543 ก่อนปี 2543 แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลสามารถบันทึกข้อมูลการประหารชีวิตในซาอุดีอาระเบียเมื่อปี 2538 ได้จำนวน 192 ครั้ง

ได้บันทึกข้อมูลการประหารชีวิต 27 ครั้ง มากกว่าตัวเลขของกรมประชาสัมพันธ์สองครั้ง ทำให้เกิดข้อสงสัยเกี่ยวกับตัวเลขผู้ถูกประหารชีวิตที่แท้จริงในปี 2563

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งซาอุดีอาระเบียระบุว่า "การลดลงอย่างมาก [ของการประหารชีวิต] ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากความตกลงชั่วคราวเพื่องดใช้โทษประหารชีวิตในคดียาเสพติด"[148] โดยในปี 2563 ไม่ได้มีการประกาศถึงความตกลงดังกล่าวแต่อย่างใด ทั้งยังไม่มีการเปิดเผยรายละเอียดในระหว่างปีด้วย แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลไม่สามารถระบุได้ว่า ความตกลงฉบับนี้ ส่งผลกระทบมากน้อยเพียงใดต่อจำนวนการประหารชีวิตในปี 2563[149] อย่างไรก็ดี มีปัจจัยสองประการที่อาจส่งผลให้จำนวนการประหารชีวิตลดลงอย่างมากในซาอุดีอาระเบีย ประการแรกได้แก่ การแพร่ระบาดของโรคโควิด – 19 ในปีนี้ ซึ่งอาจกระทบต่อแผนการประหารชีวิตในซาอุดีอาระเบีย ประการที่สอง ได้แก่ การที่ซาอุดีอาระเบียเป็นประธานกลุ่มประเทศ G-20 และเป็นเจ้าภาพการประชุมสุดยอดกลุ่มประเทศ G-20 อาจส่งผลให้ทางการไม่ดำเนินการประหารชีวิต เพื่อหลีกเลี่ยงการตรวจสอบและการวิจารณ์จากนานาชาติ ตั้งแต่ช่วงปลายเดือนกรกฎาคมถึงพฤศจิกายน ซึ่งเป็นช่วงที่มีการประชุมสุดยอดกลุ่มประเทศ G-20[150] ไม่มีการประหารชีวิตเกิดขึ้นเลยในซาอุดีอาระเบีย การเป็นประธานกลุ่มประเทศ G-20 ของซาอุดีอาระเบียสิ้นสุดลงในวันที่ 30 พฤศจิกายน หลังจากนั้นก็มีการรื้อฟื้นการประหารชีวิตทันที ระหว่างวันที่ 10 ธันวาคม - 31 ธันวาคม โดยมีการประหารชีวิตบุคคลเก้าคน

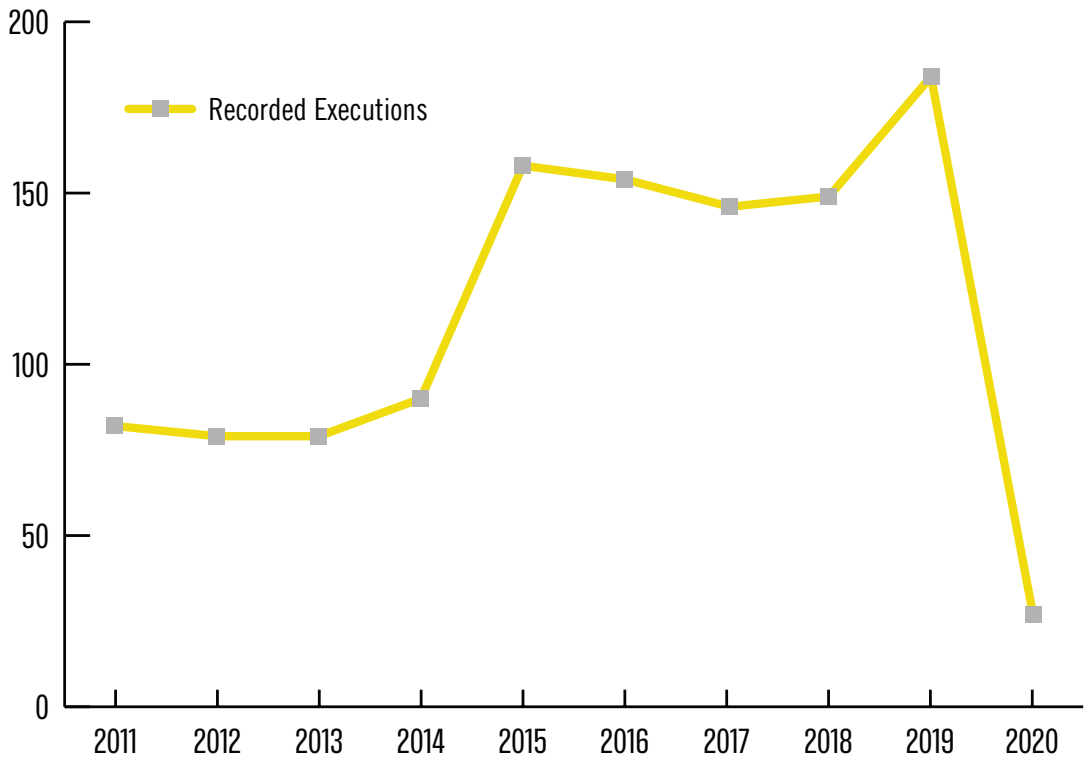
---

[148] ซาอุดีอาระเบีย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน การโพสต์ในทวิตเตอร์, 19 มกราคม 2564 twitter.com/HRCSaudi_EN/status/1351087958565281793: "ซาอุดีอาระเบียลดการใช้โทษประหารชีวิตอย่างมากในปี 2563 ซึ่งปี 2563 เป็นปีที่มีการประหารชีวิตน้อยสุดในซาอุดีอาระเบียในรอบหลายทศวรรษ โดยการประหารชีวิตลดลง 85% เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้านี้"

[149] ในปี 2562 การประหารชีวิตในคดียาเสพติดมีน้อยกว่า 50% เมื่อเทียบกับการประหารชีวิตทั้งหมดที่บันทึกได้ จากการประหารชีวิตที่บันทึกได้ในซาอุดีอาระเบียในปี 2562 จำนวน 184 ครั้ง เป็นการประหารในคดียาเสพติด 84 ครั้ง ในคดีฆ่าคนตาย 55 ครั้ง ในคดีก่อการร้าย 37 ครั้ง ในคดีข่มขืนกระทำชำเราห้าครั้ง ในคดีทุบตีและข่มขืนกระทำชำเราสองครั้ง และคดีปล้นทรัพย์และข่มขืนกระทำชำเราโดยใช้อาวุธหนึ่งครั้ง

[150] การประชุมสุดยอดกลุ่มประเทศ G-20 มีกำหนดจัดขึ้นที่กรุงริยาดห์ ซาอุดีอาระเบีย ระหว่างวันที่ 21-22 พฤศจิกายน 2563 อย่างไรก็ดี สืบเนื่องจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด – 19 จึงเปลี่ยนเป็นการจัดประชุมทางออนไลน์แทน

จำนวนการประหารชีวิตที่บันทึกได้ในซาอุดีอาระเบีย (2554-2563)

ในเดือนเมษายน มีพระบรมราชโองการให้ยุติการใช้โทษประหารชีวิตกับบุคคลที่อายุต่ำกว่า 18 ปี ขณะกระทำความผิด ในคดีที่ไม่เกี่ยวข้องกับกฎหมายต่อต้านการก่อการร้าย และให้ใช้โทษจำคุกไม่เกิน 10 ปีแทน[151] จนถึงสิ้นปี ทางการไม่ได้เผยแพร่เนื้อหาของพระบรมราชโองการ ซึ่งประกอบด้วยคำประกาศและระเบียบการดำเนินงานที่มีลักษณะคลุมเครือ

ในเดือนสิงหาคม คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งซาอุดีอาระเบียประกาศว่า พนักงานอัยการของรัฐได้สั่งให้มีการทบทวนโทษประหารชีวิตของอาลี อัล-นีเมียร์ (Ali al-Nimr) อับดุลเลาะห์ อัล-ซาเฮอร์ (Abdullah al-Zaher) และดาวูด อัล-มาร์ฮุน (Dawood al-Marhoun) นักกิจกรรมเยาวชนนิกายชีอะฮ์สามคน ซึ่งอายุต่ำกว่า 18 ปีขณะที่ถูกจับกุม และเสี่ยงจะถูกประหารชีวิต[152] ในขณะนั้นพวกเขาอายุ 17 16 และ 17 ตามลำดับ ตอนที่ถูกจับกุมเมื่อปี 2555 และต่อมาศาล

---

[151] แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล "ซาอุดีอาระเบีย: การปฏิรูปโทษประหารชีวิตสำหรับเยาวชนยังไม่เพียงพอ ตอนนี้ต้องมีการยกเลิกโทษประหารชีวิตทั้งหมด", 27 เมษายน 2563, amnesty.org/en/latest/news/2020/04/saudi-arabia-abolition-of-juvenile-death-penalty

[152] ซาอุดีอาระเบีย คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน การโพสต์ในทวิตเตอร์, 27 สิงหาคม 2563, twitter.com/HRCSaudi_EN/status/1298934544515633153: "พนักงานอัยการขอให้กำหนดโทษใหม่สำหรับอาลี อัล-นีเมียร์ อับดุลเลาะห์ อัล-ซาเฮอร์ และดาวูด อัล-มาร์ฮุน"; แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล "ซาอุดีอาระเบีย: การทบทวนโทษประหารชีวิตของเยาวชนชาย เป็นก้าวย่างสู่ความยุติธรรมที่ควรเกิดขึ้นก่อนหน้านี้แล้ว", 27 สิงหาคม 2563, amnesty.org/en/latest/news/2020/08/saudi-arabia-review-of-young-mens-death-sentences-overdue-step-towards-justice

ตัดสินว่ามีความผิดและให้ประหารชีวิตในข้อหาเข้าร่วมการชุมนุมประท้วงต่อต้านรัฐบาลในจังหวัดทางภาคตะวันออกของซาอุดีอาระเบีย

ในเดือนธันวาคม พนักงานอัยการได้ยุติการขอให้ใช้โทษประหารชีวิตกับโมฮัมหมัด อัล-ฟาราจ (Mohammad al-Faraj) และเยาวชนชายอีกสี่คน ที่ถูกไต่สวนคดีหมู่ โมฮัมหมัด อัล-ฟาราจและเยาวชนชายเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งของชุมชนชาวชีอะฮ์ในซาอุดีอาระเบีย ซึ่งเป็นชนกลุ่มน้อย พวกเขาถูกไต่สวนคดีเนื่องจากเข้าร่วมในการชุมนุม โมฮัมหมัด อัล-ฟาราจอายุ 15 ปีตอนถูกจับในความผิดเกี่ยวกับการชุมนุม และถูกตั้งข้อหาจากความผิดที่เกิดขึ้นตอนอายุเพียงเก้าและ 10 ปี ในการยื่นคำฟ้องใหม่ต่อศาลเมื่อเดือนธันวาคม พนักงานอัยการร้องขอให้จำคุกเยาวชนชายเหล่านี้

ในเดือนมีนาคม ประธานาธิบดีบัชชาร อัลอะซัด (President Bashar al-Assad) แห่ง**ซีเรีย** ได้ประกาศใช้พระราชกำหนดฉบับที่ 6 ซึ่งเปลี่ยนโทษประหารชีวิตเป็นโทษจำคุกตลอดชีวิตสำหรับนักโทษที่กระทำความผิดก่อนวันที่ 22 มีนาคม[153] จนถึงสิ้นปี แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลไม่สามารถระบุได้ว่า มีการเปลี่ยนโทษประหารชีวิตเป็นโทษจำคุกตลอดชีวิตตามพระราชกำหนดนี้มากน้อยเพียงใด

ประธานาธิบดีกาอิช ซายอิด (President Kais Saied) แห่ง**ตูนีเซีย** ได้ประกาศจุดยืนในการสนับสนุนการรื้อฟื้นการประหารชีวิตในระหว่างการประชุมของสภาความมั่นคงแห่งชาติในเดือนกันยายน โดยเขาระบุว่า "ถ้าฆ่าคนตายก็ต้องถูกประหารชีวิต"[154] ประธานาธิบดีกล่าวคำพูดนี้หลังเหตุการณ์สังหารเด็กผู้หญิงในเมืองอาน ซาฆวน การประหารชีวิตครั้งสุดท้ายในตูนีเซียเกิดขึ้นเมื่อปี 2534

สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ประกาศในเดือนพฤศจิกายนที่จะปฏิรูปกฎหมาย ที่กำหนดโทษจำคุก 3-15 ปีสำหรับ "การสังหารเพื่อรักษาชื่อเสียง"[155] การปฏิรูปครั้งนี้จะทำให้ผู้ที่มีความผิดฐาน "การสังหารเพื่อรักษาชื่อเสียง" อาจได้รับโทษประหารชีวิต เช่นเดียวกับคดีฆ่าคนตาย

มีรายงานการใช้โทษประหารชีวิตเพิ่มขึ้นอย่างมากใน**เยเมน** โดยมีบันทึกการใช้โทษประหารชีวิต 269 ครั้งเทียบกับ 55 ครั้งในปีก่อนหน้านี้ ในวันที่ 23 มีนาคม ศาลของชาวฮูตีในเยเมน พิพากษาให้ประหารชีวิต ฮามิด ไฮดารา (Hamid Haydara) ซึ่งเป็นนักโทษทางความคิดของศาสนาบาไฮ[156]

---

[153] Al Masdar, "ประธานาธิบดีซีเรียออกกฎหมายอภัยโทษให้นักโทษทุกคน", 22 มีนาคม 2563, almasdarnews.com/article/syrian-president-issues-general-amnesty-for-all-prisoners/

[154] แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล "ตูนีเซีย: คำแถลงประธานาธิบดีที่สนับสนุนโทษประหารชีวิตเป็นเรื่องน่าตกใจ", 29 กันยายน 2563, amnesty.org/en/latest/news/2020/09/tunisia-presidential-statement-in-favour-of-death-penalty-is-shocking

[155] DW, "สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ยกเลิกการปกป้องการสังหารเพื่อรักษา 'ชื่อเสียง' เป็นการปรับรื้อกฎหมายครั้งใหญ่", 7 พฤศจิกายน 2563, dw.com/en/uae-gets-rid-of-honor-killing-defense-in-major-legal-overhaul/a-55529396

[156] แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล "เยเมน: ศาลชาวฮูตีพิพากษายืนคำสั่งให้ประหารชีวิตนักโทษทางความคิดศาสนาบาไฮ", 23 มีนาคม 2563, amnesty.org/en/latest/news/2020/03/yemen-huthirun-court-upholds-death-sentence-against-bahai-prisoner-of-conscience

สามวันต่อมา ผู้นำคณะมนตรีการเมืองสูงสุดซึ่งตั้งอยู่ที่กรุงซานาของเยเมน ประกาศให้อภัยโทษฮามิด ไฮดารา[157]

ในวันที่ 11 เมษายน นักข่าวสี่คน ได้แก่ อาคราม อัล-วาลิดี (Akram al-Walidi) อับเดลฆาเล็ก อัมราน (Abdelkhaleq Amran) ฮาเรท ฮาหมิด (Hareth Hamid) และตอฟิฆ อัล-มันสุรี (Tawfiq al- Mansouri) ถูกศาลพิเศษในคดีอาญาของชาวฮูตีที่กรุงซานา ตัดสินว่ามีความผิดและลงโทษประหารชีวิต ในข้อหาที่ตั้งขึ้นมาภายหลังการพิจารณาที่ไม่เป็นธรรมอย่างยิ่ง[158] นักข่าวทั้งสี่คนถูกควบคุมตัวตั้งแต่ปี 2558 ในระหว่างถูกควบคุมตัว เขายังถูกบังคับให้สูญหาย ถูกคุมขังโดยไม่ให้ติดต่อกับโลกภายนอก และถูกขังเดี่ยวเป็นช่วง ๆ และไม่ได้รับการรักษาพยาบาล

---

[157] แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล "เยเมน: ทางการฮูตีมีมติปล่อยตัวนักโทษศาสนาบาไฮ เป็น 'สัญญาณเชิงบวก'" 26 มีนาคม 2563, amnesty.org/en/latest/news/2020/03/yemen-huthi-authorities-decision-to-release-bahai-prisoners-is-positive-signal

[158] แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล "เยเมน: ศาลสั่งประหารชีวิตนักข่าวสี่ราย" (Index: MDE 31/2139/2020), 21 เมษายน 2563, amnesty.org/en/documents/mde31/2139/2020/en

แอฟริกาทางตอนใต้ของทะเลทรายซาฮารา

แนวโน้มของภูมิภาค

- การใช้โทษประหารชีวิตในภูมิภาคลดลง โดยการประหารชีวิตที่บันทึกได้ลดลง 36% ส่วนโทษประหารชีวิตที่บันทึกได้ลดลง 6%
- เราบันทึกการประหารชีวิตที่เกิดขึ้นในสามประเทศ ได้แก่ บอตสวานา โซมาเลีย และซูดานใต้ น้อยลงหนึ่งประเทศเมื่อเทียบกับปี 2562
- ชาดเป็นประเทศที่ 21 ในแอฟริกาทางตอนใต้ของทะเลทรายซาฮาราที่ยกเลิกโทษประหารชีวิตสำหรับความผิดอาญาใด ๆ
- จำนวนการเปลี่ยนโทษประหารชีวิตเพิ่มขึ้น 87%

ประเทศ	การประหารชีวิตที่บันทึกได้ในปี 2563	การกำหนดโทษประหารชีวิตที่บันทึกได้ในปี 2563	จำนวนผู้ที่ถูกกำหนดโทษประหารชีวิตจนถึงสิ้นปี 2563 จากข้อมูลที่มีอยู่
บอตสวานา	3	1	5
บูร์กินาฟาโซ[159]	0	0	0
แคเมอรูน	0	1+	120+
สาธารณรัฐแอฟริกากลาง	0	0	0
ชาด	0	0	
คอโมโรส	0	1	1+
สาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก	0	20+	67+
อิเควทอเรียลกินี	0	0	
เอริเทรีย	0	0	
เอสวาตินี (อดีตสวาซีแลนด์)	0	0	1
เอธิโอเปีย	0	0	
แกมเบีย	0	1	1+
กานา	0	3	160
เคนยา	0	+	1,000+
เลโซโท	0	0	0
ไลบีเรีย	0	0	
มาลาวี	0	2+	27
มาลี	0	30	30+

[159] บูร์กินาฟาโซเป็นประเทศที่ยกเลิกโทษประหารชีวิตสำหรับความผิดอาญาทั่วไปในปี 2561 โดยมีการตัดโทษประหารชีวิตออกจากประมวลกฎหมายอาญา แต่ยังคงมีอยู่ในประมวลกฎหมายทหาร

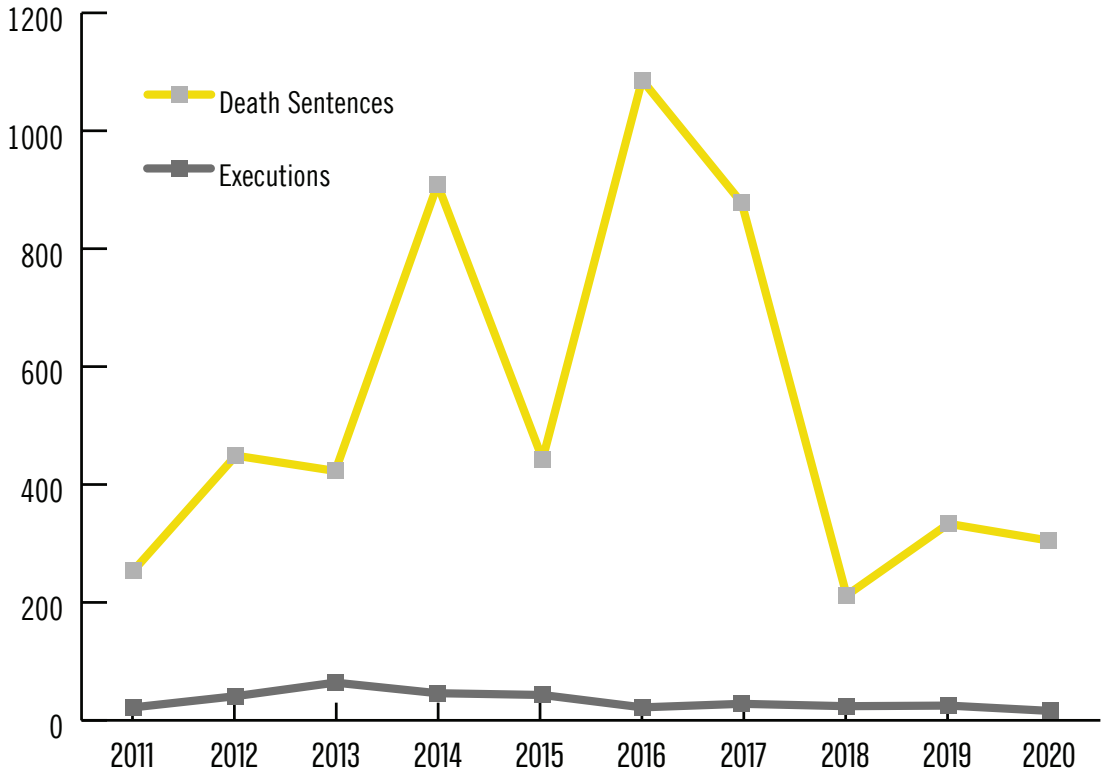
ประเทศ	การประหารชีวิตที่บันทึกได้ในปี 2563	การกำหนดโทษประหารชีวิตที่บันทึกได้ในปี 2563	จำนวนผู้ที่ถูกกำหนดโทษประหารชีวิตจนถึงสิ้นปี 2563 จากข้อมูลที่มีอยู่
มอริเตเนีย	0	1+	123+
ไนเจอร์	0	3	
ไนจีเรีย	0	58+	2,700+
เซียร์ราลีโอน	0	39	94
โซมาเลีย	11+	+	+
ซูดานใต้	2+	6+	342+
ซูดาน	0	10+	88+
แทนซาเนีย	0	0	244+
ยูกันดา	0	0	133+
แซมเบีย	0	119	495
ซิมบับเว	0	6	88

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลบันทึกข้อมูลการประหารชีวิตที่ลดลง และการใช้โทษประหารชีวิตที่ลดลงในแอฟริกาทางตอนใต้ของทะเลทรายซาฮารา การประหารชีวิตในภูมิภาคลดลง 36% จาก 25 ครั้งในปี 2562 เป็น 16 ครั้งในปี 2563 และการใช้โทษประหารชีวิตที่ลดลง 6% จาก 325 ครั้งในปี 2562 เป็น 305 ครั้งในปี 2563

มีข้อมูลการประหารชีวิตเกิดขึ้นในสามประเทศ ได้แก่ บอตสวานา โซมาเลีย และซูดานใต้ น้อยกว่าปี 2562 หนึ่งประเทศ และไม่พบว่ามีการประหารชีวิตเลยในซูดานในปี 2563 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา จำนวนการประหารชีวิตเพิ่มขึ้นใน บอตสวานา จาก 1 ครั้งเป็น 3 ครั้ง การประหารชีวิตลดลงในโซมาเลีย จาก 12 ครั้งเป็น 11 ครั้งและลดลงอย่างมากในซูดานใต้ จาก 11 ครั้งเป็น 2 ครั้ง มีบันทึกการใช้โทษประหารชีวิตใน 18 ประเทศในปี 2563 ซึ่งเท่ากับปี 2562 แม้ว่าจำนวนการใช้โทษประหารชีวิตโดยรวมในภูมิภาคจะลดลง แต่มีการใช้โทษประหารชีวิตเพิ่มขึ้นในประเทศต่าง ๆ ในปี 2563 เมื่อเทียบกับปี 2562 ได้แก่ แคเมอรูน (0 เป็น 1) โคโมโรส (0 เป็น 1) สาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก (8 เป็น 20) มาลี (4 เป็น 30) ไนจีเรีย (54 เป็น 58) เซียร์ราลีโอน (21 เป็น 39) ซูดานใต้ (4 เป็น 6) และแซมเบีย (101 เป็น 119)

มีความก้าวหน้าของการต่อต้านโทษประหารชีวิต เมื่อชาดกลายเป็นประเทศที่ 21 ในภูมิภาคที่ยกเลิกโทษประหารชีวิตสำหรับความผิดอาญาใด ๆ นอกจากนั้นยังมีการเปลี่ยนโทษประหารชีวิตเพิ่มขึ้น อันเป็นผลมาจากการเปลี่ยนโทษหมู่ในแทนซาเนีย โดยมีการเปลี่ยนโทษอย่างน้อย 309 ครั้งในปีนี้ เพิ่มขึ้น 87% เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา ซึ่งมีการเปลี่ยนโทษอย่างน้อย 165 ครั้ง

การประหารชีวิตและโทษประหารชีวิตในแอฟริกาทางตอนใต้ของทะเลทรายซาฮารา (2554-2563)

พัฒนาการสำคัญของหลายประเทศ

ใน**บอตสวานา** มีการแขวนคอเพื่อประหารชีวิตบุคคลสามคนในปีนี้ ในวันที่ 21 กุมภาพันธ์ กรมราชทัณฑ์ของบอตสวานาประกาศว่ามีการประหารชีวิตเอ็มมิกา ไมเคิล โม (Mmika Michael Mpe) อายุ 29 ปีตอนเช้าวันนั้น[160] ศาลสูงบอตสวานาตัดสินว่าเขามีความผิดและสั่งประหารชีวิต เนื่องจากการสังหารนายจ้างเมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม 2561 ต่อมาศาลอุทธรณ์ได้ยกคำร้องอุทธรณ์คำตัดสินของเขา ในวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2562 และในวันที่ 28 มีนาคม กรมราชทัณฑ์ของบอตสวานาประกาศว่าได้ประหารชีวิตมาววี เซบิโล มาบิตซา (Moabi Seabelo Mabiletsa) อายุ 33 ปี และมัตชิดิโส ทาชิด โบลกันโย (Matshidiso Tshid Boikanyo) อายุ 39 ปีที่เรือนจำกลางกาโบโรเน ในตอนเช้าวันนั้น[161] ชายทั้งสองคนถูกศาลสูงเมืองกาโบโรเนสั่งประหารชีวิตจากคดีฆ่าคนตาย เขาได้อุทธรณ์คำตัดสิน แต่ศาลอุทธรณ์ได้ยกคำร้องเมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2562 คณะกรรมาธิการสิทธิมนุษยชนและสิทธิประชาชนแห่งแอฟริกา (คณะกรรมาธิการ) มีความเห็นต่อการประหารชีวิตของชายทั้งสองคน และย้ำว่า “คณะกรรมาธิการย้ำเตือนถึง

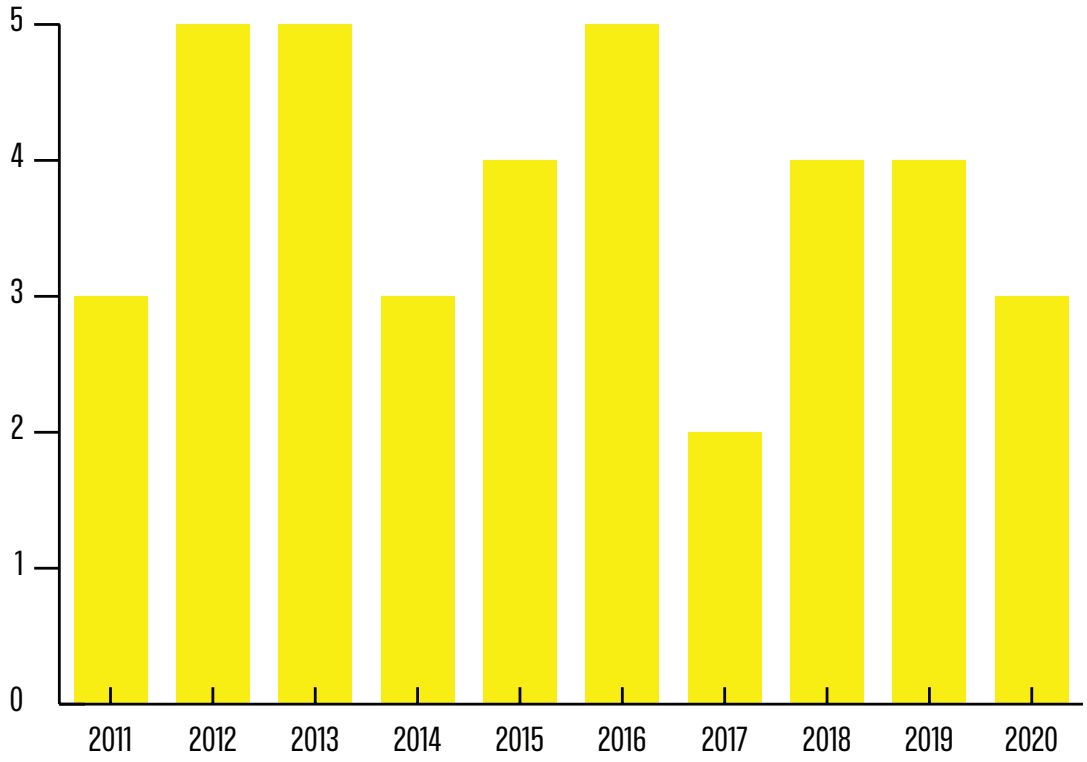
---

[160] กรมราชทัณฑ์ของบอตสวานา, “การประหารชีวิตนักโทษเอ็มมิกา ไมเคิล โม”, 21 กุมภาพันธ์ 2563, 1/14/2 I (81)

[161] กรมราชทัณฑ์ของบอตสวานา, การโพสต์ในเฟซบุ๊ก, 28 มีนาคม 2563, facebook.com/BotswanaGovernment/posts/press-release-the-botswana-prison-service-wishes-to-inform-the-public-that-the-e/2858778814204758/

การต่อต้านการใช้โทษประหารชีวิต เพราะถือเป็นการละเมิดข้อ 4 ของธรรมนูญแอฟริกาว่าด้วยสิทธิมนุษยชนและสิทธิประชาชน (ธรรมนูญ) ซึ่งห้ามอย่างชัดเจนต่อการพรากสิทธิที่จะมีชีวิตรอดโดยพลการ และเคารพบูรณภาพของบุคคล และตามข้อ 5 ของธรรมนูญซึ่งห้ามการลงโทษที่ทารุณ ไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี"[162] คณะกรรมาธิการยังกระตุ้นบอตสวานาให้ปฏิบัติอย่างสอดคล้องตามมติที่ 136 ว่าด้วยความตกลงชั่วคราวเพื่อยุติการประหารชีวิตของคณะกรรมาธิการ

ประเทศที่มีข้อมูลว่าประหารชีวิตบุคคลในแอฟริกาทางตอนใต้ของทะเลทรายซาฮารา (2554-2563)

ใน**แคเมอรูน** ในปีนี้ ผู้หญิงสามคนได้แก่ ดามาริส ดูโกยา (Damaris Doukoya) ดาวันดาลา มารี (Dawadala Marie) และเวติยา มาร์ทา (Weteya Maetha) ได้รับการล้างมลทินจากศาลทหารที่กรุงมารัว ก่อนหน้านี้ศาลได้สั่งประหารชีวิตทั้งสามคนในข้อหา "เข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย" "การสอดแนม" "มีส่วนร่วมในการก่อจลาจล" และ "กลุ่มติดอาวุธ" ในวันที่ 15 เมษายน ประธานาธิบดีพอล บิยา (President Paul Biya) ได้ลงนามในพระราชกำหนดเลขที่ 2020/193 เพื่อเปลี่ยนโทษและลดโทษ[163] โดยในบรรดาการเปลี่ยนโทษต่าง ๆ พระราชกำหนดนี้ได้เปลี่ยน

---

[162] คณะกรรมาธิการสิทธิมนุษยชนและสิทธิประชาชนแห่งแอฟริกา "แถลงการณ์เกี่ยวกับการประหารชีวิตมาววี เซบิโล มาบิตซาและมัตชิดิโส ทาชิด โบลกันโย", 16 เมษายน 2563, achpr.org/pressrelease/detail?id=489

[163] พระราชกำหนดเลขที่ 2020/193 วันที่ 15 เมษายน; Cameroon Tribune, "การเปลี่ยนโทษ การลดหย่อนโทษ ระหว่างรอการดำเนินงานตามคำสั่งประธานาธิบดี", 17 เมษายน 2563, cameroon-tribune.cm/article.html/31859/fr.html/commutation-remission-of-sentences-implementation-of-presidential-decree#

โทษประหารชีวิตให้กับบุคคล ซึ่งเป็นนักโทษเด็ดขาด ณ วันที่ 15 เมษายน และเปลี่ยนให้เป็นโทษจำคุกตลอดชีวิต อย่างไรก็ดี ไม่รวม "ผู้หลบหนีคดีขณะที่ลงนามในพระราชกำหนด" "ผู้กระทำผิดซ้ำ" "ผู้ที่ถูกจำคุกและได้รับโทษจากความผิดที่กระทำขึ้นระหว่างถูกควบคุมตัว" และ "ผู้ที่ถูกลงโทษในคดีทุจริต "ความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงและการก่อการร้าย" จนถึงสิ้นปี แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลไม่สามารถระบุได้ว่ามีการเปลี่ยนโทษประหารชีวิตเป็นโทษจำคุกตลอดชีวิตเนื่องจากพระราชกำหนดฉบับนี้มากน้อยเพียงใด

การใช้โทษประหารชีวิตเพียงครั้งเดียวที่แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลบันทึกได้ใน**โคโมโรส** เป็นคำตัดสินของศาลโดยข้าหลวงพิเศษที่เมืองโมโรนีต่อโมฮัมหมัด ไซดู (Mohamed Zaidou) ในคดีฆ่าคนตาย[164]

ในวันที่ 28 เมษายน 2563 สภานิติบัญญัติแห่งชาติของ**ชาด** เห็นชอบร่างกฎหมายต่อต้านการก่อการร้าย ซึ่งมีการตัดการใช้โทษประหารชีวิตของพระราชบัญญัติต่อต้านการก่อการร้าย พ.ศ. 2558[165] ในวันที่ 20 พฤษภาคม 2563 ร่างพระราชบัญญัติต่อต้านการก่อการร้ายฉบับใหม่ได้รับการลงนามเป็นกฎหมายโดยประธานาธิบดีอีดริส เดอบี อิตโน (President Idriss Deby Itno) เท่ากับเป็นการยกเลิกโทษประหารชีวิตสำหรับความผิดอาญาทั้งปวงในชาด นับตั้งแต่ก่อนหน้านี้ที่ได้มีการตัดโทษประหารชีวิตออกจากประมวลกฎหมายอาญาเมื่อปี 2560 แล้ว[166] มีผู้ถูกศาลสั่งประหารชีวิตสี่คนในปี 2561 ในข้อหาฆ่าคนตาย และถูกควบคุมตัวไว้ที่เรือนจำความมั่นคงสูง ที่เมืองโคโรโตโร จนถึงสิ้นปี แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลไม่สามารถระบุได้ว่ามีการเปลี่ยนโทษของพวกเขาหรือไม่

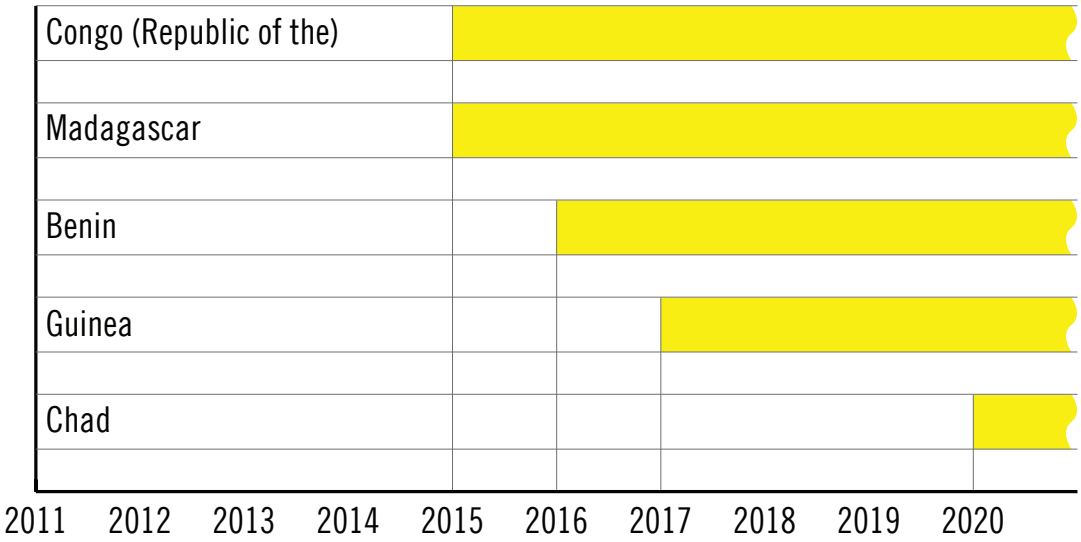
---

[164] Franceinfo, "L'actualité régionale 7 Octobre: Comores", 7 ตุลาคม 2563, la1ere.francetvinfo.fr/mayotte/actualite-regionale-7-octobre-878812.html

[165] แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล "Tchad. La décision d'abolir la peine de mort est un signal positif pour les droits humains",
29 เมษายน 2563, amnesty.org/fr/latest/news/2020/04/tchad-la-decision-dabolir-la-peine-de-mort-est-un-signal-positif/

[166] แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลพบว่า ประมวลกฎหมายทหารปี 2528 ของชาด ยังกำหนดให้มีโทษประหารชีวิต ทางองค์กรได้เขียนจดหมายถึงรัฐมนตรียุติธรรมของชาด ในเดือนมิถุนายน และธันวาคม เพื่อชี้แจงถึงสถานะของกฎหมายนี้ ในเดือนมกราคม 2564 รัฐมนตรียุติธรรมได้แจ้งต่อแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลในจดหมายว่า ภายหลังการประกาศใช้ประมวลกฎหมายอาญาปี 2560 มาตรา 522 ของกฎหมายนี้ นำไปสู่การยกเลิกโทษประหารชีวิตในประมวลกฎหมายทหารในทางปฏิบัติ เขายืนยันว่าไม่มีกฎหมายใดในชาดที่อนุญาตให้ใช้โทษประหารชีวิต

ประเทศที่ยกเลิกโทษประหารสำหรับความผิดอาญาใด ๆ ในแอฟริกาทางตอนใต้ของทะเลทรายซาฮารา (2554-2563)

ใน**สาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก** เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน ประธานาธิบดีเฟลิก ชิเซเกดี (President Felix Tshisekedi) ได้ลงนามในคำสั่งเปลี่ยนโทษและอภัยโทษแบบกลุ่มสำหรับนักโทษ เนื่องในโอกาสครบรอบการประกาศเอกราช 60 ปีของประเทศ[167] คำสั่งดังกล่าวส่งผลให้มีการเปลี่ยนโทษประหารชีวิตเป็นโทษจำคุกตลอดชีวิต รวมทั้งการเปลี่ยนโทษแบบอื่น จนถึงสิ้นปี แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลไม่สามารถจำแนกได้ว่ามีบุคคลที่ได้รับการเปลี่ยนโทษตามคำสั่งนี้มากน้อยเพียงใด อย่างไรก็ตาม ทางองค์กรยืนยันได้ว่า พันเอกเอ็ดดี คาเพนด์ (Col Eddy Kapend) และจอร์จ เลตา (Georges Leta) ซึ่งถูกศาลทหารสั่งประหารชีวิตเมื่อปี 2544 จากการเสียชีวิตของอดีตประธานาธิบดีโลร็อง-เดซีเร กาบีลา (Former President Laurent-Desire Kabila) ได้รับการเปลี่ยนจากโทษประหารชีวิตเป็นโทษจำคุกตลอดชีวิตตามคำสั่งนี้[168] ในเดือนกันยายน กราดี โคโค โลบังกา (Gradi Koko) และนาวี มาเลลา มาวานี (Navy Malela

[167] Radio Okapi, "60-eme anniversaire de l'indépendance de la RDC: Félix Tshisekedi accorde une grâce présidentielle collective à certains prisonniers", 1 กรกฎาคม 2563, radiookapi.net/2020/07/01/actualite/justice/60-eme-anniversaire-de-lindependance-de-la-rdc-felix-tshisekedi-accorde

[168] VOA, "Tshisekedi réduit la peine d'Eddy Kapend, condamné pour l'assassinat de l'ex-président Laurent-Désiré Kabila", 1 กรกฎาคม 2563, voaafrique.com/a/les-condamn%C3%A9s-pour-l-assassinat-de-l-ancien-pr%C3%A9sident-laurent-d%C3%A9sir%C3%A9-kabila-voient-leurs-peines-r%C3%A9duites/5485119.html

Mawani) อดีตพนักงานธนาคารทั้งสองคน ได้ถูกศาลตัดสินประหารชีวิตในการพิจารณาลับหลัง[169]

รัฐบาล**เอสวาตินี**ได้แจ้งต่อแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลว่า ไม่มีการประหารชีวิตบุคคล และไม่มีการใช้โทษประหารชีวิต โดยมีนักโทษประหารชีวิตเหลืออยู่เพียงคนเดียวจนถึงสิ้นปีเป็นชายชนเผ่าสวาซี (LiSwati) ซึ่งศาลสูงลงโทษเมื่อปี 2554 ในข้อหาฆ่าคนตายและข่มขืนกระทำชำเรา

รัฐบาล**แกมเบีย** ได้แจ้งต่อแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลว่า ไม่มีการประหารชีวิตในประเทศ เนื่องจากปฏิบัติตามความตกลงชั่วคราวเพื่องดเว้นการประหารชีวิต โดยมีการลงโทษประหารชีวิตเพียงคนเดียวในคดีต่อเชค ไฮดารา (Sheikh Hydara) ซึ่งศาลตัดสินว่ามีความผิดในคดีฆ่าคนตาย เมื่อวันที่ 12 ตุลาคม รัฐบาลแถลงว่า เนื่องจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด – 19 ในเดือนมีนาคม ศาลจึงระงับการพิจารณา และเริ่มการพิจารณาบางส่วนในเดือนเมษายน โดยเป็นการพิจารณาคำร้องขอประกันตัวทางออนไลน์ ศาลเริ่มพิจารณาคดีอย่างเต็มที่เมื่อเดือนกันยายน รวมทั้งความผิดที่มีโทษประหารชีวิต

กรมราชทัณฑ์แห่ง**กานา**ได้แจ้งต่อแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลว่า ไม่มีการประหารชีวิตเลย และศาลกำหนดโทษประหารชีวิตสามครั้งในปี 2563 จนถึงสิ้นปี มีนักโทษประหารชีวิตอยู่ 160 คน เป็นชาย 155 คน และหญิงห้าคน รวมทั้งพลเมืองต่างชาติหกคนจากเบนิน (1) บูร์กินาฟาโซ (2) และไนจีเรีย (3) มีการเปลี่ยนโทษประหารชีวิตเป็นโทษจำคุกตลอดชีวิตให้นักโทษเก้าคน เจ็ดคนในเดือนมีนาคม และสองคนในเดือนมิถุนายน

ใน**เคนยา** มีการยกเลิกโทษประหารชีวิตเชิงบังคับโดยคำพิพากษาของศาลฎีกาในคดี*ฟรานซิส คารีโอโค มูรูเทตู (Francis Karioko Muruatetu) และ วิลสัน ทิริมบี เอ็มวังกี (Wilson Thirimbi Mwangi) กับ สาธารณรัฐ*[170] ยังคงส่งผลให้มีการเปลี่ยนโทษตามคำสั่งศาล ภายหลังการพิจารณาเพื่อกำหนดโทษใหม่ ในเดือนมีนาคม นักโทษ 23 คนที่ได้ร้องต่อศาลสูงให้ทบทวนโทษประหารชีวิตของตน ภายหลังคำพิพากษาของศาลฎีกาในคดี*มูรูเทตู* ส่งผลให้ศาลเปลี่ยนโทษประหารชีวิตของพวกเขาเป็นโทษจำคุกในระยะเวลาแตกต่างกัน[171] พอล เอ็มวังกี (Paul Mwangi) หนึ่งในผู้ร้องซึ่งได้รับการเปลี่ยนโทษประหารชีวิตเป็นโทษจำคุก 20 ปี ได้รับอิสระหลังจากใช้โทษมาจนครบ 20 ปีแล้ว ศาลอุทธรณ์พิพากษายืนคำสั่งให้ประหารชีวิตรูท คาเมนเด (Ruth Kamande)

---

[169] "Jugement condamnant Gradi Koko Lobanga et Navy Malela à la peine capitale", RP 27.071, scribd.com/document/496141401/EXCLUSIF-Jugement-condamnant-Gradi-Koko-Lobanga-et-Navy-Malela-a-la-peine-capitale#from_embed; Global Witness, "แถลงการณ์ของ Global Witness เกี่ยวกับคำพิพากษาต่อกราดี โคโค โลบังกา และนาวี มาเลลา มาวานี ซึ่งเป็นผู้เปิดโปงข้อมูลชาวคองโก จากการที่เขาเข้าร่วมให้ข้อมูลในการสอบสวนของ PPLAAF และ Global Witness", 2 มีนาคม 2564, globalwitness.org/en/press-releases/statement-global-witness-judgement-handed-down-congolese-whistleblowers-koko-lobanga-and-navy-malela-mawani-relation-their-involvement-providing-information-used-investigations-carried-out-pplaaf-and-global-witness/

[170] คำพิพากษาของศาลฎีกาเคนยาในคดีนี้ ส่งผลให้มีการยกเลิกโทษประหารชีวิตในคดีฆ่าคนตายเมื่อเดือนธันวาคม 2560

[171] Kenyans, "นักโทษประหารชีวิต 23 คนรอดพ้นจากการแขวนคอ", 1 เมษายน 2563, kenyans.co.ke/news/51519-23-deathrow-prisoners-escape-hangman

ซึ่งศาลพิพากษาว่ามีความผิดและสั่งประหารชีวิตเมื่อปี 2561 จากการเสียชีวิตของแฟนเธอ[172] ศาลอุทธรณ์ระบุว่าคำพิพากษาที่มีความผิดครั้งนั้นชอบด้วยกฎหมาย และไม่มีเหตุอันควรที่จะแทรกแซงคำพิพากษาของศาลชั้นต้น

รัฐบาล**เลโซโท** ได้แจ้งต่อแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลว่า ไม่มีการประหารชีวิต และไม่มีการกำหนดโทษประหารชีวิต และจนถึงสิ้นปีไม่มีนักโทษประหารชีวิตเหลืออยู่เลย ในเดือนพฤษภาคม นักโทษประหารชีวิตเพียงคนเดียวของประเทศได้รับการเปลี่ยนโทษโดยศาลอุทธรณ์เลโซโท

ใน**มาลาวี** ศาลสูงแห่งเมืองคาซุนกุ พิพากษาให้ประหารชีวิตจำเลยสองคน ได้แก่ ไวท์ ชีลุมพา (White Chilumpha) และเจมส์ คันจิรา (James Kanjira) จากการสังหารเด็กที่เป็นโรคผิวเผือกหนึ่งคน[173]

ในวันที่ 18 ธันวาคม เพื่อเป็นการฉลองวันประกาศเอกราช ประธานาธิบดีอิสซูฟู มาฮามาดู (President Issoufou Mahamadou) ได้ลงนามในพระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ เพื่อเปลี่ยนโทษประหารชีวิตเป็นโทษจำคุกตลอดชีวิต[174] จนถึงสิ้นปี แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลไม่สามารถระบุจำนวนการเปลี่ยนโทษประหารชีวิตเป็นโทษจำคุกตลอดชีวิตเนื่องจากพระราชกฤษฎีกาฉบับนี้ได้

โทษประหารชีวิตที่บันทึกได้ใน**ไนจีเรีย**เกิดขึ้นในความผิดต่าง ๆ รวมทั้งความผิดฐานฆ่าคนตาย ปล้นทรัพย์โดยใช้อาวุธ ข่มขืนกระทำชำเรา ลักพาตัว และดูหมิ่นศาสดา โอลาเลกัน ฮามีด (Olalekan Hameed) ชายหนึ่งคนที่ถูกศาลสูงรัฐเลกอสตัดสินประหารชีวิตผ่านการพิจารณาระบบซูมเมื่อเดือนพฤษภาคม[175] มีการส่งวีดิโอผ่านระบบซูมมาที่ห้องพิจารณาคดีระหว่างที่เขาอยู่ที่เรือนจำ ในการพิจารณาคดีที่มีทั้งทนายความและพนักงานอัยการเข้าร่วม ศาลทำการพิจารณาคดีผ่านระบบซูม ภายหลังรัฐเลกอสกำหนดแนวปฏิบัติเพื่อรักษาระยะห่างทางสังคมและควบคุมโรคโควิด – 19 ในเดือนสิงหาคม มาติ ออดู (Mati Audu) ชายอายุ 70 ปีถูกศาลชารีอะฮ์ที่รัฐคาโนพิพากษาประหารชีวิตด้วยการขว้างก้อนหินจากคดีข่มขืนกระทำชำเรา[176] และในเดือนสิงหาคม ศาลสูงชารีอะฮ์แห่งรัฐคาโนพิพากษาให้ประหารชีวิตยาฮายา ชารีฟ อามีนู (Yahaya

---

[172] Nation, "ศาลอุทธรณ์พิพากษายืนคำสั่งคดีประหารชีวิตรูท คาเมนเด", 6 พฤศจิกายน 2563, nation.africa/kenya/news/appeal-court-upholds-ruth-kamande-s-death-sentence-2732900?view=htmlamp

[173] CAJ News Africa, "มาลาวีรื้อฟื้นโทษประหารชีวิตท่ามกลางการสังหารผู้ป่วยโรคผิวเผือก ", 14 ตุลาคม 2563, cajnewsafrica.com/2020/10/14/malawi-revives-death-sentence-amid-albino-killings/

[174] Le Sahel, "Communiqué du secrétariat général du gouvernement: Le chef de l'etat signe un décret portant remises gracieuses de peines", 31 ธันวาคม 2563, lesahel.org/communique-du-secretariat-general-du-gouvernement-le-chef-de-letat-signe-un-decret-portant-remises-gracieuses-de-peines/

[175] CNN, "ศาลสั่งประหารชีวิตชายหนึ่งคนผ่านการพิจารณาในระบบซูมที่ไนจีเรีย ทำให้เกิดเสียงวิพากษ์วิจารณ์จากกลุ่มสิทธิ ", 7 พฤษภาคม 2563, edition.cnn.com/2020/05/07/africa/nigeria-zoom-death-sentence-intl/index.html

[176] BBC, "ศาลชารีอะฮ์ตัดสินประหารชีวิตมาติ ออดู ชายวัย 70 ปีข้อหากระทำชำเราในคาโน ", 12 สิงหาคม 2563, bbc.com/pidgin/tori-53756874

Sharif Aminu) นักดนตรีวัย 22 ปีในข้อหาดูหมิ่นศาสดา[177] เขาถูกดำเนินคดีในข้อหาดูหมิ่นศาสดา เนื่องจากการลบหลู่ศาสดาของศาสนาอิสลาม จากคลิปเสียงชุดหนึ่งที่มีการเผยแพร่ผ่านวอทส์แอปในเดือนมีนาคม ยาฮายา ชารีฟถูกจับเมื่อเดือนมีนาคม หลังผู้ชุมนุมได้บุกไปเผาบ้านของครอบครัวเขา และนำไปสู่การเดินขบวนไปที่สำนักงานตำรวจด้านศาสนาในรัฐคาโน[178] เรียกร้องให้มีการจับกุมและดำเนินคดีกับเขา ผู้ว่าการรัฐหลายแห่งในไนจีเรียได้เปลี่ยนโทษประหารชีวิตระหว่างปีนี้ ผู้ว่าการโอบาเซกิ (Governor Obaseki) แห่งรัฐเอโด ได้เปลี่ยนโทษประหารชีวิตเป็นโทษจำคุกตลอดชีวิตสี่ครั้ง[179] ผู้ว่าการมูฮัมหมัดดู อินูวา ยาฮายา (Governor Muhammadu Inuwa Yahaya) แห่งรัฐกอมเบ ได้เปลี่ยนโทษประหารชีวิตเป็นโทษจำคุก 21 ปีหนึ่งครั้ง[180] ผู้ว่าการโรติมี อาเคเรโดลู (Governor Rotimi Akeredolu) แห่งรัฐออนโดได้เปลี่ยนโทษประหารชีวิตเป็นโทษจำคุกตลอดชีวิต 10 ครั้ง[181] ผู้ว่าการไซม่อน ลาลอง (Governor Simon Lalong) แห่งรัฐพลาโทได้เปลี่ยนโทษประหารชีวิตเป็นโทษจำคุก 21 ปีหนึ่งครั้ง[182]

กรมราชทัณฑ์แห่ง**เซียร์ราลีโอน** ได้แจ้งต่อแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลว่า ไม่มีการประหารชีวิต และศาลกำหนดโทษประหารชีวิตจำนวน 39 ครั้ง ส่วนประธานาธิบดีได้เปลี่ยนโทษประหารชีวิตเจ็ดครั้ง จนถึงสิ้นปีมีนักโทษประหารชีวิตอยู่ 94 คน

จากการประหารชีวิตที่บันทึกได้ 11 ครั้งใน**โซมาเลีย** หกครั้งเกิดขึ้นในโซมาลีแลนด์และห้าครั้งในพุนต์แลนด์[183] จากการประหารชีวิตที่พุนต์แลนด์ห้าครั้ง สองครั้งเป็นการประหารชีวิตอับดีฟาตาห์ อับดีราห์มาน วาร์ซาเม (Abdifatah Adbirahman Warsame) และอับดีชากูร์ โมฮัมเหม็ด ดีเก (Abdishakur Mohamed Dige) ซึ่งต้องคดีในความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา

---

[177] แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล "ไนจีเรีย: ทางการต้องยกเลิกคำพิพากษาว่ามีความผิดและสั่งให้ประหารชีวิตนักร้องที่รัฐคาโน ", 13 สิงหาคม 2563, amnesty.org/en/latest/news/2020/08/nigeria-authorities-must-quash-the-conviction-and-death-sentence-imposed-on-kano-based-singer/

[178] Kano State Hisbah Corps เป็นสำนักงานตำรวจด้านศาสนาในรัฐคาโน ประเทศไนจีเรีย ทำหน้าที่บังคับใช้กฎหมายชารีอะฮ์

[179] Punch, "โอบาเซกิเปลี่ยนโทษประหารชีวิตให้กับนักโทษสี่ราย", 3 มกราคม 2563, punchng.com/obaseki-commutes-death-sentence-of-four-prisoners/

[180] Tribune, "รัฐบาลกอมเบเปลี่ยนโทษประหารชีวิตเป็นโทษจำคุก 21 ปี และอภัยโทษนักโทษอีก 31 คน", วันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2563, tribuneonlineng.com/gombe-gov-commutes-death-penalty-to-21-years-pardons-31-other-prisoners/

[181] Sahara Reporters, "12 มิถุนายน: ผู้ว่าการอาเคเรโดลูแห่งรัฐออนโดเปลี่ยนโทษประหารชีวิตเป็นโทษจำคุกตลอดชีวิตให้นักโทษ 10 คน", 11 มิถุนายน 2563, saharareporters.com/2020/06/11/june-12-ondo-governor-akeredolu-commutes-death-sentence-10-prisoners-life-imprisonment

[182] Punch, "เอล-รูฟาอิ ปล่อยตัวนักโทษ 25 คน เปลี่ยนโทษประหารชีวิต", 2 ตุลาคม 2563, punchng.com/el-rufai-releases-25-prisoners-convert-death-sentences/

[183] ตัวเลขนี้ไม่รวมรายงานการสังหารอย่างไม่ชอบด้วยกฎหมายของกองกำลังติดอาวุธฝ่ายตรงข้ามรัฐบาลโซมาลี รวมทั้งกลุ่มอัล-ชาบับ

และสังหารเด็กผู้หญิงคนหนึ่ง[184] ส่วนชายคนที่สามคือ อับดีซาลัน อับดีราห์มาน วาร์ซาเม (Abdisalan Adbirahman Warsame พี่ชายหรือน้องชายของอับดีฟาตาห์ อับดีราห์มาน วาร์ซาเม) ถูกศาลตัดสินว่ามีความผิดพร้อมจำเลยทั้งสองคน แต่ไม่ได้รับโทษประหารชีวิต ภายหลังมีการเจรจาระหว่างครอบครัวเขากับครอบครัวผู้เสียหายตามเงื่อนไข "เงินเลือด" (การจ่ายเงินชดเชย)[185] แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลสามารถรวบรวมข้อมูลว่ามีการใช้โทษประหารชีวิตในโซมาเลีย แต่ไม่มีข้อมูลมากพอที่จะระบุตัวเลขขั้นต่ำได้อย่างน่าเชื่อถือ

ใน**ซูดานใต้** เมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม ศาลอุทธรณ์แห่งซูดานใต้ได้ยกเลิกโทษประหารต่อมาไก มาติออพ เอนกอง (Magai Matiop Ngong) เนื่องจากเขายังเป็นเยาวชนขณะที่กระทำความผิด และมีคำสั่งให้ศาลสูงพิจารณาคดีใหม่เพื่อกำหนดโทษที่เหมาะสม และให้เขาพ้นจากการเป็นนักโทษประหารชีวิต[186] แต่ครอบครัวของผู้เสียชีวิตได้อุทธรณ์คำสั่งต่อศาลฎีกา และจนถึงสิ้นปียังอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาล

รัฐบาล**ซูดาน**ได้อภัยโทษและปล่อยตัวนักโทษสงครามชาวซูดานใต้ 35 คน ซึ่งถูกจับในระหว่างการสู้รบที่เมืองเฮกลิกในปี 2555 ซึ่งเป็นสงครามระหว่างซูดานและซูดานใต้ หลังจากซูดานใต้ประกาศเอกราชในปี 2554[187] จำเลยทั้ง 35 คนถูกศาลตัดสินประหารชีวิตจากความผิดเกี่ยวกับสงครามและการก่อการร้าย ในเดือนกรกฎาคม ทางการได้ยกเลิกการใช้โทษประหารชีวิตกับความผิดฐานละทิ้งศาสนา[188] ในเดือนเดียวกัน ทางการยังแก้ไขประมวลกฎหมายอาญาห้ามใช้โทษประหารชีวิตกับเด็ก แก้ปัญหาความลักลั่นจากการบังคับใช้พระราชบัญญัติเด็กและประมวลกฎหมายอาญาพร้อมกัน

เนื่องในโอกาสวันประกาศเอกราช ประธานาธิบดีจอห์น มากูฟูลิ (President John Magufuli) ของ**แทนซาเนีย** ได้เปลี่ยนโทษประหารชีวิตให้กับนักโทษ 256 คนในเดือนธันวาคม[189]

---

[184] VOA, "ชายสองคนถูกประหารชีวิตในโซมาเลีย จากการข่มขืนและฆ่าเด็กอายุ 12 ขวบ", วันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2563, voanews.com/africa/two-men-executed-somalia-rape-murder-12-year-old

[185] Hiiraan, "นักโทษรอดพ้นการประหารชีวิตจากการเจรจา 'เงินเลือด' ส่วนอีกสองคนถูกประหารจากการข่มขืนเด็กผู้หญิงอายุ 12 ขวบที่พุนต์แลนด์", 11 กุมภาพันธ์ 2563, hiiraan.com/news4/2020/Feb/167091/convict_spared_death_in_blood_money_deal_as_two_executed_over_rape_of_12_year_old_girl_in_puntland.aspx

[186] แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล "ซูดานใต้: การยกเลิกโทษประหารชีวิตของวัยรุ่นต้องนำไปสู่การยกเลิกโทษประหารชีวิตทั้งหมด", 29 กรกฎาคม 2563, amnesty.org/en/latest/news/2020/07/south-sudan-quashing-of-teenagers-death-sentence-must-lead-to-abolition-of-the-death-penalty/

[187] Eye Radio, "ซูดานปล่อยตัวนักโทษสงครามชาวซูดานใต้ 35 คนซึ่งถูกจับที่เมืองเฮกลิก", 2 มีนาคม 2563, eyeradio.org/sudan-frees-35-s-sudanese-war-prisoners-captured-in-heglig/

[188] BBC News, "ซูดานยกเลิกกฎหมายเอาผิดการละทิ้งศาสนาและกฎหมายห้ามดื่มสุราที่บังคับใช้กับประชาชนที่ไม่ใช่มุสลิม", 12 กรกฎาคม 2563, bbc.co.uk/news/world-africa-53379733; Al Jazeera, "การแก้ไขกฎหมายอาญาโดยซูดานยกเลิกโทษประหารชีวิตสำหรับการละทิ้งศาสนา", 12 กรกฎาคม 2563, aljazeera.com/news/2020/7/12/changes-in-criminal-law-as-sudan-annuls-apostasy-death-sentence

[189] Anadolu Agency, "แทนซาเนียเปลี่ยนโทษประหารชีวิตให้นักโทษ 256 คน", 9 ธันวาคม 2563, aa.com.tr/en/africa/tanzania-commutes-death-sentences-of-256-convicts/2071191#

ศาลฎีกาแห่ง**ยูกันดา** มีการกลับคำพิพากษาเมื่อปี 2561 และสั่งยกเลิกโทษประหารชีวิตของโมเสส โอทิม (Moses Otim) และให้ปล่อยตัวเขาออจจากเรือนจำ[190] ศาลฎีกาซึ่งมีคำพิพากษาเป็นครั้งที่สองในคดีที่ได้รับการพิจารณาแล้ว ยืนยันว่า ศาลไม่ควรพิพากษายืนคำสั่งให้ประหารชีวิตเขาตามคำสั่งของศาลชั้นต้น เนื่องจากเขามีอายุต่ำกว่า 18 ปีขณะที่กระทำความผิด ศาลสูงแห่งเมืองลีราพิพากษาว่าโมเสส โอทิม มีความผิดฐานฆ่าคนตายและให้ประหารชีวิตเขา ทำให้เขาเป็นนักโทษประหารชีวิตมากว่า 10 ปี มาตรา 94(1)(g) ของพระราชบัญญัติเด็กห้ามการใช้โทษประหารชีวิตกับบุคคลที่อายุต่ำกว่า 18 ปีขณะกระทำความผิด กฎหมายยูกันดายังกำหนดอีกว่า กรณีที่ผู้กระทำผิดยังเป็นเด็ก ศาลอาจกำหนดโทษจำคุกได้ไม่เกินสามปี หากพบว่ามีความผิดในคดีที่อาจมีโทษประหารชีวิต

รัฐบาล**แซมเบีย** ได้แจ้งต่อแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลว่า ไม่มีการประหารชีวิต มีการกำหนดโทษประหารชีวิต 119 ครั้ง และจนถึงสิ้นปีมีนักโทษประหารชีวิต 495 คน เป็นชาย 471 คนและหญิง 24 คน มีการเปลี่ยนโทษประหารชีวิตห้าครั้ง สามครั้งเปลี่ยนเป็นโทษจำคุกตลอดชีวิต และอีกสองครั้งเปลี่ยนเป็นโทษจำคุก 35 ปี ศาลยังได้ล้างมลทินจำเลยหกคน และปัจจุบันมีนักโทษประหารชีวิตที่เป็นพลเมืองต่างชาติหกคน รัฐบาลยังระบุว่าศาลในแซมเบียยังคงพิจารณาคดีในช่วงที่มีการแพร่ระบาดของโรคโควิด – 19 โดยยึดมั่นตามแนวปฏิบัติเกี่ยวกับโรคโควิด – 19 ขององค์การอนามัยโลก ประกาศสาธารณสุข (ประกาศเกี่ยวกับโรคติดต่อ) ฉบับที่ 21 ของปี 2563 และข้อกำหนดสาธารณสุข (โรคโคโรนาไวรัส 2019) ฉบับที่ 22 ของปี 2563 ทั้งยังมีการออกมาตรการควบคุมเพิ่มเติมเพื่อลดจำนวนผู้เข้ารับฟังการพิจารณาคดี รัฐบาลระบุว่า ไม่มีการประหารชีวิตด้วยเหตุผลจากโรคโควิด – 19 และย้ำว่า ไม่มีการประหารชีวิตในประเทศเลยตั้งแต่ปี 2544 นอกจากนั้น ทางการยังแจ้งต่อทางองค์กรว่า กรมราชทัณฑ์แห่งแซมเบียได้แจกหน้ากากอนามัยและสบู่ให้นักโทษทุกคน รวมถึงนักโทษประหารชีวิต มีการจำกัดการเข้าเยี่ยมในเรือนจำ และการตรวจวัดอุณหภูมิร่างกายของนักโทษ

จากข้อมูลที่แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลได้รับจากรัฐบาล**ซิมบับเว** ไม่มีการประหารชีวิต มีการกำหนดโทษประหารชีวิตหกครั้ง และมีการเปลี่ยนโทษประหารชีวิตเป็นโทษจำคุกตลอดชีวิตแปดครั้ง จนถึงสิ้นปีมีนักโทษประหารชีวิตอยู่ 88 คน สื่อรายงานว่าผลจากการลงนามในคำสั่งอภัยโทษฉบับที่ 1 ของปี 2563 ของประธานาธิบดีเอ็มเมอร์สัน มนังกากัว (President Emmerson Mnangagwa) ส่งผลให้มีการเปลี่ยนโทษแปดครั้ง[191] คำสั่งนี้รวมถึงเงื่อนไขเพื่อลดหย่อนโทษอื่น ๆ ส่งผลให้มีการเปลี่ยนโทษประหารชีวิตของนักโทษทุกคนที่อยู่ในแดนประหารมาอย่างน้อย 10 ปี[192]

---

[190] Daily Monitor, "ศาลยกเลิกคำสั่งประหารชีวิต", 11 มิถุนายน 2563, monitor.co.ug/News/National/Court-quashes-death-row-sentence-Moses-Otim-Tibatemwa/688334-5574810-sfp3cjz/index.html

[191] The Herald, "นักโทษประหารชีวิตแปดรายได้รับการเปลี่ยนโทษ", 4 เมษายน 2563, herald.co.zw/8-removed-from-death-row/

[192] Zim Eye, "มนังกากัวใช้คำสั่งประธานาธิบดีลดหย่อนและอภัยโทษ เปลี่ยนให้เป็นโทษจำคุกตลอดชีวิต", 27 มีนาคม 2563, zimeye.net/2020/03/27/mnangagwa-invokes-presidential-clemency-and-forgives-prisoners-on-life-sentence/

ภาคผนวก I: การประหารชีวิต และการตัดสินให้ประหารชีวิต ที่มีการบันทึกข้อมูลในปี 2563

รายงานฉบับนี้ครอบคลุมการใช้โทษประหารชีวิตผ่านกระบวนการศาล ไม่รวมการสังหารนอกกระบวนการกฎหมาย แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลรายงานเฉพาะตัวเลขที่สามารถยืนยันได้อย่างสมเหตุผล แม้ว่าตัวเลขที่แท้จริงในบางประเทศอาจสูงกว่านี้มาก รัฐบาลบางแห่งจงใจปกปิดขั้นตอนปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้โทษประหารชีวิต ส่วนรัฐอื่น ๆ ไม่ได้เก็บข้อมูลหรือไม่ยอมเผยแพร่ตัวเลขคำตัดสินลงโทษประหารชีวิตและการประหารชีวิต

เครื่องหมาย "+" ที่ตามหลังชื่อประเทศ อย่างเช่น มาเลเซีย (22+) หมายถึงแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลยืนยันว่ามีการประหารชีวิตหรือการตัดสินให้ประหารชีวิตเกิดขึ้น 22 ครั้งในมาเลเซีย แต่เชื่อว่าจำนวนที่แท้จริงจะสูงกว่า 22 ครั้ง ส่วนเครื่องหมาย "+"ที่อยู่หลังประเทศและไม่มีตัวเลขอยู่ด้านหน้า อย่างเช่น ซีเรีย (+) หมายถึงแอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลยืนยันว่ามีการประหารชีวิตหรือการตัดสินให้ประหารชีวิตเกิดขึ้นจริง (มากกว่าหนึ่งครั้ง) ในประเทศนั้นเพียงแต่ไม่มีข้อมูลมากพอที่จะยืนยันตัวเลขขั้นต่ำที่น่าเชื่อถือได้ สำหรับการคำนวณตัวเลขรวมในระดับโลกและภูมิภาค เครื่องหมาย "+" ให้นับว่าเป็นสองครั้งรวมทั้งประเทศจีน

การประหารชีวิตที่มีการบันทึกข้อมูลได้ในปี 2563

จีน 1,000s
อิหร่าน 246+
อียิปต์ 107+
อิรัก 45+
ซาอุดีอาระเบีย 27
สหรัฐฯ 17
โซมาเลีย 11+
เยเมน 5+
อินเดีย 4
โอมาน 4
บอตสวานา 3
ซูดานใต้ 2+
บังกลาเทศ 2
ไต้หวัน 1
กาตาร์ 1
เกาหลีเหนือ +
ซีเรีย +
เวียดนาม +

การตัดสินให้ประหารชีวิตที่มีการบันทึกข้อมูลได้ในปี 2563

จีน 1,000s
เยเมน 269+
อียิปต์ 264+
แซมเบีย 119
อินโดนีเซีย 117+
บังกลาเทศ113+
อินเดีย 77
ไนจีเรีย 58+
เวียดนาม 54+
ปากีสถาน 49+
เซียร์ราลีโอน 39
ไทย 35
มาลี 30
อิรัก 27+
มาเลเซีย 22+
สาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก 20+
สหรัฐฯ 18
ลิเบีย 17+
ปาเลสไตน์ (รัฐ) 17+
ศรีลังกา 16+
ซูดาน 10+
ลาว 9+
ซาอุดีอาระเบีย 8+
ตูนีเซีย 8+
สิงคโปร์ 8
ซูดานใต้ 6+
ซิมบับเว 6
ไต้หวัน 5
อัฟกานิสถาน 4+
กาตาร์ 4+
สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ 4+
บาห์เรน 3
เบลารุส 3
กานา 3
ญี่ปุ่น 3
ไนเจอร์ 3
จอร์แดน 2+
คูเวต 2+
มาลาวี 2+
ตรินิแดดและโตเบโก 2
แอลจีเรีย 1+
แคเมอรูน 1+
เลบานอน 1+
มอริเตเนีย 1+
โมร็อคโค/ซาฮาราตะวันตก 1+
บอตสวานา 1
โคโมโรส 1
แกมเบีย 1
เมียนมา 1
อิหร่าน +
เคนยา +
เกาหลีเหนือ +
โซมาเลีย +
ซีเรีย +

ภาคผนวก II: ประเทศซึ่งยกเลิกโทษประหารชีวิตและประเทศซึ่งยังคงบทลงโทษประหารชีวิต ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

มากกว่าสองในสามของประเทศต่าง ๆ ในโลกได้ยกเลิกโทษประหารชีวิตในทางกฎหมายและในทางปฏิบัติ ตัวเลขจนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2563 ปรากฏดังนี้

- ยกเลิกโทษประหารชีวิตสำหรับความผิดทางอาญาทุกประเภท: 108
- ยกเลิกโทษประหารชีวิตสำหรับความผิดทางอาญาทั่วไปเท่านั้น: 8
- ยกเลิกโทษประหารชีวิตในทางปฏิบัติ: 28
- รวมประเทศที่ยกเลิกโทษประหารชีวิตในทางกฎหมายและในทางปฏิบัติ: 144
- ประเทศที่ยังคงบทลงโทษประหารชีวิต: 55

ต่อไปนี้เป็นรายชื่อประเทศที่แบ่งออกเป็นสี่กลุ่ม ได้แก่ ประเทศซึ่งยกเลิกโทษประหารชีวิตสำหรับความผิดทางอาญาทุกประเภท ประเทศซึ่งยกเลิกโทษประหารชีวิตสำหรับความผิดทางอาญาทั่วไปเท่านั้น ประเทศซึ่งยกเลิกโทษประหารชีวิตในทางปฏิบัติ และประเทศซึ่งยังคงบทลงโทษประหารชีวิต

1. ประเทศซึ่งยกเลิกโทษประหารชีวิตสำหรับความผิดทางอาญาทุกประเภท

ประเทศซึ่งไม่มีกฎหมายให้ลงโทษประหารชีวิตสำหรับความผิดทางอาญาใด ๆ

แอลเบเนีย อันดอร์รา แองโกลา อาร์เจนตินา อาร์เมเนีย ออสเตรเลีย ออสเตรีย อาเซอร์ไบจาน เบลเยียม เบนิน ภูฏาน โบลิเวีย บอสเนียและเฮอร์เซโกวีนา บัลแกเรีย บุรุนดี เคปเวิร์ด กัมพูชา แคนาดา ชาด โคลอมเบีย คองโก (สาธารณรัฐ) หมู่เกาะคุก คอสตาริกา โกตดิวัวร์ โครเอเชีย ไซปรัส สาธารณรัฐเช็ก เดนมาร์ก จิบูตี สาธารณรัฐโดมินิกัน เอกวาดอร์ เอสโตเนีย ฟิจิ ฟินแลนด์ ฝรั่งเศส กาบอง จอร์เจีย เยอรมนี กรีซ กินี กินีบิสเซา เฮติ ฮอนดูรัส ฮังการี ไอซ์แลนด์ ไอร์แลนด์ อิตาลี คิริบาตี โคโซโว*193 คีร์กีซสถาน ลัตเวีย ลิกเตนสไตน์ ลิทัวเนีย ลักเซมเบิร์ก มาดากัสการ์ มอลตา หมู่เกาะมาร์แชลล์ มอริเชียส เม็กซิโก ไมโครนีเซีย มอลโดวา โมนาโก มองโกเลีย มอนเตเนโกร โมซัมบิก นามิเบีย นาอูรู เนปาล เนเธอร์แลนด์ นิวซีแลนด์ นิการากัว นีอูเอ

[193] การใส่เครื่องหมาย (*) ไม่มีผลต่อสถานะของประเทศ และสอดคล้องกับมติคณะมนตรีความมั่นคงสหประชาชาติที่ 1244 และความเห็นของศาลยุติธรรมระหว่างประเทศว่าด้วยคำประกาศเอกราชของโคโซโว

นอร์ทมาซิโดเนีย นอร์เวย์ ปาเลา ปานามา ปารากวัย ฟิลิปปินส์ โปแลนด์ โปรตุเกส โรมาเนีย รวันดา ซามัว ซานมารีโน เซาตูเมและปรินซิปี เซเนกัล เซอร์เบีย เซเชลส์ สโลวะเกีย สโลวีเนีย หมู่เกาะโซโลมอน แอฟริกาใต้ สเปน ซูรินาเม สวีเดน สวิตเซอร์แลนด์ ติมอร์-เลสเต โตโก ตุรกี เติร์กเมนิสถาน ตูวาลู สหราชอาณาจักร ยูเครน อุรุกวัย อุซเบกิสถาน วานูอาตู นครรัฐวาติกัน เวเนซุเอลา

2. ประเทศซึ่งยกเลิกโทษประหารชีวิตสำหรับความผิดทางอาญาทั่วไปเท่านั้น

ประเทศเหล่านี้เป็นประเทศซึ่งโทษประหารชีวิตมีไว้สำหรับอาชญากรรมบางประเภทเท่านั้น เช่น อาชญากรรมภายใต้ธรรมนูญทหาร หรืออาชญากรรมซึ่งเกิดขึ้นจากเงื่อนไขที่เป็นข้อยกเว้นของประเทศ[194]

บราซิล บูร์กินาฟาโซ ชิลี เอลซัลวาดอร์ กัวเตมาลา อิสราเอล คาซัคสถาน เปรู

3. ประเทศซึ่งยกเลิกโทษประหารชีวิตในทางปฏิบัติ

ประเทศเหล่านี้ยังคงไว้ซึ่งโทษประหารชีวิตสำหรับอาชญากรรมทั่วไป เช่น ฆาตกรรม แต่อาจถือได้ว่า ได้ยกเลิกโทษประหารชีวิตในทางปฏิบัติ เนื่องจากได้ระงับการประหารชีวิตในช่วงสิบปีที่ผ่านมา และยังเชื่อได้ว่า มีนโยบาย หรือระเบียบปฏิบัติที่จะไม่ลงโทษประหารชีวิต

แอลจีเรีย บรูไนดารุสซาลาม แคเมอรูน สาธารณรัฐแอฟริกากลาง เอริเทรีย เอสวาตินี (อดีตสวาซีแลนด์) กานา เกรนาดา เคนยา ลาว ไลบีเรีย มาลาวี มัลดีฟส์ มาลี มอริเตเนีย โมร็อคโค/ซาฮาราตะวันตก เมียนมา ไนเจอร์ปาปัวนิวกินี สหพันธรัฐรัสเซีย[195] เซียร์ราลีโอน เกาหลีใต้ (สาธารณรัฐเกาหลี) ศรีลังกา ทาจิกิสถาน แทนซาเนีย ตองกา ตูนีเซีย แซมเบีย

4. ประเทศซึ่งยังคงบทลงโทษประหารชีวิต

ประเทศเหล่านี้ยังคงไว้ซึ่งโทษประหารชีวิตสำหรับอาชญากรรมทั่วไป

อัฟกานิสถาน แอนติกาและบาร์บูดา บาฮามาส บาห์เรน บังกลาเทศ บาร์เบโดส เบลารุส เบลีซ บอตสวานา จีน โคโมโรส คิวบา สาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก โดมินิกา อียิปต์ อิเควทอเรียลกินี เอธิโอเปีย แกมเบีย กายอานา อินเดีย อินโดนีเซีย อิหร่าน อิรัก จาเมกา ญี่ปุ่น จอร์แดน คูเวต เลบานอน เลโซโท ลิเบีย มาเลเซีย ไนจีเรีย เกาหลีเหนือ (สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนเกาหลี) โอมาน ปากีสถาน ปาเลสไตน์ (รัฐ) กาตาร์ เซนต์คิตส์และเนวิส เซนต์ลูเซีย เซนต์วินเซนต์และเกรนาดีนส์ ซาอุดีอาระเบีย สิงคโปร์ โซมาเลีย ซูดานใต้ ซูดาน ซีเรีย ไต้หวัน ไทย ตรินิแดดและโตเบโก ยูกันดา สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ สหรัฐฯ เวียดนาม เยเมน ซิมบับเว

---

[194] ไม่มีข้อมูลการประหารชีวิตในประเทศเหล่านี้เกินกว่า 10 ปี

[195] สหพันธรัฐรัสเซียเริ่มนำความตกลงชั่วคราวเพื่องดเว้นการประหารชีวิตมาใช้เมื่อเดือนสิงหาคม 2539 แต่ยังคงประหารชีวิตบุคคลระหว่างปี 2539 และ 2542 ในสาธารณรัฐเชชเนีย

ภาคผนวก III: การให้สัตยาบันรับรองสนธิสัญญาระหว่างประเทศ ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563

ประชาคมระหว่างประเทศได้รับรองสนธิสัญญาระหว่างประเทศสี่ฉบับที่กำหนดให้ยกเลิกโทษประหารชีวิต สนธิสัญญาหนึ่งฉบับครอบคลุมระดับโลก ส่วนอีกสามฉบับครอบคลุมระดับภูมิภาค

ด้านล่างเป็นคำอธิบายโดยย่อถึงสนธิสัญญาทั้งสี่ฉบับและรายชื่อรัฐภาคีและประเทศที่ลงนามแต่ยังไม่ให้สัตยาบัน จนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2563 รัฐสามารถเข้าเป็นภาคีสนธิสัญญาระหว่างประเทศด้วยการให้ภาคยานุวัติหรือการให้สัตยาบัน การลงนามเป็นการแสดงความจำนงที่จะเข้าเป็นภาคีในโอกาสต่อมาโดยการให้สัตยาบัน รัฐต่าง ๆ มีหน้าที่ปฏิบัติตามกฎหมายระหว่างประเทศ โดยต้องเคารพข้อบัญญัติในสนธิสัญญาที่ได้เข้าเป็นภาคี และต้องไม่กระทำการอันขัดต่อวัตถุประสงค์และเป้าประสงค์ของสนธิสัญญาที่ได้ลงนามไว้

พิธีสารเลือกรับฉบับที่ 2 ของกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองที่มีเป้าหมายยกเลิกโทษประหารชีวิต

พิธีสารเลือกรับฉบับที่ 2 ของกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองที่มีเป้าหมายยกเลิกโทษประหารชีวิติได้รับการรับรองจากสมัชชาใหญ่ องค์การสหประชาชาติในปี 2532 มีผลบังคับใช้ระดับโลก เป็นกฎบัตรที่กำหนดให้มีการยกเลิกโทษประหารชีวตอย่างสิ้นเชิง แต่อนุญาตให้รัฐภาคีสามารถใช้โทษประหารได้ในภาวะสงคราม หรือกรณีที่มีการประกาศข้อสงวนไว้ในช่วงที่ให้สัตยาบันหรือให้ภาคยานุวัติต่อพิธีสาร รัฐใด ๆ ที่เป็นภาคีของกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองสามารถเข้าเป็นภาคีของพิธีสารได้

รัฐภาคี ได้แก่: แอลเบเนีย อันดอร์รา แองโกลา อาร์เจนตินา ออสเตรเลีย ออสเตรีย อาเซอร์ไบจาน เบลเยียม เบนิน โบลิเวีย บอสเนียและเฮอร์เซโกวีนา บราซิล บัลแกเรีย เคปเวิร์ด แคนาดา ชิลี โคลอมเบีย คอสตาริกา โครเอเชีย ไซปรัส สาธารณรัฐเช็ก เดนมาร์ก จิบูตี สาธารณรัฐโดมินิกัน เอกวาดอร์ เอลซัลวาดอร์ เอสโตเนีย ฟินแลนด์ ฝรั่งเศส กาบอง แกมเบีย จอร์เจีย เยอรมนี กรีซ กินีบิสเซา ฮอนดูรัส ฮังการี ไอซ์แลนด์ ไอร์แลนด์ อิตาลี คีร์กีซสถาน ลัตเวีย ไลบีเรีย ลิกเตนสไตน์

ลิทัวเนีย ลักเซมเบิร์ก มาซิโดเนีย มาดากัสการ์ มอลตา เม็กซิโก มอลโดวา โมนาโก มองโกเลีย มอนเตเนโกร โมซัมบิก นามิเบีย เนปาล เนเธอร์แลนด์ นิวซีแลนด์ นิการากัว นอร์เวย์ ปาเลสไตน์ (รัฐ) ปานามา ปารากวัย ฟิลิปปินส์ โปแลนด์ โปรตุเกส โรมาเนีย รวันดา ซานมารีโน เซาตูเมและปรินซิปี เซอร์เบีย (รวมทั้งโคโซโว) เซเชลส์ สโลวะเกีย สโลวีเนีย แอฟริกาใต้ สเปน สวีเดน สวิตเซอร์แลนด์ ติมอร์-เลสเต โตโก ตุรกี เติร์กเมนิสถาน สหราชอาณาจักร ยูเครน อุรุกวัย อุซเบกิสถาน เวเนซุเอลา (รวม 88 ประเทศ)

ประเทศที่ลงนามแต่ยังไม่ให้สัตยาบัน ได้แก่ อาร์เมเนีย คาซัคสถาน (รวม 2 ประเทศ)

พิธีสารอนุสัญญาอเมริกาว่าด้วยสิทธิมนุษยชนและการยกเลิกโทษประหารชีวิต (PROTOCOL TO THE AMERICAN CONVENTION ON HUMAN RIGHTS ON THE ABOLITION OF DEATH PENALTY)

พิธีสารอนุสัญญาอเมริกาว่าด้วยสิทธิมนุษยชนและการยกเลิกโทษประหารชีวิตได้รับการรับรองจากสมัชชาใหญ่องค์การรัฐอเมริกัน (Organization of American States) ในปี 2533 และกำหนดให้มีการยกเลิกโทษประหารชีวิต แต่อนุญาตให้รัฐภาคีสามารถใช้โทษประหารได้ในภาวะสงคราม หรือกรณีที่มีการประกาศข้อสงวนไว้ในช่วงที่ให้สัตยาบันหรือให้ภาคยานุวัติต่อพิธีสาร รัฐใด ๆ ที่เป็นภาคีของอนุสัญญาอเมริกาว่าด้วยสิทธิมนุษยชนและการยกเลิกโทษประหารชีวิตสามารถเข้าเป็นภาคีของพิธีสารได้

รัฐภาคี ได้แก่ อาร์เจนตินา บราซิล ชิลี คอสตาริกา สาธารณรัฐโดมินิกัน เอกวาดอร์ ฮอนดูรัส เม็กซิโก นิการากัว ปานามา ปารากวัย อุรุกวัย เวเนซุเอลา (รวม 13 ประเทศ)

พิธีสารฉบับที่ 6 ของอนุสัญญาสิทธิมนุษยชนแห่งยุโรปว่าด้วยการยกเลิกโทษประหารชีวิต (PROTOCOL NO.6 TO THE EUROPEAN CONVENTION ON HUMAN RIGHTS. CONCERNING THE ABOLITION OF THE DEATH PENALTY)

พิธีสารฉบับที่ 6 ของอนุสัญญาเพื่อการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานแห่งยุโรป (European Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms) เกี่ยวข้องกับการยกเลิกโทษประหารชีวิต ได้รับการรับรองจากสภายุโรป (Council of Europe) ในปี 2526 กำหนดให้มีการยกเลิกโทษประหารในช่วงปลอดสงคราม รัฐภาคียังอาจใช้โทษประหารชีวิตต่อไปได้สำหรับความผิดทางอาญา “ในช่วงสงครามหรือใกล้จะมีสงคราม” รัฐใด ๆ ที่เป็นภาคีของอนุสัญญาสิทธิมนุษยชนแห่งยุโรปสามารถเข้าเป็นภาคีของพิธีสารได้

รัฐภาคี ได้แก่ แอลเบเนีย อันดอร์รา อาร์เมเนีย ออสเตรีย อาเซอร์ไบจาน เบลเยียม บอสเนียและเฮอร์เซโกวีนา บัลแกเรีย โครเอเชีย ไซปรัส สาธารณรัฐเช็ก เดนมาร์ก เอสโตเนีย ฟินแลนด์ ฝรั่งเศส จอร์เจีย เยอรมนี กรีซ ฮังการี ไอซ์แลนด์ ไอร์แลนด์ อิตาลี ลัตเวีย ลิกเตนสไตน์ ลิทัวเนีย

ลักเซมเบิร์ก มาซิโดเนีย มอลตา มอลโดวา โมนาโก มอนเตเนโกร เนเธอร์แลนด์ นอร์เวย์ โปแลนด์ โปรตุเกส โรมาเนีย ซานมารีโน เซอร์เบีย สโลวะเกีย สโลวีเนีย สเปน สวีเดน สวิตเซอร์แลนด์ ตุรกี สหราชอาณาจักร ยูเครน (รวม 46 ประเทศ)

ประเทศที่ลงนามแต่ยังไม่ให้สัตยาบัน ได้แก่ สหพันธรัฐรัสเซีย (รวม 1 ประเทศ)

พิธีสารฉบับที่ 13 ของอนุสัญญาสิทธิมนุษยชนแห่งยุโรป (PROTOCOL NO. 13 TO THE EUROPEAN CONVENTION ON HUMAN RIGHTS) เกี่ยวข้องกับการยกเลิกโทษประหารชีวิตในทุกพฤติการณ์

พิธีสารฉบับที่ 13 ของอนุสัญญาเพื่อการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานแห่งยุโรป (European Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms) เกี่ยวข้องกับการยกเลิกโทษประหารชีวิตในทุกพฤติการณ์ ได้รับการรับรองจากคณะมนตรียุโรป (Council of Europe) ในปี 2545 กำหนดให้มีการยกเลิกโทษประหารชีวิตในทุกพฤติการณ์ รวมทั้ง ในช่วงสงครามหรือใกล้จะมีสงคราม รัฐใด ๆ ที่เป็นภาคีของอนุสัญญาสิทธิมนุษยชนแห่งยุโรปสามารถเข้าเป็นภาคีของพิธีสารได้

รัฐภาคี ได้แก่ แอลเบเนีย อันดอร์รา ออสเตรีย เบลเยียม บอสเนียและเฮอร์เซโกวีนา บัลแกเรีย โครเอเชีย ไซปรัส สาธารณรัฐเช็ก เดนมาร์ก เอสโตเนีย ฟินแลนด์ ฝรั่งเศส จอร์เจีย เยอรมนี กรีซ ฮังการี ไอซ์แลนด์ ไอร์แลนด์ อิตาลี ลัตเวีย ลิกเตนสไตน์ ลิทัวเนีย ลักเซมเบิร์ก มาซิโดเนีย มอลตา มอลโดวา โมนาโก มอนเตเนโกร เนเธอร์แลนด์ นอร์เวย์ โปแลนด์ โปรตุเกส โรมาเนีย ซานมารีโน เซอร์เบีย สโลวะเกีย สโลวีเนีย สเปน สวีเดน สวิตเซอร์แลนด์ ตุรกี สหราชอาณาจักร ยูเครน (รวม 44 ประเทศ)

ประเทศที่ลงนามแต่ยังไม่ให้สัตยาบัน ได้แก่ อาร์เมเนีย (รวม 1 ประเทศ)

ภาคผนวก IV: ผลการออกเสียงมติที่ประชุมสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติที่ 75/183 วันที่ 16 ธันวาคม 2563

ที่ประชุมสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติรับรองมติข้อ 8 เกี่ยวกับความตกลงชั่วคราวยุติการใช้โทษประหารชีวิต ผลปรากฏว่ารัฐภาคีสหประชาชาติให้เสียงรับรองมติข้อนี้อย่างท่วมท้น

ประเทศผู้ร่วมเสนอมติที่ประชุมสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติที่ 75/183 รับรองเมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2563

แอลเบเนีย แอลจีเรีย อันดอร์รา แองโกลา อาร์เจนตินา อาร์เมเนีย ออสเตรเลีย ออสเตรีย เบลเยียม เบนิน โบลิเวีย บอสเนียและเฮอร์เซโกวีนา บราซิล บัลแกเรีย เคปเวิร์ด แคนาดา ชิลี โคลอมเบีย คอสตาริกา โกตดิวัวร์ โครเอเชีย ไซปรัส สาธารณรัฐเช็ก เดนมาร์ก สาธารณรัฐโดมินิกัน เอกวาดอร์ เอลซัลวาดอร์ เอสโตเนีย ฟินแลนด์ ฝรั่งเศส จอร์เจีย เยอรมนี กรีซ กินี กินีบิสเซา เฮติ ฮอนดูรัส ฮังการี ไอซ์แลนด์ ไอร์แลนด์ อิสราเอล อิตาลี คีร์กีซสถาน ลัตเวีย ลิทัวเนีย มาดากัสการ์ มอลตา เม็กซิโก ไมโครนีเซีย มอลโดวา โมนาโก มองโกเลีย มอนเตเนโกร เนเธอร์แลนด์ นิวซีแลนด์ นอร์ทมาซิโดเนีย นอร์เวย์ ปานามา ปารากวัย โปแลนด์ โปรตุเกส โรมาเนีย ซานมารีโน เซาตูเมและปรินซิปี เซอร์เบีย สโลวะเกีย สโลวีเนีย สเปน สวีเดน สวิตเซอร์แลนด์ ติมอร์-เลสเต โตโก ยูเครน อุรุกวัย เวเนซุเอลา (รวม: 77)

ให้ความเห็นชอบ

แอลเบเนีย แอลจีเรีย อันดอร์รา แองโกลา อาร์เจนตินา อาร์เมเนีย ออสเตรเลีย ออสเตรีย อาเซอร์ไบจาน เบลเยียม เบนิน ภูฏาน โบลิเวีย บอสเนียและเฮอร์เซโกวีนา บราซิล บัลแกเรีย บูร์กินาฟาโซ เคปเวิร์ด กัมพูชา แคนาดา สาธารณรัฐแอฟริกากลาง ชาด ชิลี โคลอมเบีย สาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก คอสตาริกา โกตดิวัวร์ โครเอเชีย ไซปรัส สาธารณรัฐเช็ก เดนมาร์ก จิบูตี สาธารณรัฐโดมินิกัน เอกวาดอร์ เอลซัลวาดอร์ อิเควทอเรียลกินี เอริเตรีย เอสโตเนีย ฟิจิ ฟินแลนด์ ฝรั่งเศส แกมเบีย จอร์เจีย เยอรมนี กรีซ กัวเตมาลา กินี กินีบิสเซา เฮติ ฮอนดูรัส ฮังการี ไอซ์แลนด์ ไอร์แลนด์ อิสราเอล อิตาลี จอร์แดน คาซัคสถาน คิริบาติ คีร์กีซสถาน

ลัตเวีย เลบานอน ลิกเตนสไตน์ ลิทัวเนีย ลักเซมเบิร์ก มาดากัสการ์ มาลาวี มาเลเซีย มาลี มอลตา หมู่เกาะมาร์แชลล์ มอริเชียส เม็กซิโก ไมโครนีเซีย มอลโดวา โมนาโก มองโกเลีย มอนเตเนโกร โมซัมบิก นามิเบีย นาอูรู เนปาล เนเธอร์แลนด์ นิวซีแลนด์ นิการากัว นอร์ทมาซิโดเนีย นอร์เวย์ ปานามา ปารากวัย เปรู ฟิลิปปินส์ โปแลนด์ โปรตุเกส โรมาเนีย สหพันธรัฐรัสเซีย รวันดา ซามัว ซานมารีโน เซาตูเมและปรินซิปี เซอร์เบีย เซเชลส์ เซียร์ราลีโอน สโลวะเกีย สโลวีเนีย แอฟริกาใต้ เกาหลีใต้ (สาธารณรัฐเกาหลี) สเปน ศรีลังกา ซูรินาเม สวีเดน สวิตเซอร์แลนด์ ทาจิกีสถาน ติมอร์-เลสเต โตโก ตูนีเซีย ตุรกี เติร์กเมนิสถาน ตูวาลู สหราชอาณาจักร ยูเครน อุรุกวัย อุซเบกิสถาน วานูอาตู เวเนซุเอลา (รวม: 123)

ออกเสียงคัดค้าน – อัฟกานิสถาน แอนติกาและบาร์บูดา บาฮามาส บาห์เรน บังกลาเทศ บาร์เบโดส เบลีซ บอตสวานา บรูไนดารุสซาลาม จีน โดมินิกา อียิปต์ เอธิโอเปีย เกรนาดา อินเดีย อิหร่าน อิรัก จาเมกา ญี่ปุ่น คูเวต ลิเบีย มัลดีฟส์ เกาหลีเหนือ (สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนเกาหลี) โอมาน ปากีสถาน ปาปัวนิวกินี กาตาร์ เซนต์คิตส์และเนวิส เซนต์ลูเซีย เซนต์วินเซนต์และเกรนาดีนส์ ซาอุดีอาระเบีย สิงคโปร์ ซูดาน ซีเรีย ตองกา ตรินิแดดและโตเบโก ยูกันดา สหรัฐฯ (รวม: 38)

งดออกเสียง – เบลารุส แคเมอรูน โคโมโรส คิวบา เอสวาตินี (อดีตสวาซีแลนด์) กานา กายอานา อินโดนีเซีย เคนยา ลาว เลโซโท ไลบีเรีย มอริเตเนีย โมร็อคโค/ซาฮาราตะวันตก เมียนมา ไนเจอร์ ซูดานใต้ แทนซาเนีย ไทย สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ เวียดนาม เยเมน แซมเบีย ซิมบับเว (รวม: 24)

ไม่เข้าประชุม – บุรุนดี สาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก กาบอง ไนจีเรีย ปาเลา เซเนกัล หมู่เกาะโซโลมอน โซมาเลีย (รวม: 8)

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล
เป็นขบวนการระดับโลก
เพื่อสิทธิมนุษยชน
เมื่อเกิดความอยุติธรรมขึ้น
ต่อคนคนหนึ่ง
ย่อมเป็นเรื่องสำคัญของคนทุกคน

ติดต่อเรา

info@amnesty.or.th

02-513-8745 หรือ 02-513-8754

คุยกับเราได้ที่

AmnestyThailand

AmnestyThailand

รายงานสถานการณ์โทษประหารชีวิต และการประหารชีวิต ปี 2563

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลติดตามข้อมูลการใช้โทษประหารชีวิตระดับโลกในปี 2563 และพบว่า จำนวนการประหารชีวิตเท่าที่มีข้อมูลลดลงอย่างมากเมื่อเทียบกับยอดรวมในปี 2562 นับเป็นการลดลงปีต่อปีตามแนวโน้มตั้งแต่ปี 2558 และเป็นอีกครั้งหนึ่งที่มีตัวเลขต่ำสุดในรอบกว่า 10 ปี ในเวลาเดียวกัน ขณะที่โลกกำลังมุ่งรักษาชีวิตมนุษย์จากการแพร่ระบาดของโรคโควิด – 19 และจำนวนรวมการประหารชีวิตลดลง แต่อียิปต์กลับเพิ่มการประหารชีวิตขึ้นกว่าสามเท่า และรัฐบาลกลางสหรัฐฯ อินเดีย โอมาน กาตาร์ และไต้หวันได้รื้อฟื้นการประหารชีวิต แนวโน้มเช่นนี้เป็นผลมาจากการประหารชีวิตที่ลดลงในอิรักและซาอุดีอาระเบีย รวมทั้งยังเป็นผลมาจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด – 19

จำนวนประเทศที่ประหารชีวิต (18) ลดลงสองประเทศเมื่อเทียบกับปี 2562 และยืนยันว่าการใช้การประหารชีวิตยังจำกัดอยู่เฉพาะประเทศส่วนน้อย ประเทศยักษ์ใหญ่ด้านการประหารชีวิตได้แก่ จีน อิหร่าน เกาหลีเหนือ และเวียดนาม ยังคงปกปิดข้อมูลทั้งหมดเกี่ยวกับการใช้โทษประหารชีวิต โดยจำกัดการเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับโทษประหารชีวิต

เราบันทึกพัฒนาการในเชิงบวกที่มุ่งสู่การยกเลิกโทษประหารชีวิต ในชาดและคาซัคสถาน รวมทั้งรัฐโคโลราโดและโอไฮโอของสหรัฐฯ ส่วนประเทศอื่นที่งดเว้นจากการประหารชีวิตประกอบด้วย บาห์เรน เบลารุส ญี่ปุ่น ปากีสถาน สิงคโปร์ และซูดาน รวมทั้งทิศทางในเชิงบวกอย่างต่อเนื่องในแกมเบีย คาซัคสถาน มาเลเซีย สหพันธรัฐรัสเซีย และทาจิกีสถาน

แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนลคัดค้านโทษประหารชีวิตทุกกรณีโดยไม่มีข้อยกเว้น ไม่ว่าจะเป็นความผิดทางอาญาประเภทใด ไม่ว่าผู้กระทำผิดจะมีบุคลิกลักษณะใด ไม่ว่าจะมีความผิด หรือบริสุทธิ์ หรือไม่ว่าทางการจะใช้วิธีประหารชีวิตแบบใด รวมทั้งงานวิจัยมากมายจากนานาประเทศได้แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าโทษประหารชีวิตไม่มีความเชื่อมโยงใดๆ กับการเพิ่มขึ้น หรือลดลงของอาชญากรรม

INDEX: ACT 50/3760/2021
APRIL 2021
amnesty.or.th

AMNESTY INTERNATIONAL